

34984

രാമാനുജാല്പം,

444

അവധിത്തം



കെ. ഗാനാധിശ്വരൻ മീ. 94.

പ്രകാശകൾ

പി. ഗോവിന്ദപ്പറ്റി

വിച്ചുംവിലാസിനി സ്കാൻഡില്യൂ്,

കാബി, നിയമനാട്ടം.

മാനവ

പ്രകാശകൾ ദളിഖില്ലാണ പ്രതി വ്യഞം.

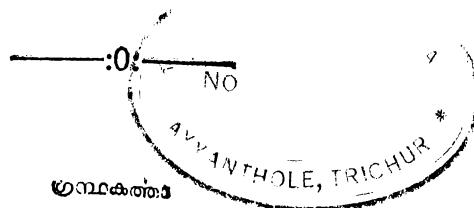
രാമാനുജാല്പം  
കെ. ഗാനാധിശ്വരൻ  
പ്രകാശകൾ



34984

A 12 25156

# രഹസ്യവനാട്ടുശാസ്ത്രം.



ആർ. നാരായണപുണികൻ, ബി. എ.

അംഗ്യാപകൻ

സം സ്ക്രിപ്റ്റ് ക 1 ഒ ഇ ജ്

തിരുവനന്തപുരം

സ്കാൻക്

പി. ഗോവിന്ദപുരി

'വില്ലാവിലാസിനി' ബുക്ക് ഡിപ്പും

സന്തുമക്ഷോ—ചാല

തിരുവനന്തപുരം.

മാൻര  
ഡിവ്



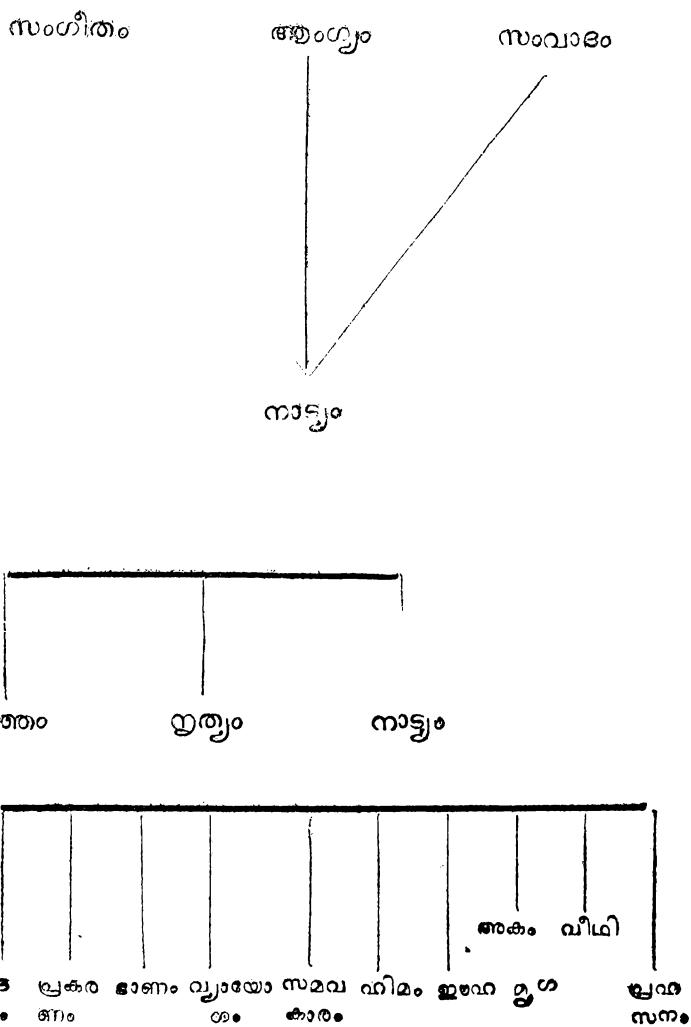
# നാട്ടുപാഡ്യങ്ങൾ

രാധ്യാധി ട.

നാടകത്തിന്റെ ഉള്ളപ്പത്തി.

നാടകം ഭൂതവിജ്ഞാൻ കാലങ്ങളിൽ സദ്ദേഹന്ത്രിയായ വർത്തമാനത്തിലെ കാറ്പുവും ചരിത്രത്തിന്റെ പ്രതിബിംബവും അണ്ണന്നാതു ഒരു പ്രസിദ്ധപണ്ഡിതൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുന്നത്. ഈ അഭിപ്രായത്തിൽനിന്നും നാടകത്തിന്റെ സവംതാദവമായ പ്രാധാന്യം സവിശേഷം പ്രത്യക്ഷപ്പെട്ടുന്നതെന്നു മാത്രമല്ല 'നാടകാനം കവിതപം' എന്ന പ്രാഥാണികവചനത്തിന്റെ രാഥ്യം ത്രുവും അതിൽനിന്നും ഗ്രഹിംശാം. ആശയങ്ങളുടെയും തദ്ദോ റാ പരിജ്ഞാരത്തിന്റെയും വളർച്ചയോടു കൂടി ജനമണ്ഡലം അന്തർമുഖമായി ഭവിക്ഷണ്യാണെന്ന നാടകങ്ങൾ അതാതുഭാഷക ഹിൽ അവതരിക്കുന്നത്. വാസ്തവത്തിൽ മനശ്ശേഷാല്പത്തിയോടു കൂടിത്തന്നെ നാടകകീയഗൃഹത്തിലും അവിഭിംഗിക്കുന്നണ്ട്. എന്നാൽ ഈ ശക്തി സമൂദായത്തിന്റെ ശൈശവവശയിൽ അന്തർഭീമായി രിതിക്ഷന്നെത്തുകളും. ഭാരതത്തുവരുന്നതോ സംബന്ധിച്ചിട്ടേന്നു ഒരു അതിന്റെപ്രാധാരണംവെളിക്കുന്നതാണെന്നും.

നാടകത്തിന്റെ ഉദ്ദേശ്യം 'സത്ത്രാണത്തിനു അതിന്റെ യാമാത്മ്യങ്ങളും ജീഹവ്‌സങ്കളും' അതിന്റെപ്രതിബിംബവും യുംകാലത്തിന്റെ വയസ്സിലിരുന്നു അതിന്റെ ഗ്രൂപ്പേതയും മാർജ്ജനേതയും വിശദമായി പ്രതിക്രിയിക്കുന്നതുവെന്നും പ്രത്യക്ഷം ഒരു കണ്ണാടി പിടിച്ചുകൊടുക്കയാണെന്ന്'നു ചേക്ക് പ്രീയർമഹാക്ഷ വി പറയുന്നു. വാസ്തവത്തിൽ സാവംലേശകികമായ ചരിത്രത്തിന്റെ കാര്യത്തുപരമായ ഒരു കാര്യക്രമാണെന്നും നാടകം. ബാഹ്യാഭ്യ



നീരപ്പുതികളിലെയും അവ തമിലും സംബന്ധിച്ചിരിയും സുക്ഷ്മവും വിശദവും കൈ ചിറ്റം നാടകത്തിന്നന്നപോലെ മഹാരാജ കാബുദ്ധനിന്നു പ്രഥമിപ്പിക്കുവൻ കഴിയുകയില്ല.

വോക്സപ്പിച്ചാവകാശകൾക്കിൽ അസൗഖ്യാധികാരിയും ഇരു ജനങ്ങളും വാമത്താട്ടുവർക്കും വാസ്തവിക്കുന്ന പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിൽ പാടവവും നാടകക്കത്താവിന് അനുത്താവേ കുറിക്കുന്നു. “നാട്ടം ഭിന്നങ്ങൾക്കാസ്യ ബഹുധാപ്രകാരം സമാരാധികാരം” എന്നാണു കാളിപ്പാശമധാകവി നാടകങ്ങളെപ്പറ്റി പറഞ്ഞിക്കൊടു. ഭിന്നത്തിനായ വോക്കത്തെ ദയപോലെ സമാരാധികാരം മുകളിൽ നാടകക്കത്താട്ടുവായാം നടമായിരുന്നു മഹാസൗഖ്യാധികാരി അഭിസ്ഥാപിക്കുന്നതു.

നാട്ടുനമ്പറംകും ഇതുകൊണ്ടും അപേക്ഷിച്ചും മനം ശ്രദ്ധിക്കുന്ന സംസ്കാരിക്കന്ന വിഷയത്തിൽ കുട്ടത്തൽക്കത്തിയുണ്ട്. മറ്റൊരുജാഡി ത്രോതമുഖവന മാത്രമേ എല്ലാത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്നുള്ളൂ. എന്നാൽ നാട്ടുനമ്പറംക്കുട്ടുകളും ഉജ്ജിവേണ്ടി ശ്രദ്ധവിയ പ്രവേശനപോരങ്ങളുണ്ട്. നടമാർ നാടകക്കിയവസ്തുവിനെ അഭിനന്ദനയും താംത്ര്യത്തോടുകൂടി പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതിനും മുകളിൽ പ്രേക്ഷകമാരിൽ അതു മുലവത്താമായ ശക്തി പ്രയോഗിക്കുന്നു. പണ്ണി “ഒക്കെ സുചി കത്തുവാനുള്ള ഭ്രമിപോലും പൊണ്ണി ചക്ക കൊട്ടക്കുവിശ്ശു” എന്നു ഭാര്യയന്നൻ ഭാവത്തെ കൈ ചുക്കുന്നു അഭിനന്ദനപ്പും അടച്ചു നിന്നിന്നു കൈ വാ മഞ്ഞകുന്ന കർക്കിട്ടു ഭാസ്ത്രം കൊ പ്രമഹിച്ചതും പത്രവരം നിബം താണ്ടി കൊട്ടക്കുന്നതാണെന്നു ശൃംഗംബച്ചയ്ക്കു ശുശ്രേഷ്ഠ വാസ്തുവാനെ വെളിപ്പുചെയ്യുന്നീല്ല? അഭിനവകുട്ടിക്കാണും തുപക്കുന്നുവും പൊതുവെ ഇപ്പുകാരം പറഞ്ഞിക്കൊണ്ടു.

“മുഹം തു കൂപ്പുകൾക്കേരമ്മദാനാമധിപിസിലം ദൈ

ഉചായ ആചുകാരു ധിക്കര തുപകം നോമയിൽ തും”

(ശാക്കമുള്ള പാരമ്പര്യം)

സംസ്കാരങ്ങളുടെ ഒരു പ്രാഥിനിയേപ്പറ്റി പാണ്ഡിതന്മാർ ഭിന്നാഭിപ്രായക്കാരുകൂണു. ഭരതമന്ത്രാണം “അതിമ നാടകക്ക

തന്ത്രവാദ മതങ്ങിൽ വിഭാഗംമാർക്കി ലഭിച്ചിട്ടില്ല. പാണിക്കിയുടെ സുതരുന്നുമാണിൽ ഡിലാറിൻ, കുഞ്ചപുൻ എന്നും റണ്ട് സാമ്പ്രക്കാരുമാണും പ്രേരണകൾ പാറംത്രാവിഖിജ്ഞന്. അവരുടെ കുതികൾ കാഡയാസ്തവികയുള്ളിൽ മംഗളവേദധിക്ഷാം. മഹാശാംഖാഖിന്മുകംസവധി, ബഹിബിശ്വസം ഏറ്റനും റണ്ട് പ്രബന്ധങ്ങൾ ഒപ്പുറവി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ട്. അങ്ങുകൊണ്ടു നാല്കുപ്രബന്ധങ്ങൾ \* സുതരുകാവാൻഡിലേം അംഗവിനിഷ്ടവും അവാഖിച്ചിട്ടിക്കണ്ണം. ദാഖൽപ്പിക്കാനുസരമായുള്ളതുകൂടി അഭ്യന്തരംപോലെ പ്രായമുണ്ടാക്കുന്ന സേവക നാശാഖാവും ഒരു ദാഖൽപ്പം ചെയ്യുന്ന കാഡയുള്ളം സാമ്പ്രദായം തന്ത്രത്തിൽ രഹിക്കപ്പെട്ടിരുന്നു എന്നും വാമാധിക്കന്നാതിനും അസാന്നതുമില്ല. ദേഹങ്ങൾ നാല്കു ശാഖാം നാല്കുകവയുടെ നിലാശാന്തവും പ്രഥമാദവും പരമിപ്പക്കപ്പേണ്ടിയുള്ളവും ഉണ്ടായിരുന്നുക്കണ്ണ.

ഗ്രീക്കുങ്ങമായുണ്ടായ പ്രഥമാദ വൈദിക്കുയുടെ ഫലമായി അവയിൽനിന്നു കാലഘോഡാനന്തരപ്രമായ ദഭഗതിക്കോടു കൂടി നാല്കുകവയെ ‘ഫ്രൈക്കൾ പരന്തിരക്കട്ടാൻഡാനി പേബർ ത്രിട്ട് ഓൺ ഫ്രാഡാഖാപശാപണി’ എന്നും കുറുക്കുന്നു. ഒക്കെ സ്കൂളാചലുപ്പാചീംമാരു മുന്നു ദാഖലങ്ങളും ഒരു മുന്നുവും ഉന്നരം ശ്രമിക്കും ശ്രൂക്കുകയും അംഗീകാരിക്കുന്നു. അവർ അംഗാഹമാരു അംഗാനയിലു വ്യവനാശക്കാജ്ഞിയിൽനിന്നു ഫ്രൈക്കൾ നാടകക്കാരുമായുള്ളായുമെന്നും ദാഖലം ചെയ്യുന്നതുവും അംഗാഹരു ഉം ഉംഗമിക്കുന്നു. ഫ്രൈക്കുകളുടെ പ്രാദായാഖ്യാനം ദുരിയും ലഭ്യമായ കാണണ്ടപ്പേണ്ടു നന്ന തെപ്പും പാശ്ചാത്യവും പ്രാഥമാനിയിൽനിന്നും സാരാനുമിച്ചുതാണെന്നു വിശപ്പിച്ചതിനു മുകുട്ടുകൾ ദൈ പ്രശ്നക്കുപുവും ഉണ്ടാണെന്നു അഭ്യന്തരം. ‘യവനിക്’ഡബ്ല്യൂഎന്റിനിന്നായവനപ്പെരണ്ണാട് യാദിപ്പിക്കമായുണ്ടായ സാമ്പ്രദായത്തിലുണ്ട് അവയാടെ ഉദ്യമനിശ്ചരിപ്പിക്കുന്നു ‘യുടി’ ഭ്രംഥാം എന്ന ധാരാളിനിന്നിനു ‘യവനിക്’ഡബ്ല്യൂവാത്ര സപ്രാഞ്ചാദ്ധരി ആപനില്ലാണെന്നും അവയുംവുന്നാണെന്ന്. ഗ്രീക്കുകൾ

\* സുതരുകാവും വി. സി. റം-സം. റം-സം. മദ്യയാംകണ്ണ. പാണിക്കിസ്സുതരുങ്ങുമും സുതരുകാവത്തിനും മധ്യത്തിൽ ഉണ്ടായവയാണ്.

‘കെട്ട ഉപയോഗിച്ചുവനിക്കേണ്ടു’ എന്നുള്ള സംഗതിയും സംശയാസ്പദമായിരിക്കുന്നതെങ്ങളും ഇതിനു പറ്റുമ ശ്രീക്കുമാരക് അംഗ മുന്ത്യകിൽ അഭിനവിക്കുപുട്ടിച്ചുണ്ടായി തെളിഞ്ഞിക്കുന്നതിനു പത്രാസ്പദായ വേദാപ്രഖ്യാനങ്ങൾ എന്നതിനാവഹപത്രങ്ങം നമ്മൾ ഒഴിച്ചിട്ടുണ്ട്.

വാസ്തുവാനിൽ ഗ്രിക്കുകാനുബന്ധി ദ്രോഹം വേർപ്പുവാൻ കൂടിനു മനുഷ്യനു ഏറ്റു കണക്കാലിനാം പരിപിത മാവിഡണ്ടു. നാഭ്രാന്തി അജ്ഞാട ആരവിഞ്ചും ഹരണിക്കിക്കു പ്രാക്കാവികമാണെന്നു ഒരുപു പ്രസ്താവിച്ചിട്ടുണ്ടല്ലോ. പാണിനി ജീവിച്ചിരുന്നതു ബി. സി. നാഭാംതേവാപ്പംതിന്റെപ്പറമാണെന്നു കാണിക്കുവാൻ വേണ്ട ലക്ഷ്യം അജ്ഞാടാണ്. മിനാൻഡിവാട സംകേ നാവുകരിയനേരാട്ടത്തോടു പത്രങ്ങൾ മഹാഭാഷ്യം പരിചയതു്. ദാദിനീറ്റി മുഖ്യാഗഹനതു അഭ്രോഹം ഉഭാഹമിച്ചിരിക്കുന്നതിൽ കി നാഭുദാഗതി ഗ്രാമിക്കം. വക്താവുകളിട്ടില്ലാതെന്തും എന്നാൽ കാണുമാണ് അമൃതായിരുന്നതുമായ ക്രിയയെ കരിക്കുന്നിതിനു മാ തുമേ വദേ ഉപയോഗിക്കാവു. അതിനാൽ ‘മിനാൻഡിവർ സം കേതതെന്ന് അവരോധിച്ചു’ എന്നുള്ള ഉഭാഹരണം പത്രങ്ങൾവിച ദ കാഖനിസ്ഥിച്ചതനിനു സമാധിക്കും. ബി. സി. മണ്ണാംതെ വിപ്പംതിനീറ്റി മധ്യദശൈലിവാണു നിനാൻഡിവർ സംകേതത്തെ അ വരോധിച്ചതു്. വാത്തികകാനായ കാത്രാവന്നൻ. ദാജ്ജിണം മുരുംഭയുംഭാര്ത്ത് ദ്രോഹപരിവയം കാണിക്കുന്നതിനാൽ അഭ്രോഹ അഭിനീറ്റി കാഖം ബി. സി. മുന്നാംതേവാപ്പംതിലായിരിക്കുന്നാണെന്നു വാന്നു. പാണിനി താൻറെ സുത്രങ്ങളിൽ പഠ്യാവിലും അധ്യേഗാണിസ്ഥാനിലും ഉള്ള അനുകൂലങ്ങളുംപോലെപ്പൊരി പ്രസ്താവിച്ചിട്ടാണുകും കേൾക്കേണ്ടുണ്ടപുറം നേരം പ്രസ്താവിച്ചുകൂ ണുന്നില്ലോ. ‘പമ്പാദുക്കുട്ടിം’ (ശാഖി) നാടിക്കിയിരിന്നും മുന്നാം വന്പാണു ദാജ്ജിംകുവയായി സമിച്ചിക്കുവയ്ക്കുന്ന സംഗമവന്നും പാണിനിയുടെ കാഖത്തു നാവ് സന്ദർശിച്ചുമാനിക്കുന്നു. ബംഗ കു പ്രായം മാനഞ്ഞേളാണ് പരമിച്ച ദാജ്ജിത്തോളിത്തായിരുന്ന മുതൽ നാനുവന്നു നാ ശൈപ്പിച്ചുകൂട്ടിഞ്ഞതു് അഭിസ്ഥാനംബാണ്. അതുകൊണ്ടു പാണിനി

യുട കാലം ബി. സി. നാഭാഗതേവപ്പ് തനിംബു അതിന്ത്യം രഹമാ ആരിവിക്കണം എന്നാൽ അംഗളിന്റെയെട ആക്രൂഹണ തനിംബ രേഖയിൽ മുന്നും ദിനിനം തമായിൽ പ്രധാനയ ഭാഗി ഉണ്ടാക്കാം മുടവാറിട്ടിൽ.

ഒമ്പറ പനാടക്കണ്ണം കേവലം അന്തരണമാണെന്നും പിക്ക നാതിൻ ആല്ലെന്നതും വല്ല വക്കുങ്ങളിലോ എന്നുണ്ടാക്കാം. ദ്രീക്കകാഡേയും മിന്റ ക്ലൗട്ടും നാടകക്കാഡം മിന്റ വള്ളു അന്തരാളാണ്. ഓസക്കു താഴെ ഉച്ചാദിഗംബരം കഴിയു കൂട്ടും സംസ്കാരക്കാഡം മംഗലവച്ചുവസായികളുംകൂടും. കേരമേരിച്ച ദ്രീക്കാഡും ശോകപച്ചുവസായികളും നാടക ക്കാഡംക്കാഡം പ്രധാനമാണ്. രഹമംചവരിപ്പാടിക്കിലും സംശയപ്പെട്ടിപ്പയറ്റിലും അവ അന്തരാളും വ്യതിക്രമിക്കാണുണ്ടാണ്. ദ്രീക്കനാടകക്കാഡലും ഓന്നരണ്ടു മണിക്രൂട്ടിനുള്ളിൽ അടിനായിച്ചു തീക്കാവുന്നവയും ക്രിയാംശം കുടിക്കിരിക്കുന്നവയുമാകുണ്ട്. രഹമ ദിവനാടകക്കാഡും അഭിനയിച്ചു തീക്കാതിൻ ക്കാഡിവസം മതി യാക്കിച്ചലുണ്ട് മാത്രമല്ല അവയിൽ കുഞ്ഞാണാം വള്ളു കാവും സാം. അവനും ചെറുകുത്രും തന്ത്ര നിപ്പുഷ്ടം മാത്രം അണ ഷ്ടിക്കുണ്ട്. മിന്റ ക്ലൗട്ടും അതെതാഴും തനിൽ മാത്രം വേണ്ട പോലെ മുല്ലവയ്ക്കുണ്ടിൽ.

രഹമദിവനാട്ടുകവ കേവലം അന്തരണമായിക്കൊന്നാകിൽ വിഭേദിയസാങ്കേതികഗണ്യങ്ങൾ നാട്ടുഡാസുന്തിൽ കടന്നകുടി മായിന്നുണ്ട്. ഉദാഹരണാത്മി ആരാതിസ്ത്രോസ്യം ഏട്ടത്ര നോക്കിയാൽ മതി. മിന്റ ക്ലൗട്ടും വരാളും ശാസ്ത്രപരിജ്ഞാനം അത്ര കാബധമായിക്കൊക്കിവും സംശയരാമിച്ചുകുത്തിക്കാണുണ്ട്. അതുകൊണ്ടു ഒരു തീപിപ്പാടിപ്പാക്കുമായ അംഗങ്കും സുരക്ഷാദാർഡി സംസ്കൃതാദാർഡിയിൽ കടന്നകുടിച്ചുണ്ട് ‘മയ’ഗണ്യാശനം ‘Ptolemy’ എന്നതിന്റെ നത്തു പമാകുണ്ട്. നാട്ടുഡാസുണ്ണാനിൽ മുഴ മാറി യാതൊരു സംശയ തണ്ട്രമും കാണുന്നില്ല. ‘നട’, ‘നാടക’ മുഴ ഗണ്യങ്ങൾ ‘ന്രീ’എന്ന ധാരുവിന്റെ ആക്രൂതാനുപാദാജീവനാ

எங் உடக்பிழுதாயிலிக்னைமென மாக்வேயாநாத்யீ உங்மி அவன்.

அப்புரிமை பூரம் செய்யவாநாக்கணம் உஸுபாவஸ ரைஸ்தி எங்கிளிக்ஸுவாநாய் பெரிசெப்பூட்டிட்ஜிவயாக்ன. ஏதேனும் ஸங்கூயமுழு மாற்றுப்போல்வா குவக்ஷேஷயோ மின் செரி கிச்செபு கடாவாண்டிட்சீபு எந்தினால் மாணியால் விழுப் பீ பாரியேவாவெ “தாழுமேஜால்ராஸ்தோந்துடிவ ராந்தினம் யோஜியூ கேவாவமாய எங்காவிச்செப்பைசீந்துடிப் பெவ்லிக்ஸை யிட நடத்தப்பட்டுவான ஏ எத்தனிவாநா செய்யவாநாக்கத்தின்ற வீராக்காத்தை எஞ்சிரத்துடியாக்களைத்” காங்குமேளை கரே ண்டுடி மோடிபிடிட்சியூ ஸங்஗ிதாலுபக்ளைசீல் எஞ்சுமேல் எஞ்சுமேல் ஏ எத்தனில் ஸமவங்பிடியூ. ராந்தமேயே ஹடிலீட எஞ்சுதா சிவிகாஸூ வக்ளைய வாக்கத்து செக்குதியக்கூடி ஸமாயியூ வானிசெக்ளை. ட்ருபித் ஸங்஗ிதத்தின்ற ஸமாந்து ஸபாங்விக்ளாஷாய உபயோகிக்கையூ எங்காவிச்செப்பைம் நாடககிவியஸங்வாதத்தின்ற ஶக்திக்ளையி மாது பூசையாரிக்க ஷபுட்டகையூ செய்யுதுடன்னி”. ஹாவான நோக்ளைதாயால் ஸங்஗ிதம், ஸங்வாமி, எஞ்சும், எங்காக்ளை ஹபக்ளீஸ் நாடக்கண்ணின்ற பூப்ராநிக்கூலை காளை. ஹபயித் காலைநி ஹப செவலிக்கமின்க்ளைம் எங்குமூலாய பாடவும் ஸவுபிழு யேளை.

ராந்திக்வு விவியருத்தக்ளையில் விரவிதவுமாய எடு நாங்கம் பழுப்பைல் ரதுமயமாய ஸங்வாமைசீலுளை நாடக்கண ஹித் காளைத் து நாடக்கணல்லீவெ ரது பழுப்பை வழாவமொ ரிக்வும் எந்தினா துங்க்குவத்தை உத்திஜ்ஞானைப்பைக்கீ வதை எது முவட்டோலு வத்திக்ளைவழும் காக்ளை. எங்குநகைநட எந்த யாளம் மிக ஸங்கூயத்தாநக்கணல்லீவும் பாருவதுநாடக்கணங்களை எங்கெஷ்சியூ குயாலாயம் காந்திக்ளைத். முழுக்கிகங் ஏ தொாய வில ஞபக்ளையில் மாதும் குமியூ பூயாலும் நமை கீட்டில்து..

കമാപാത്രങ്ങളട സംഘാടികസമിതിപ്പേരം ശനിസമിച്ച  
വിവിധ ഭാഷകൾ ഉപയോഗിക്കുന്നതു സംസ്കൃതനാടകങ്ങളിൽ  
കൈ മുത്തേക്കവക്ഷണമാക്കും. നാഡകൾ, റാജാവ്, ഭ്രാഹ്മ  
ണം മുതലായ ഉഞ്ചുപാത്രങ്ങൾ മാത്രമേ സംസ്കൃതം സംസാ  
രിക്കുമ്പെട്ടു. ഗൃഹകളിൽ നാഡകൾ പുണ്യമാണെന്നു മു  
ക്കുമാണോ ഉപയോഗിക്കാറുള്ളത്.

## അദ്ദ്യായം ഒ.

### ഭ്രാഹ്മപ്പരിശോഭം.

ശ്രേണിപ്പേരേം അശനസമിച്ച ക്രാന്തം രണ്ടാവിധിമാണ്.  
ആ പ്രകാശരം ഭ്രാഹ്മകവ്യങ്ങളാക്കും. നടക്കാൻ വാമാഭികളിൽ  
ആ പ്രകാശം ആര്യാധിക്ഷിപ്പുടനുത്തരക്കാണാണ് ശവജ്ഞ തുപക്കം  
പ്രാണ പേര് സിഖിച്ചതു

“തമാ മുഖാശദപത്രമാദി  
രാദോദോ തുപകം മരം  
തമെമവ നായകാരിരാദോ  
നടേ തുപകമുരുതേ”

വർണ്ണങ്ങളായ മുഖാശികളിൽ പത്രാഭികളിൽ തുണം ആരോ  
ഹിക്കുന്ന സാമ്രാജ്യങ്ങൾ ആരാധിക്ഷിപ്പും തുപകം ഏന്ന വ  
രദ്ധാരജ്ഞ തുപകം നടക്കാിലാണ് നായകാരിരാദോപരേതയും തുപ  
ക്കമന്ന വ്യവഹാരിക്കുന്നു. ഭ്രാഹ്മങ്ങളും അഭിനയിക്കപ്പെട്ട  
വാൻ യോഗ്യമായിട്ടിട്ടും വധാണം. \* ശാക്തിനായം അവസ്ഥാനക  
ഭാമാണ്. അതു ആംഗികം, വാച്വികം, ആഹാത്മ, സാത്പി

\* ഉച്ചപാദയൻ സ്വന്തു ദേഹ നസ്തികാനം നിർന്മാണം  
അനക്രന്നസ്ഥിരതയോടൊപ്പം ദിനയിൽ ദിനയിൽ ദിനയിൽ

എന്നു മുഖ്യമായ തമാ പദ്മാ തുപകാരുവും ശാഖാപാലാ സാംയുക്തി<sup>1</sup>  
ശാഖാപാലാ എന്നും ആരാധിയം. ‘ശിരോധരാസ്ത്രം പഠപ്രകടപിംബവക്ഷണാണി’  
ശാഖാപാലാ ശാഖാപാലാ ശാഖാപാലാ ശാഖാപാലാ

കിം എന്ന നാലുവിധ ഭണ്ട്. അംഗങ്ങളുടെയേം നിശ്ചന്ത  
അഭിരുചി അഭിരുചി ആദി ഒരും, വേഷം പഠാതിനിശ്ചാലും  
യറു ആഹാത്തുവും, സുംഭേസപാടിനിത്രപരായയതു സംത്പികവും  
ആകും.

**ആ പക്ഷമാൽ ദശവിധിപ്പാട്ടിണ്ട്.**

“നാടകമെല്ലാക്കണം താനുപ്രാഞ്ചേനഗസമവക്കാവധിമാഃ  
ഖംഖാമുഖം ക്ഷീമ്യാദിപ്പാട്ടിനിത്രപരാണി താ”

ഇവയും പുരം അനോകം ഉപാനുപക്ഷപാട്ടിണ്ട്. ഉച്ചാനുപക്ഷ  
പാട്ടിൽ റത്നാവഥി തുടങ്ങിയ നാടകക്കൾ, ധർമ്മാവർണ്ണിയ തുട  
ങ്ങിയ ത്രോടക്കണ്ണൾ, ക്രൃഞ്ഞജീവി തുടങ്ങിയ സന്ത്ക്ഷണം ഇവ  
യാണു പ്രധാനം. ഇവയും നാടകപാട്ടമാകി ഖംഖാപിഷപ്പുരും  
സംശ ഉള്ള നാടകവക്ഷണാംതെ സാമീത്രപ്പാട്ടണത്തിൽ ഈ  
ജേന വിവരിച്ചിരിക്കും.

“നാടകം വ്യാത്വയുണ്ടം സ്ഥാതി പദ്ധതിനാഡി സമന്വിതം  
വിവശസല്പാം ഇന്നാവലുക്കരു നാനാവിശ്രൂതിഃ  
സ്വദിവസ്ഥാം ഭ്രതി നാനാഗസനിശ്ചന്തരം  
പദ്ധതികാ ദശപരാ സുന്തുകാഃ പരിക്രീതിനാഃ  
പ്രവൃത്തവാദാഭാജ ഹില്ലിരാഘരണക്കിപ്പത്താഃ  
മിഃ പ്രാമാണിപ്പാണിപ്പാംബാതന്നാഭന്നാഭന്നേരിതാഃ  
എക എന്ന ദശപരാ ത്രാംബന്നേവിര എന്ന വം  
ഈംഗമാദ്രു സാംഭാ സാംഭാ കുന്താനിമ്മദണാം ഭ്രതാഃ  
മഹത്പരാ പദ്ധതി മവ്യാഃ കാത്രുംപുതുംപ്രാജ്ഞാഃ  
ഗോപ്യാംബാരുംസമാഗ്രം ബന്ധനം അസ്യ കീതതിനം”

ഉ-ം, അനാമ്പരാഘവം, ശാകന്തസ്തം മുത്തായവ.

**ആക്രണം\*—മുപ്പുക്കടിക്കത്തിവെപ്പോവെ ഇതിവുണ്ടം കി**  
വികല്പിതവും വല്ലക്കിട്ടും ആരാധിക്കും. അംഗിജായി ത്രാംഗ  
രംഗ പരിഥിത്തം. നായകൻ യീരപ്രശാന്തനായ വിപ്രകാ, അമം

\* “വേങ്ക പ്രകരണപുത്രം ചലാകികം കവികല്പികം  
ത്രാംഗരം ഗ്രിനായകസ്തു വിരലും ദമഞ്ചുമവാണികം  
സംപരാജ്ഞാന്മാന്മ പഠാഡിമല്ലംനേകം” (ഭാഗ്രൂപകിം)

திருக்கா, வள்ளிக்கோ ஆறுதிச்சீல். உ-ா, வான்தெனத், இப்பூச்சிகள், மாவதினாயவு, பட்ஜூதீஸ்ஸாம் முதலானவு.

**தாளைக்:**—ஹனிய விபூஷனம் எளிதாக்கல் கூட விட்டு நாடுகள் அரசாங்கின் பூஷையிக்கொட்டி. யூத்த வரிதமாயிரிக்கொ ஹனியுதென். (ஒக்கங்கள், வாஸ்தாஷிவகள், வீலஶம் யூகங்).

**பூர்ணாகா:**—ஹு வூராதூதெவும் ஸப்லிஸ்ஸீஸங்குதெவும் வகை மாதுக்கு இமால ஞாபகமாகன். நாயகன் யிரேகா அந்தோ யிரேகால்தாணோ ஆறு ராஜப்பிதேர சிவுகோ, ஆறுதிச்சீலைகளோ. (உடல்தெர்ம், உமதைநாயவு, ஸபஞ்சையிக்காவேணோ)

**ஸமவகார:**—ஹு சாதியி ஞாபகங்கிற மூன்றாக்காக்காக்காக்குதெதி. விமர்சனாயி ஹஸ். வூதெங் பேவாஸுநாருங் வும் வூராதெவும் ஆறுதிச்சீல். இவுமாய ஸெங் வீங். நாயகன் யிரேகாந்தாநாய சிருாதிப்புகாயிரிக்கொ. (ஸங்குமமங்)

**யிமா:**—ஹனிவெ ஹனியுதெங் வூராதெவும் அங்கியாய கூம் ரெட்டுவும் ஆக்கன். நாவகங்காக்காக்காக்கிரிக்கொ. விஷ்டும் கே பூஷவண்ணம் காங்கரிப்பு. விமர்சனாயி சீத்துக்கு ஏ ஸ்ரீ ஸபா ஸபாக்குதெதி காங்கர். ஶாந்தமாஸ்ப்ரதூங்காவெந்தஜிதங்கூய ஏப்பு ஸபங்குதெதி சிப்புப்பூக்காயிரிக்கொ. நாயகன் பேவ ராய்வுய்க்குக்கூக்குலோ திருப்புதூபியோசாலிக்கூவே, கைவாளோ. (திப்பாங்கம்)

ஹுவைதுதெதி கோக்காலம் நெவு மாது. இவும், புதிய வும், கிழ்மளோ ஹு ஸபாக்காக்கு உள்ளேயிரிக்கு நாயகப் புதினாயகங்காம் சிவெங்குதெதி சிவுநாதெ சிவெங்குதெ நாநாயும் ஆறுதிச்சீல். ஹனியுதெங் மிது. நாயகன் முதவுட வழுமாயிரிக்கொ நாயிக்கை வாதுகிரைகளுக்காண்டு ஹு மாத்தி ஞாபகங்கிற ஹுமாதுமாமென் கே.ஏ. ஸிலமிது. (கஸுமஶேவ ரவிஜியோ).

\* ஸாஸ்ரூப்புதெதி சிவெங்காங்காவும்கைராதமக் கேக்காக ஏகு ஏவாதுகிப்புளை புளைக்கோ விடகோ”

**ശാകം:**— \* ഇത് എക്കാക്കരെടിച്ചം പ്രാതുനന്ദനയ്ക്കുപോഴിച്ച് പ്രവൃത്തമായ ഇതിലുതന്നേതുടർന്നുടിക്കു തുപക്കേണ്ട കണ്ണ. കണ്ണാംബാണ് സ്ഥായിക്കുന്ന അസം. ഇതിൽ ഓൺതതിലെ നാഡോലു മുവനിവും നാഡും കൈക്കീർഖി, ഭാരതി എന്ന ഒരു രൂതികളിൽ ചാരനു വാസ്തവാഗ്രഹങ്ങളിൽ മാത്രം ഉള്ളി. ഒരു ചാരതു ചെറുതുനിൽ പ്രവൃത്തിച്ചു യഥാദത്തും ജാംപാജയ കൊള്ളും വർന്നിക്കണ്ണ. ഉഭാമരണം—ശമ്മിപ്പായയാൽ.

**വീമി:**—വീമിക്കിലും കൈക്കേയുള്ളി. ഗ്രാംഗാരംസബാഹ്ര ശ്രൂട്ടക്കാണ്ട കൈക്കീൻ രൂതിയുടെ ബഹുവതപും ഇതിൽ കാണാം. നായകൻ ഉത്തമനോ, മധ്യമനോ, അധമനോ എന്നും. അത്മലുത്തികൾ എല്ലാം കാണം. എന്നാൽ ആളുതേയും ദുഷ്പിശങ്കയും സന്ധികളേ ഉണ്ടാക്കിക്കൂ.

**പ്രഹസനം:**—ഈതു് ഇതിലുതനം കവികളിലും മാസ്യം സഹ്യാദ്യവും നില്ക്കുമായും ചിത്രത്തെ പ്രതിപാടിക്കുന്നതും ആയിരിക്കും. ദേഹമല്ലോ ഓണംപോലു തന്നെ. (കുപ്പുക്കു, ധൂത്തമരിക്കം)

ഉപഗ്രാഹകങ്ങൾ പലവിധമണ്ഡ്. അവയിൽ നാട്ടിക, ത്രോടക, സട്ടക, പ്രകണണിക മുഖങ്ങളും പ്രധാനം.

നാട്ടിക, കവികളിൽ നാട്ടികവരിതയും നട്ടിവുഹ്രവയും വരുക്കിക്കയ്ക്കണ്ണ. അതിലെ നാട്ടികൾ ധിക്കല്ലിതനായ റുപനാഡിക്കണ്ണ. നായിക അഞ്ചിപ്പുംസംബന്ധങ്ങും സംഗിതവ്യാപ്തിക്കും അനുഭവം നായകന്നുകയരണ്ണ്. അവർ റുപനാഡിയും നാഡാഗയം ആയിരിക്കുണ്ണം. (ഉഭാമരണം തന്നാവവി, പ്രിയരിക്കാ.)

\* ഉഞ്ചുപ്പിക്കംകുള്ളുക്കംഗംഗംനുനാരിപ്പുത്തുനാരാ;

രണ്ടാരുക്കരണം സ്ഥായിവുഹ്ര സ്രീപരിവേദിക.

പ്രവൃത്തമിതിപുരാചകവിശുല്ലംപദ്ധന്നുയെക

ഓണവൽസന്നി പുത്രുംഗംഗുന്നിൻഡയുംഡയും

ഡുഡംപരുംപരാക്കരിയുംനിവേദവനംവനംവുഹ്രം.

ରତ୍ନାକରଣିଙ୍କ ଅରତ୍ୟ ଦୂରତଳ ପାଇଁ ପାଇଁ ଏହାକଣରି  
ଉଣିଲାଗିଥିଲାମାଂ. ଏହାକଣ ତେବେବୁ ଯିନ୍ଦ୍ରିୟକଣଳାଗିରିକଣଳାଗି  
ଓ ନିର୍ମିତବ୍ୟାନିକ୍ଷିତକାଣ୍ଡେ ଅରାଗିଲାଗା ଗାସଂ ଶ୍ରେଣୀର  
ମାଣ୍ଡେ. (ଉଣାମରଣାଂ ଯିନ୍ତିମୋହିଲାମାଂ.)

ସତ୍କଳା. ପ୍ରାତିତାରେଖାର୍ଥୀରୁ ବୁ ଯିଜ୍ଞାନପ୍ରଦର୍ଶକଗପଂ  
ପରିଚିତିବୁ ଶାତ୍ରେ ତଥା ପ୍ରଦୟନକଣ (କର୍ମପ୍ରମଣଜୀବି)

ପ୍ରକଳଣିକାଙ୍ଗୁତମବନୋଟି ନାମକଣାମ ନାଟିକଣକା  
ଅରକଣ.

ପ୍ରପକଣାଳ୍ଲକଟ ପଶୁଭି ଦେଇବାଳ୍ଲଦେୟେ ଉପାରୁ ପକଣ  
ଛିଠ ପ୍ରଯାଗମହାକିନ୍ତିକ୍ଷିତିଯୁଦ୍ଧେ ପକଣାଳ୍ଲକଟିପ୍ରଦାରି ଯିବଳି  
ଶୁକଶିତରୁ. ଶୁଦ୍ଧି ନାଟ୍ରେପ୍ରବ୍ୟାନ୍ୟାଳ୍ଲକଟ ପାରୁଵାଯ ଲାଦନ  
କେପ୍ରଦାରି ଚିନିକଣାଂ.

—o—

## ଅନନ୍ତପ୍ରକଳଣାଂ ୩.

ନାମିପ୍ରକଳଣାଂ.

କାରୋ \* ନାଟକବ୍ୟା ଶୁଣିଗୁପ୍ତମାଯ ନାମିକେନ୍ଦ୍ରିୟାନ୍ତରି ସମା  
ରାତିକଣ. ସଂସ୍କୃତକାବ୍ୟକ୍ରିତରୁକରି ‘ଶୁଣିଗୁପ୍ତମାଯଙ୍କୁ  
ନିର୍ମିତରେଖାବାପିତନିମବା’ ଏଣା ଶୁଣକାରିକବଚାରତ ଶୁ  
ବିଦ୍ୱ ଦୋକନାଳ୍ଲକଟିଲେପ୍ରଦାବ ଶୁଣିଗୁପ୍ତମାଯ ମନ୍ଦିରାଳ୍ଲ  
ଶାରେତାଯା, ମଧ୍ୟବାଣେତିବେଗାପୋଳା ନମଶ୍ଶନ୍ତିଯାଇଯେବା,  
କଥାମୋଦିବତିବେପ୍ରଦାବ ପାଞ୍ଚନିର୍ମିତରେତରକାରୀ କାହୁରା  
ପ୍ରତିକିର୍ଣ୍ଣ ନିବେଦିକିକି ପତିବାଣୀ. ନାମି ଶୁଣିଗୁପ୍ତମା  
ଯ ମନ୍ଦିରାଳ୍ଲକଟାମାଶେଷାଳ୍ଲକଟିର ପୁରାମ କାହୁରାତିମ୍ବୁଦ୍ଧ ପକ  
ଦୁଃଖକଣ.

କାହୁରାତମ୍ବୁଦ୍ଧ କଥିକରିଯିବିଳ

ନାମ୍ବୁଦ୍ଧମେବନିଗୁପ୍ତରେ.

---

\* ନାଟକର୍ମ୍ୟରେ ଯଦ୍ବରା ପ୍ରଦାର କଥାମୋଦିବତିବାଣୀ ଦୂରାଯାଂତି  
ଶୁଣିଲାଗାନ୍ତି

‘എന്ന പ്രഥമാക്കണ്ട്’ നാട്തിപ്പണ്ണിന്റെ സ്വർഖാഞ്ജനിക്കു  
നാട്രപ്രചിപത്തിൽ ഇല്ലകാരം വിവരിച്ചിക്കുന്നു.

“നാട്തികാഡ്യുനിക്കവിദ്യോ  
കശിവവംപാമിഷഭാഗവതഃ  
അസ്മാദഭംഗം അജ നാശിന്ദ്യമംസി  
തസ്യാദിത്വംസാക്ഷിച്ഛമനാദി”

പുംബംഗത്തിലും അംഗമാരനിലും സവർണ്ണ ദിവൻ സന്നി  
മിതനാഞ്ചിക്കന്നാനിനാൽ ആ അംഗത്തെ ഉള്ളിച്ച ചെയ്യപ്പെ  
ടനു പൂജാജ്ഞാനം നാട്തി എന്ന ശാഖയിലും പറയുന്നു.

‘നാട്തിപ്പുജ്ഞികാപിമഹാപ്രഭസ്യ  
ഒന്ദ്രപ്രഭാദാശകിവാദവജഗാമ  
തദംഗമാദിശ്രൂതതാംതുപൂജ്ഞം  
• നാട്തിത്താംനാട്രവിഭാവഭനി.’

മഹാപ്രഭൻ്റെ നാട്തിയന്ന പുജ്ഞം ആളും ആകാശത്തിൽ  
ഒന്ദ്രപ്രഭം പ്രാപിച്ചു. ആ അംഗത്തെ ഉള്ളിച്ച ചെയ്യുന്ന പൂജ  
യാഗത്തെക്കാണ്ട് അതിനെ നാട്തിയന്ന നാട്രവാകിക്കം പറ  
യുന്നു.

ഇങ്ങനെ മനോധർമ്മാസതിച്ച നാട്തിശബ്ദവും ഒരു ദിവസം  
അഞ്ചൽ ലുഘ്യാദിപ്പിക്കാണ്ടാണ്. നാട്തിക്രിയാന്ത്രപഭാഗം, വാ  
രുച്ചയന്നം ഒരു വിധത്തിവാണ്. വാരുച്ചയാജ നാട്തിയ  
കോമ്മുനം ഇല്ലകാരം നിർവ്വചിക്കുന്നു.

മാംഗല്യംവചനുംവൈജ്ഞാക്കൈക്കരവണംസിനി  
അതാള്ളാദിപ്പാദാശദാശിംജ്ഞാദാശിരവവാ  
പ്രാവിംഡൈവിപ്പേരഭവാപിസാനാദിതിപ്രകീർത്തിതം.

ഈ നിവചനമനസതിച്ച മാംഗല്യം, ശവം, വക്രം, താമ  
ര, കേരകം, ആന്യത എന്നിവയ ശാഖാക്കണ്ണതും എട്ട്, ഒ  
പ്രതിനാട്ട്, ഇങ്ങപത്തിനാണ് എന്നീ പദ്മംവിജയം  
കുടിയതും ആയ വാക്സമൃദ്ധിജ്ഞാനം നാട്തി, ശാഖ വക്രംകൈക്കം  
ഡാഡ്യുമാരും പ്രാശ്നംരാജാ ഇരിക്കും. പദ്മഖവീഞ്ഞിന്റെ

ஈவ்வெதிப்புரி வளைக்கண்ணல் திட்டத்தில் அங்கிப்பாகலு  
தூங்கமுள்ளது.

ஓயோக்காப்பாப்பாக்கவின் ஸுஷ்டிஓன்மாப்பால்  
பேச்சுவான்தொயாக்கத்துக்காப்புப்பாப்பமுவிரை.

(காட்டிப்பு)

விவர் ஓயோக்கணில்லர் துதிகால்க்குறைமாய பாக்கத் து  
க்கமங்க பராய்கள். ‘ஸுஷ்டிஓன் பால்’ என்ன பாக்கினிஸ்துத  
ங்கமித்து விழக்குத்தாங்கவின்கோ எந்த கூப்புக்கத் து  
க்கண் கிரா விவர் பூவுவாக்கண் அதுதுக்கண் மதுக்கணங்கள்  
து மோக்கணத்துக்கணி வகுக்கீப்புக்கிறும் கண்க்குக்கண் கண் உங்க  
ஸ்திது’ அங்கிக்குவியுக்கண் ‘அவ்வெதிவாக்கஸ்துக்குப்பா  
பால்’ என்ன பக்கம் எப்பிக்கிக்கண்ணாக்காய் அது அங்குப்பால்  
தமிக்கானால்.

ஒங்கிலோகாக்கவியாதவுப்புயுப்புநாமாக்கவேயாசி  
ங்கமெய பாட்டுநாவுயோவக்குப்புதுப்புதுப்புமொரு.

என் வகுக்கணங்களைப்பித்து’ எனு பாட்டுநாமாக்கிக்கு  
மானால்.

‘பாபாந்துக்கிப்புது-  
ப்பாக்குத்தும் பகுதுப்புதுது.’

என் தெவிக்கண்ண அங்கிப்பாக்கணத்துக்கள்’ கோவுக்கு  
பாக்காக்கி அங்கிக்கித்துக்கிக்கணது’. கானி, ‘கீவி’, குலா  
என் காஞ்சியுமுக்கண்ண காரூருக்குப்புக்காக்கண்ணில் பரந்தி  
கிக்கண். ஸுந்துப்புநாக்கண் உபாக்காக்கம் வள்ளுக்கணம் அங்க  
க்கிக்கிக்கண் கானி வீக்கிறும் அல்லாத்துக் குலாயும் அங்கு.

நிதித்துமதுபாந்துமதுக்குவது  
கைஉணுக்கிலக்குஞ்சு  
கோக்குதித்துக்கோக்குவது  
ஞ்சுநிப்புக்கீலகும்வது  
நாந்துநல்லுவிகூயாயாமுலையுக  
ஞிகங்கிப்புநாய்க்குக்கு  
காநிப்புவாபுநாய்க்குக்கு  
கங்கூயாசுப்பத்துதுது.

എന്ന ‘ശനർഹംലവനാദ’ സർവക്ഷണസംഘതയാകനു. ശ്രീപാഠകരാണ് അമിതഗണംകുടിഞ്ചം ദാഡല്ലും സുവിള്ളിച്ചിരിക്കുന്നു. കോകങ്ങളാം താരങ്ങയും വാച്യമാരി ഫാ ചന്ദ്രനു വക്ഷ്യഭാടിഞ്ചം ഇതിൽ ശംസിച്ചിട്ടിഞ്ചും. ‘നിഷ്ട്ര ആധാ’ എന്ന രഖ്മാരാൽ നിഹാശനും ശ്രീശമുനായം ‘കൈമേരകീവക്ഷ്യാഃ’എന്ന പദത്വാൽ ഇന്ത്രജിപിനാരുളാൽ ഭ്രിയും ധർശിമാത്രവാഹി ദിവിച്ച വക്ഷ്യാരുളായും കവി സുവിള്ളിക്കുന്ന കോകശ്വേപം സുഗ്രീവനു ഉപവക്ഷിക്കുന്നു. കോക അനിന്ന ശാര (നക്ഷത്രം) ഔഷ്ഠരട ദർശന സന്തരപജനകമാണാലും അനുപാപംവും കുന്ന സുഗ്രീവനു ബാഖിംഗാൽ പരിഗ്ര മീതയാൽ താരയുടെ ദർശനം ഭൂവശമതുക്കരകനും ചക്രകാരം പരിശോഭി പദത്വാൽ വിശിഷ്ടനാൻറും റാജുപ്രാണി വുണ്ണിയും നും. പ്രകോതത്തിനു രാത്രിയിൽ ചന്ദ്രഭർത്താന്താൽ മഞ്ചീരം യം ഉണ്ടാക്കാതും ചാഡവ വിലിപ്പനാനും മാമഹനും ദർശനം നിരിതം സന്ദേശം ജനിയും നും. “അംത്മവിഭാഗം” തി പദത്വാൽ മാമദ്രോഹന്റെ സേനയുടെ വികാസവും അർഥാനില്ലാക്കി തേതി പദത്വാൽ രാവണ സേനയുടെ അവികാസവും കവി സുവിള്ളിക്കുന്നു. സപതനിതൃതാം എന്ന പദം സീതാപമരണം നിരിതം രാവണന്റെ മാമഹനും വിശ്രായം സന്ദേശിച്ചവനു കാണിച്ചിരിക്കുന്നു. ഇതു നാഡി അപ്പൂപാതമികയുമാണോ.

നാഡി പുവ്യംഗണതിന്റെ ത്രയാംഗാംഭ്രൂണമിക്കുന്നു.

‘ഒന്നാംത്വാസ്തും ദ്വാംംഗവിശിള്ളംപരാന്തരയെ  
കണിവവാംപ്രകവ്യന്തിപ്പുംംഗം സു ഉ പ്രജതേ ’

എന്നും നാഡിത്രുപ്പണത്തിൽ പുവ്യംഗത്തെ വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

നാട്യ പസ്തുവിനു മുമ്പായി രംഗവിശിള്ളാപരോഹിക്കണ്ണി കഴിവുംമാർ കാര്യത്വാനും ചുവരുന്നവോ അഭിനന്ദനാശം പുവ്യംഗമെന്നു പറയുന്നതും. പുവ്യംഗത്തിനു ഒരു അംഗങ്ങളും ജീവിക്കുന്ന നാഡിയാണോ അവയ്ക്കും കത്താലും യുജ്ജിക്കും.

പ്രായേന നാടകങ്ങളിൽ “നാല്പതേ സുത്രധാര” എന്ന മാതൃമ കാണുന്നുള്ളൂ. അതിനെ സംഖ്യാചിത്ര വസ്തിതനായ ഒരു ഭടകൾ ഒരു വാദക്കോഡായമാണ് നടന്നിട്ടിണ്ട്. ‘നാല്പതേ’ എന്നാക്കിന ശേഷം പാതിപ്രായേന പ്രവിശ്യി എന്നോ ചേത്തു വായിക്കേ ജീവനാശനം ഒരു വ്യാവ്യാതാവു പറയുന്നു. അതിലും തന്ത്രങ്കാണ്ട മംഗളപ്രകാശം ചെയ്യുന്നതു സുത്രധാരനോ മറ്റൊരു വല്ലവങ്ങമോ എന്ന സംശയം നേരിട്ടാം. നാടകസംഘത്തിന്റെ മാംസജീവൻ മുഹമ്മദായിരുന്നാൽ മാതൃമ അഥവാക്കു നാ ദിദ്ദേശ്വരകൂർജ്ജരാജത്തിനം സുത്രധാരൻ എന്ന പേരിനം അവ കാണുന്നുള്ളൂ. അല്ലാതെപക്ഷം നാല്പതീയും ശേഷമേ അരയാറം ഒരു ഗണ്ഠിൽ പ്രവേശിപ്പേണ്ടു. അഡാർക്കു സുത്രധാരൻ എന്ന പേരു ഒഴുവാടികമായിട്ടാണ് നാടകിയിരിക്കുന്നതു്. സ്ഥാപകൻ എന്ന പേരു മാത്രം ഒരു ക്രമക്രമം കരപോബെ ഉപയോഗിക്കാം. തുഡിയുംപുഡാമണിയിൽ “നാലി കഴിഞ്ഞു സുത്രധാരൻ പ്രവേശിയ്ക്കും” എന്ന പറഞ്ഞിട്ടാണ്.

‘മിനം കോലുംവരുലും’ മുത്തുംചി ദ്രോകം ചേത്തുകാണുന്നതു് അതിനെ കവി കേവലം ഒരപ്രാഥമായിട്ടുമാതൃമ കല്പിച്ചിട്ടിരുന്നു വോന്തനു.

—o—

## അലഭ്യാധം റ.

### സുത്രധാരപ്രകാശം

സുത്രധാര പ്രവേശനത്തെ ഒരു ഗമ്പത്തിൽ മുപ്പുകരം വിവരിച്ചിരിക്കുന്നു.

നാല്പതിദ്രോകംപരിക്കെതപവസുത്രധാര്യുംമന്ത്രഃ

പ്രവിശ്യൈസ്യുംവഭനസ്യൈഃപബ്യപരിഃപ്രജേയ

ത്രിതാളാന്തരമുഖക്കുംപാപ്പുർഗിതനാളവയാന്തികതോ

വള്ളിക്കതോപദിപ്പിന്നുംസൈപ്രസ്തുവപ്പജ്ഞനക്ഷമേ

സംയുക്തരനാസംസ്ക്രിപ്തമസ്യൈപബ്യപരിംപ്രജേയ.

നമ്മുടെ ചിവ സുതയാരന്മാർ ഒംഗാളനിയിൽ മുള്ള വിതരിയിൽനാണ് എങ്ങനെന്നതും അനുഭൂതാശവ ചാടകിച്ചാടി നടക്കുന്നതു് ഈ ഉക്കണ്ണാടകാദ്യന ആരാധിക്കുമോ?

“സുതം ധാരയൻതിനി സുതയാദി,” എന്നാണെന്ന സുതയാരനെ ബുദ്ധിപ്പിൽനിന്ന് മുള്ളപ്പുണ്ടി. കൂദാശാത്മേഷത്താശാഖപ്പുണ്ടും സുപിള്പിക്കുന്നതുകുണ്ടു് അധികാരംകൂടി സ്ഥാപകൾ എന്ന കുടിപേര് സിലിംഗം. സുതയാരനുണ്ടാക്കാതെനും സ്ഥാപകൾ പ്രവേശിക്കുന്ന താദിട്ടാണു സാമഹിത്രപ്പണക്കാക്കുന്ന ചരിയന്നതു്. എന്നാൽ ഇങ്ങനെന്ന വയനാടു വാസ്തവത്തിൽ ദ്രോജ്ജമാനങ്ങൾ മൂന്നുമണി തന്റെയായിരിക്കുന്ന അവസ്ഥയ്ക്കിലേ ഉള്ള. അക്കിട്ടുകൊഡ്ദുത്തു പാവകളിയിൽ ചട്ട പിടിച്ചുകൊണ്ടായെന്നു അക്കിട്ടുകുണ്ടിരുന്ന പേരു നാടകസംഘം, മാനനജക്ക് സിലിംഗത്തായിരിക്കുന്നമന്നാണോ ചിവ കുടുംബം. നാടകത്തെ സംബന്ധിച്ചിട്ടെന്നുള്ളം സുതപദ്ധതിനോ നാഭ്രാധകരാണിക്കും എന്നാതു അത്മം. സുതയാരനു സ്വപ്നപ്രഭാഗകൾവന്നായും താഴുന്നവായാണിപ്പത്തുന്നായും ഗതിത്തുന്നവായും കവിന്നന്നായുംനശാഖാവിശ്വാസനും പാതു സംസ്കൃതാംശാപായ കശഭന്നായും മുരിക്കേണ്ണമെന്ന നിശ്ചിയമുണ്ടായിരുന്നു. മും നിർമ്മിയുണ്ടും മുക്കാഡത്തും ഉണ്ടായിരുന്നു വെക്കിൽ സംസ്കൃതാംശാപായ എത്ര എത്ര നാടകങ്ങൾം നമ്മുടെ നാട്ടിൽ നിന്നോ വൈവിധ്യതമാക്കാതിരുന്നു. പഞ്ചപ്പുഃട്ടകാരനേയും മുംഗാജാരനേയും കത്താട്ടവെതാഴുള്ളു് നംബത്തിൽ പ്രവേശിക്കുന്ന മുംഗപ്പാശത്തെ സുതയാരനുംകൂടം ആന്ത്രിനാടകങ്ങളിലേ സുതയാരനുംകൂടം തമിലുള്ള വ്യത്യാസം വിസ്തൃതിക്കുന്നു. ഒറ്റവേഷങ്ങൾക്കുന്നം കൊഞ്ചം തതാത്തവന്നതുമുന്നോടു മാത്രമേ പഠാനുള്ള.

ഒംഗാളസാല്ലുമധുംക്ഷേദ്യോക്കേക്കാവുംത്രംസുചവക്കും

ആചക്കസ്ത്രകവലാവുംം ഗോത്രാളചിസകി

പ്രിക്കുംചക്കിമീയ മുംഗേണം \* ഓരത്തേവുന്നതിമാറ്റിക്കും

എന്ന സ്ഥാപകൻറെ ചുമതലയെ സംഗമിക്കപ്പേണ്ടും വിവരിക്കേണ്ടും ഒരുപീഠത്തിൽ പ്രശ്നം വരും-വിമി ദ്രുംഗസന്ധാനം സുവാം എന്നു നാഡി അംഗങ്ങളാണ് പുത്രംഗാത്മാസിലിയും തി പ്രശ്നംചൊ കൗവഞ്ചു പേണ്ടതാണോന്നു ജ്യോതിംഗപ്പേണ്ട ചുറ്റും.

മഹർ ശ്രീ ശാരംഗി നാ തിഷ്ഠപ്രാഞ്ചു കമ്പിക്കു  
മെംഡി ഗാഡു സ്വ കാവുള്ളി മെയു കാഡാഗി രഥം സ്വ കായഃ  
വിരോദാശത്തു നോതു കുംഭം പ്രവതിക്കുവും താമാശിജാമനി  
വാലീകിടിപ്പെതിനു ശാശ്വത പരിക്കണ്ണു തരം കുപ്പാനിഃ

എന്ന മുരാരീനാടകത്തിലും,

“ആ മഹാശാരിപ്പുണി കവിക്ക പരിഷദം പ്രശ്നാത്മാരും ശാരംഗി ശ്രീമഹംപ്രശ്നാരീതായ തന്നുവല്ലാം കാടകത്രും ആണിലും,

‘ഈ ശ്രൂഹാശാമികം ദേവിവാസപ്രശ്നാവത്തിനു’എന്ന ഉഖ്തരംഗപരിക്കണ്ണിലും കവികൾ തങ്ങളേയും തങ്ങളിടെ നാടകിയവസ്തുവിനെയും മറ്റൊരു പ്രശ്നാശിക്കുന്നു.

കാളിഭാസൻ മാത്രം ആത്മപ്രശ്നം തീരു പർജ്ജിച്ചിട്ടുണ്ട്. സദസ്യങ്ങെ ചീതുവുണ്ടിക്കൂടു ഉന്നവിക്കിപ്പാനതിനായി കവികൾ കവയുന്ന തുട കാഴിക്കി പ്രശ്നംസാരത്തേ പ്രശ്നാവന. പ്രശ്നം രണ്ടുവിധമണ്ട്. കമാണംമകവി സഭ്യനാാം ചേരുന്നതുവരുമായ പ്രശ്നംസാമും തന്നുവല്ലാശിക്കുന്ന കാണണ്ട്.

സുത്രധാരൻ നടപി വിദ്രുഷകനുാശിയിൽ കൊള്ളുണ്ടോ പാണിപോർ ഘേരിക്കേണ്ടോ കുടി വിത്രമാം വാക്രാജും താപദാഹി പ്രശ്നവയുന്ന നിമസ്യുല്ലാപരതെ ആദ്യവശമനു ചുറ്റുണ്ട്. , അതിനും പ്രസ്താവനയെന്നും പേരുണ്ട്.

പ്രസ്താവന അംഗുത്തമന്ത്രിവക്തക്കാം.

“ആ ശ്രൂഹത്പരമിവാദനാം കേരുവിപ്പേരിം  
പുരിച്ചിശ്വാസമുഖം കണ്ണം ചപ്രക്കണാശൻ  
വാദിവാദാശം പാരിവാദിപ്പിശ്വാസിം ദിനാശിം (മാനാശിം)

എന്ന് പക്കിപറഞ്ഞുപോരുന്നു അണിക്കരയിൽ എ! അണിക്കരയിൽ തൊനിക്കിട്ടുവേം മുളാൻകാണേം ചല്ലെന്നുകിപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നതു?

\*കൂടു ഉണ്ടായ്ക്കു എന്നുപ്പോരുന്നാണെങ്ഗിനൊമ്മേണും. ഇവിടെ ചല്ലുമണ്ണേന്തെ ഉള്ളിച്ചാണ് സുത്രധാരൻ പറയുന്നതു. അതു കേട്ട് ചാണകുകും “കുകെമ്മക്കളിൽ ആസക്തനായ ഒക്ഷസംമരുന്നേട്ടുടക്കി അസ്പദയിന്ത്യുള്ളിശാഖവന്നായ ചല്ലുപ്പനെ പണിഡിപ്പിക്കുന്നതിനു ഉള്ളമിക്കുന്ന എന്ന തെറ്റില്ലവിളിച്ചു ആണുണ്ട് ബാംഗ്രകാണേം ചല്ലുനു ജകിപ്പാൻ വിചാരിക്കുന്നതു?” എന്ന് അണിക്കരയിൽനിന്നും വിഴിച്ചുപറയുന്നു. അതുകൊണ്ട് ചാണകുപ്പുവേണും സുചിത്രമായി.

സുത്രധാരൻറെ വകുപ്പുണ്ടത്തെന്നു ഉച്ചിച്ചുകൊണ്ടോ അതിന്റെ അത്മത്വത്തു മധ്യിച്ചിട്ട് മറ്റൊരു പാഠത്തുവകാശം കൈ കൂടാതും മുഹൂറക്കുന്നരക്കിൽ അണിക്കര കൂടമായും എംതെന്നും വൃദ്ധമാക്കുന്നു.

തൊവവികിൽ സുത്രധാരൻ “പ്രീചാഭന്നുഭവി” എന്ന ദ്രോക്കത്വം ഉച്ചിച്ചുത്തിന്നുപോരുന്നു അണിക്കരയിൽ “അങ്ങ കെത്തെനു എന്തു സന്ദേശം പ്രീചാഭന്നുഭവി” എന്നിങ്ങനെ പറഞ്ഞും കൊണ്ടു ചെയ്യാന്നും പ്രവേശിക്കുന്നു.

വേണിസംഘാതനത്തിൽ

† നിവാശകവലിമന്നരിപ്പുമേഖലുണ്ടുണ്ടും

നാമന്ത്രംപാണ്ഡുതന്നും സമമായവേണു

\* ഉണ്ടായ്ക്കും. പാഠകിത്തപരാഥംനും അക്കമാന്ത്രയും ദേഹാണിപ്പം ദേഹരേഖ സർവ്വാത്മകുചുപ്പുവേണുക, തന്മാന്തരാഖ്യാനം പാഠകത്വമുണ്ടും പാഠകരും അഭിപ്രായമുണ്ടും. അഭിപ്രായമുണ്ടും പാഠകരും പാഠകരും ദേഹാണിപ്പം സ്വാഭാവമുണ്ടും ദേഹപാഠകം,

† അയ്മം, ചെവരംഗിക്കെട്ടിപ്പുണ്ടും കിയാണു പ്രാംഭ

മെങ്കിട്ടപാഠാണുവും മാധ്യമനുടുക്കി

രക്താദ്ധിക്കുതിക്കുംയും ക്ഷേമവിളുമുണ്ടും

സ്വാത്മം, സ്വപ്തത്വരംടുകെടുവരുന്നിട്ടും.

കൈതല്പുശായിത്തു വിക്ഷേതരവ് മഹായു  
സപ്ത സ്ഥാക ചന്തുക കാജ സുതാഃ സർത്ത്രാഃ.

എന്ന സുതയാൾ പറഞ്ഞുപൂർണ്ണം അതിന്റെ അത്മം  
തുമിച്ചിട്ട് അശ്വിയരയിൽ “എടം ദിശത്തുവേ” ദുർഘാഗവ  
പാരകാ എണ്ണ ഭി ചിച്ചിവിക്കു യാത്രാശ്ശോം എന്നേവന സപ്ത  
സ്ഥാകാം തുകിക്കു” എന്ന അരത്തു കോപത്തൊട്ട് തുടി ഭീമ  
സേനൻ ആവേഡിക്കുന്നു.

മിവ പ്രസ്താവനയിൽ സുതയാൾ പാതപ്രവേശനാസു  
മിപ്പിച്ചിട്ട് നിർമ്മിക്കുന്നു. ഈ മാതിരി പ്രസ്ഥാവനക്ക് ആ  
യോഗാത്മിക്കുമെന്ന പേര്. രാക്കണ്ണളിക്കാവെ

ചേരുപ്പുമാകഷ്ടകമായിട്ടു നിന്ന്  
ഗീതസപ്തന്തരായി എത്തനായി താനം  
പ്രീതിചുത്തുപുണ്ടു മുഹക്കിനാവി  
ശീതാന്ത്രുവംശും രൂപനന്നപോവു.

എന്ന ദ്രോകം നോക്കു സംശ്ലിപ്പിച്ചാകാണു ഇതി  
നെ അവവഗിതാക്കിനാധാരണാഭാജ്ഞാഃ പറഞ്ഞിരിക്കണാൽ.

പ്രവൃത്തായ കാവക്കു ആരു മിച്ച് സുതയാൾ വള്ളി  
ക്കുവെ അതിനെ അവവാമിച്ച് പാതപ്രവേശം ചുവിക്കുമാവെ  
ക്കിൽ അരു പ്രവൃത്തകമാകുന്നു.

ആസാദിതപ്രകടനിമ്മവച്ചപ്രമാസ  
പ്രാപ്തഃ ശ്രദ്ധിസമയ ഏഷ്ടവിത്രുഖകാന്തം  
ഉയ്വായാശത്തു സംഘ ചക്രവര്ത്തം  
രാമോദാസുചിവസംത്രവെന്നുജീവി.

ആസാദിതപ്രകടനിമ്മവച്ചപ്രമാസ ക്രൈസ്തവ  
വിശ്വേഷണം ദ്രോഷ്ടവകാണ്ട് പ്രസ്തവുത്തെത്തെത്തുള്ളി പ്രതിപക്ഷ  
കിക്കുന്നു. ഈ ദ്രോകം ഉച്ചിച്ച ഉടൻതെന രാമൻ പ്രാവേഡിക്കു  
നു. അവവഗിതകു പണ്ഡത്രപക്കതിൽ ഇപ്പുകാരം നിവർത്തി  
ചൂചിക്കുന്നു.

അവന്തു കത്രാസം വണ്ണാൻ  
കാത്രം നിന്ത് പു സംയുക്ത  
പ്രസ്തരാതൃതവശ്രയിപ്പാ  
നിച്ചും വബഗിൽ ദിഡാ.

അത്രുപരം ത്വർജ്ജിനിയാലുള്ള പാതപ്രദിവശന എവ,  
(ഗവിഠം) എന്ത് കാഡവാട്ടപ്രകാശകാരി പറയുന്നു. അപ്പു  
തനകാഡവജ്ഞാപമായ പാതപ്രദിവശനാക്ഷാല്പാ അപ്പു ത  
കം. “വിന്റെ അല്ലോത്മാളിനാൽ അതു വവിക്കം ചണ്ണനും  
വാതാശാം.

പ്രത്യേപത്രാഭ്രതിൽ പ്രസ്ഥാവനയും കേമായും അം  
പ്രവൃത്തകം പ്രഭ്രാഹാതിയൈം എന്ന മുന്നംഗങ്ങളുള്ള കല്പിച്ചിട്ട്  
ഉള്ള. വാസ്തവത്തിൽ ഉൽല്ലാത്രകവും അവബഗിൽവും വിമ്പ്രം ദ  
ജൈശകനം.

സം-ഒ. അസ്വാസ്മാ ദണ്ഡാഗാട്ടാൻ നിർക്കിണിമിചനി ഒ  
നീഡിംഗ്

ഉൽല്ലാത്രകാഡവഗിൽനേ പ്രപഞ്ചസ്ത്രിഗതം ചടവം വരും  
ശ്രദ്ധിബുദ്ധേ ഗണ്യംവസ്തുസ്തിനന്നാളിനേ ഓസ്ത പ്രഖാ പച്ചാ  
മരം മാർക്കുവാനിച്ച താനിച്ച.

മിമ്പാസപത്രം പരസ്യാസല്പംപമാണ് പ്രപഞ്ചം.  
വിക്രൂമാവ്യാഘതതിൽ തണ്ടാമഞ്ചണിഡിനു പുംബാഗതതിലുള്ള  
ചേടിവിഴുഷകസംവാദം മുതിനഭാഗമണം.

തിരതം ശ്രൂ തിസാന്ത്രം കൊണ്ടാണാക്കന്ന അഭ്രകാത്മായും  
അനമംകണ്ണ ഉണ്ടാമണം—

വിക്രൂമാവ്യാഘതതിൽ  
സവക്കിതിട്ടാംനാമാ  
ദേശാംസ്വാംഗസ്വാം ദാരി  
സംമാരമുവന്നാണതന്നു  
നുംബാവിഹമിതാത്പരാ  
മോച്ചപക്ഷതിൽ ക്ഷി തിട്ടും തേരിനും പബ്ലീക്കണം  
മുതിപക്ഷതിൽ രാജാവബന്നം അതുമം കല്പിക്കണം. മോഭ്രം-

“ഹോ! പവർത്തനയ്ക്കും എന്നോട് വേർപ്പെട്ടിരിക്കുന്ന സവാൾസുഖമില്ലാം അഭിരാമയുമായ ഉപശിശിയും ഇത് വന്നതിൽ വച്ചു അങ്ങുളുക്കേണ്ടവോ?

സവാൾസുഖമായാട്ടപ്രയാം വിശദിത്തം അറുപ്പിൽ വന്ന തേ മധ്യാദ്ദേശ്യം എന്നും അന്തര്യിത്തു് ഉപശിശിയും കാണപ്പെട്ടു് എന്നും അത്മാനുടി സവാൾക്കാം. ഇവിടേ പ്രശ്നങ്ങൾ കൂടും പവർത്തനയ്ക്കും മാറ്റരാവിക്കരണം” ഉത്തരത്തോന്തരം പ്രശ്നങ്കാരന്മാർക്കും കേരംകിരാരാക്കും.

\* ഇംഗ്ലീഷ്‌നാടകക്കാളിവാക്കട്ട പ്രസ്ഥാവനയേക്കില്ല. ‘നൈ’ എന്ന ജമ്മൻ കവി കാളിഭാസനേന്ന അനുകരിത്ത് ‘പോസ്റ്റ്’ എന്ന നാടകത്തിൽ പ്രസ്ഥാവനയേ സ്വീകരിച്ചിട്ടുണ്ട്.

‘അസുചി തസ്യവാതസ്സ, പ്രഥവയേംവനവയ്ക്കുതെ’ എന്ന ഒമ്പതാം അംഗസമിത്ത് സുത്രധാരന്മാർ നേരത്തോന്തരാം അസ്സാതെയോ കമ്പോസ്റ്റത്തെ സൃഷ്ടിപ്പിക്കും എന്ന നിർബന്ധമുണ്ട്.

## നാട്ടുപ്പന്നാധരം.

അമ്പുരായം ദ.

ര ച ന പ രി പ റ ടി.

പ്രസ്തുതവന്നന്തരം സുത്രധാരനാൽ സുവിത്തമായ കമാവ സ്കൂ റാഗംതോടും അങ്കംതോടും ക്രമാന്തരംമായ വികാസംപ്രാ പിക്ഷണം. പ്രശ്നകാവുങ്ങൾക്കും ഗ്രവുകാവുങ്ങൾക്കും തമ്മിലു ഒരുപ്പത്രാസം ഇവിടെ സ്കൂരണിയമാണ്. പ്രശ്നങ്ങളിൽ, കമാവസ്കൂ മഴവൻം പാത്രങ്ങളുടെ സംഭാഷണംകൊണ്ട് പ്രതിപാ ദ്രമാക്ഷണം, ഗ്രവുങ്ങളിലാക്കുകയും കമയിൽ കവിവംകും ധാരാ ഉമായി കലന്നിരിക്ഷണം. പ്രവേശിച്ചിട്ട് ‘അത്തുടൽത്തേരാടക്കുടി ഇത്തുംബിസുചനകൾ മാത്രമുണ്ടാക്കുന്നതിൽ കാണരകയുള്ളൂ.

നാടകീയ വസ്തുവിനെ അങ്കങ്ങളായും ഓരോ അങ്കത്തോടു ലേറംഗങ്ങളായും കവികൾ വിജേഷിക്ഷണം. ഒരു പാത്രത്തിന്റെ പ്രവേശവും മരീറാനിന്റെ നിർദ്ദേശമുണ്ട് രംഗലക്ഷ്യണം. അങ്ക മധ്യത്തിൽ ഒരു റംഗവും ശ്രദ്ധമായിരുന്നുകൂടാം സംസ്കാരത്തിലേ റംഗവിധാനകോലാഹലമൊന്നും ഗ്രീക്കിനാടകങ്ങളിലില്ല. ഓവയ്ക്കുന്നുടെ കമകളിക്കേണ്ടാണ് ഈ വിഷയത്തിൽ അഡിക്കാ സംസ്ക്രാദിക്ഷയുള്ളത്.

സദ്രാധാരം തോജനംസ്ഥാനം സംഭോഗം ചാന്ദലേപനം  
അംബവരഗ്രഹണം ദിനിപ്രത്യക്ഷാണിന ദർശനത്  
എക്കൈക്കലിവണ്ണു രൂത്ത മെക്കന്നതുപ്രയോജനം  
ബഹുപാത്രപ്രവേശാർത്ഥ മക്കാസന്നനായകം.

അങ്കത്തിന്റെ കാഞ്ചിപ്പും പാത്രാണാം സുവന്നാമ്പിത്തഃ  
പാതാകാശമാനകാന്തുമിഞ്ചിഡിജയതാനിവ  
പ്രധാന വസ്തുനോന്തുനാന്തും ഗൈപ്പിത്രാദിലിപ്പുടം  
പ്രധാനസ്ഥാ വിരോധയന ക്ഷുംബും ശാന്തിമതാ  
എവമങ്ങാംപ്രകത്ത വ്യാഖ്യപ്രവേശാദിപരസ്താഃ.

ഒരു തുടക്കത്തിന് നേരുത്തൽ പരുത്തവരെ അങ്കങ്ങൾ ഉണ്ടായിരിക്കാം. കൂരാധാരം വയം തുടങ്ങിയ നീരസങ്ങങ്ങം

അന്തുഭേദമുണ്ടാണെങ്കിൽ രംഗത്തിൽപ്പെടുത്താൻ കാരാർക്കുന്നത് പാടില്ല. അവ സുചൃഥിയാണ്. സംസ്കാരക്കാരുടെ മുതിരാക്കാനുള്ള വൈസ്ത്വാദിക്ഷയാണ് വൈസ്ത്വാദിക്ഷയാണ് പ്രധാനകാരണം ഇണിവിശ്വാസമാകാം.

അങ്ങൾ ഒരുപ്പെട്ടുപോരാജിതവും ഒരു ദിവസത്തിനെളിൽ നടന്ന സംഭവങ്ങളെ കുറിക്കുന്നവയുമായിരിക്കില്ല. നായകന്റെ ചുരിതം അംകൂത്തിൽ പ്രത്യക്ഷമെന്ന ഫോലെ ഭാസമാനമായും സംഭവിച്ചുകൊണ്ട് സമജപലമായും ഇരിക്കേണ്ടതാണ്. ഓരോ അങ്ങവും പബ്ലിക്കുറ്റ് പ്രവേശാർദ്ധവും അസന്നതായ കവുമാക്കുന്നു. മനബുല്ലികൾക്കുള്ളിട്ടുള്ള ശ്രദ്ധാനുമാത്രമിൽ അര ത്രംമേഖാധി ജനിക്കാത്തകവീണ്ടുള്ള ചെറിയ വാക്കുണ്ടോള്ളു ഉപഭ്രാംഗിക്കാവു. അവാന്തരകാൽക്കുറ്റുകളെ കലത്തി പ്രധാനവസ്തുവിന്റെ ഗതിയെ തടയുന്നതും യുക്തമല്ല ദല്പഥപ്രക്രിയ ഇടുന്ന നിവേശം ഒഴിവിന്റെയും കുറവിന്റെ വേണ്ടതാണ്. രണ്ട് അ ക്രമങ്ങളുടെ ഇടക്ക് വിച്ഛീനിക്കുന്നതും ഭാഗമുണ്ടുകൊണ്ടു കുറവിലും പ്രവേശകംകൊണ്ടു എന്നും സുചൃഥിക്കുന്നതും വിജ്ഞാംഭംകൊണ്ടു എന്നും സുചൃഥിക്കുന്നതും വിജ്ഞാംഭക്കു അംഗാരംഭത്തിലോ മധ്യത്തിലോ അവസാനത്തിലോ മധ്യത്തിലോ പ്രവേശിക്കാം. പ്രവേശകന്റെ രണ്ടുക്രമങ്ങളുടെ മധ്യത്തിലേ പാടുള്ളൂ. അയാൾക്ക് നോമുക്കുത്തിന്റെ അരംഭത്തിലും ഒരു വിലത്തെ അങ്കത്തിന്റെ അവസാനത്തിലും പ്രവേശമേണ്ടില്ല.

**എ. വിജ്ഞാംഭം ശ്രദ്ധമെന്നും സംകീർണ്ണമെന്നും രണ്ട് വിധമുണ്ട്.** ഒന്നോ രണ്ടോ മധ്യമപത്രക്കുറ്റായ പ്രാജ്ഞിത്വമായ വിജ്ഞാംഭം ശ്രദ്ധവും നീചപാതയപ്രാജ്ഞിത്വമായതും സംകീർണ്ണവുമാകുന്നു.

**ഒ. പ്രവേശകന്റെ പ്രമതല വളരെ ലാളവാണ്.** റംഗമാറ്റത്തിന്റെയും ഏതെങ്കിലും ഒരു പാതുത്തിന്റെ പ്രവേശത്തെയും സുചൃഥിക്കുന്ന ഭാരമേ വാസ്തവത്തിൽ അഭ്യാസം ആണ്. വിജ്ഞാംഭക്കനാവട്ട കൂടയിൽ അഭിനയിക്കാതെ വിച്ഛീനിയുന്ന അപ്രധാനവും എന്നായ അപരിത്രാജ്ഞവും അയാൾ റംഗങ്ങളും സംക്ഷിപ്തമായി വിവരിച്ചു് കഴിത്തുപോയസംഭവങ്ങളെ വരാൻ പോകുന്നവയാട്ടുകുടി ചേര്ത്തിനേക്കുന്ന ജോലിക്കു ചുറുമെ സച്ചിദാരു സഹിപ്പിക്കുന്ന ജോലിക്കുണ്ടു്. ചി

ലർ-വിജ്ഞംങ്കനം പ്രവേശകനർ ത്രണിലുള്ള വൃത്താസ്ഥതയെ ഗണിക്കുന്നേയില്ല. വിജ്ഞംങ്കതിനു പ്രവേശകത്തിനു മുൻമെ ശുഖികും അക്കാസ്യം അക്കാവതാരം എന്നു-മുന്നാസ്യപ്രകടം കുടിയണ്ട്. അണിയറയുള്ളത്തിലിത്തന്മാർക്കൊണ്ടുള്ള അത്മസൂചന ചെയ്യുകയെന്നു കുറയുന്നു. അതു അത്ഭേദത്താണുള്ള അക്കാണ്ടുടെ അളിയിലോ മധ്യത്തിലോ കത്തവുമാണെന്നു് കാബോന്നപ്രകാശകാരൻ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുന്നു. ഒരു അജ്ഞതിന്റെ അവസാനത്തിൽ അട്ടത്തെ അക്കാത്തിലെ വസ്തുവിന്റെ ബീജാവാപം ചെയ്യുന്ന സമ്പ്രദായമന്ത്രേ അക്കാവതാരം. ശാക്കത്തു അതിന്റെ അഞ്ചാമക്കത്തിൽ അതാമകും പാത്രങ്ങളാൽ സുചിപ്പിക്കപ്പെട്ടിട്ടു് അതിന്റെ അംഗവിശേഷം എന്നതുപോലെ അവതരിക്കുന്നു. പ്രത്യാദിജ്ഞാം കാമമക്കണ്ടപ എത്രീം - എന്ന ഫോകും നോക്കുക.

ക്രമംബുസ്യം ശിമിലമായ്-പോകാതിരിക്കുന്നതിനു വേണ്ടി അക്കാനപത്രങ്ങൾ തീന്തും തുടങ്ങാൻ പോകുന്നതുമായ അക്കങ്ങൾ തമിലുള്ള സംബുദ്ധത്തെ ചിലപ്പോറു കാണിക്കുന്നു. അതിനു അക്കാസ്യം എന്നപേര്

അക്കാവതാരവും അക്കാസ്യവും തമിലുള്ള വ്യാത്യാസം സുക്ഷ്മാണുന്നതുള്ള കാരണത്താൽ ചിലർ അതിനെ വക്കവും കുറിപ്പിക്കുന്നു.

ബഹുവി നാടകങ്ങൾ മംഗലപത്രവസാധികളാകുന്നു. നായികാനായകമാർക്ക് സകലാ അഭിജ്ഞങ്ങളം-സാധിച്ചുകഴിഞ്ഞ ശേഷം നിംഫാന്തിൽ പക്കകൊള്ളുന്ന ഏതെങ്കിലും ഒരു ഇജന്നം ഇനി എത്തു പ്രിയതെന്തയാണ് തൊൻ അച്ചരിക്കേണ്ടതു്? എന്ന ചോദിക്കുന്നു. നായകൻ “ഇതിൽ പരം എനിക്കു എന്നാൻ” വേണ്ടതു്? എക്കിലും ഇപ്രകാരം ഭവിക്കേട്ട് എന്ന ഭരതവാക്യം ഉച്ചരിച്ചു നാടകം അവസാനിച്ചിക്കുന്നു. ഇങ്ങനെന്നയാണ് എല്ലാ ത്രപകങ്ങളുടെയും പരിസ്മാണ്ണി.

പ്രാഹ്മംസർവിക്കുന്ന ബഹുവിയുപകങ്ങളുടെ സാമാന്യം ദാനങ്ങൾക്കു ഇപ്രകാരം പറഞ്ഞതിരിക്കുന്നു.

“ദിന്ദുക്കൾ അവത്തെ നാടകിയവസ്തുക്കളെ ദരിക്കലുംഅര മംഗലമായി പത്രവസാനിപ്പിക്കാറില്ല. മാന്ത്ര്യഹൃദയത്തിന്റെ വിവിധവികാരങ്ങളെ-ജയം ശേരുകും മുതലായവയെപ്പുണ്ടാണോ-വി

കൂക്കിയാതെ ഉദ്ദീപിച്ചിക്കാൻ ബൈഡകിലും പ്രേക്ഷകരുതുടെ മനസ്സിൽ പ്രഖ്യാപിക്കായ ഒരു ശോക നുായ പതിഞ്ഞു കിടക്കത്തുകൂടി വള്ളം അവർ കമ്മെറു അവസ്ഥിച്ചാറില്ല. ഇങ്ങനെ വാനംചേര്ന്നതു് കേവലം ഒരു ധാരാളിക്കു സംഭവമായിട്ടാണെന്നു വിചാരിക്കാൻ വധിയാ. അതിനുംകാരിക്കും അമംഗലമായ പഞ്ചവസാന്തതെ കുർമ്മമായി നിശ്ചയിച്ചിട്ടുണ്ട്. റിഡുക്ക തുടെ പൊതുജനിക കുട്ടാ നിംബുഡണം, അതുമാത്രപോലും, ഗംഭീര വുമാണ്. സമാർപ്പണാദിപാതയുമുണ്ടാക്കുന്നതും അവരുടെ വാക്കുള്ളിയാറില്ല. ജീവിതസാധാരണവും അനാസ്ഥാപിക്കിലും ഗ്രന്ഥകരവുംആയ ഭാവാന്തരീതിയെ എല്ലാമായും ഒരു മധുരിമകോണി പൊതിയുകയാതെ നാടകപ്രയോഗത്തിന്റെ പ്രമോദ്ദേശം, എന്നു ഒരു നാടകകൂക്കത്താവുതന്നെ പരഞ്ഞിട്ടുണ്ട്.”

---

അബ്ദ്യാധം സ്ന.

ഭ 1 ഏ 1 ആ ക്ഷണം ഓ ഓ 10 .

---

ഇരതെന്നി നാടകസ്ഥാപനുപാതതെ ഇപ്രകാരം നിംബുഡിപിച്ചിരിക്കുന്നു.

പരമ്പരാസ്ഥി ചതുർവ്വാനി ചതുർശ്ശോഷ്ഠിശ്ശുംഖാഗസംയുതം  
ഷട്ടുംഗല്ലുക്കണാപേത മലംകാരേഹപ്പണാഭിതം  
മഹാരസം മഹാഭോഗ മുഖാത്തര ചന്ദ്രാന്തിതം  
മഹാപുത്രശ സംസ്കാരം സാധ്യപാചാരംജനപ്രിയം  
സംഗ്രഹിഷ്ടസ്ഥി സംഭയാഗം സുപ്രയോഗം സൃഷ്ടാത്രയം  
മുഖശ്ശൂഭിഡാനം ച കവിക്കുംബുനാടകം.

ഈ അബ്ദ്യാധത്തിൽ ഒന്ന് ലക്ഷ്മണാജ്ഞാഭേ വിവരിക്കുന്നു.  
എ. ക്രൂഷ്ണൻ.

അന്നേകെ അലപകാരങ്ങളാലും ഗ്രന്ഥങ്ങളാലും സമർപ്പിതമായ അവസ്ഥയാതെ ക്രൂഷ്ണൻ,  
ഉദാഹരണം—

\* അക്കഷിപ്പന്ത്രവിജാനി മുഖ്യമതവദുഖത്തിയം  
കോഡങ്ങളാണും കിമേഷാമസ്തിച്ചജ്ഞരം,

ട. അക്ഷരസംഘാതം.

ഭിന്നാത്മദ്വിജ്ഞവർഗ്ഗനാത്രപമായ വാക്കുമണ്ഡലത്തോടുകൂടി അക്ഷരസംഘാതം.

ശാക്കത്തിൽ എഴുചാക്കത്തിൽ

രാജാ—ഈ ബാലൻറ അമ്മയുടെ പ്രേരണ മഹിബ്രഹ്മകി  
ബോ—അടവാ പരസ്ഥി പ്രസംഗം അന്നുയമാണല്ലോ.

ഒന്നാംതാപ്രസ്സ്—സവർഖമന്ന് ശക്കത്തല്ലാവണ്ണും നോക്കി.

ബാലൻ—എൻറ അമ്മ എവിടെ?

ര—താ—ക്കേതെ പക്ഷിയുടെ ഭഗവിനേത്രം. എന്നാണ  
പറഞ്ഞത്തു്.

“രാ—ഈ ബാലൻറ അമ്മയുടെ പ്രേരണ ശക്കത്തിലാ എ  
നാണണാം?”

ട. ശോഭ.

പ്രസിലമായ ഒരത്തുമേതാടാംപും പ്രസിലമായ മരീറാ  
രഫിങ്കുട്ടി സൂരിക്കന്നതു ശോഭ.

ഉദാഹരണം—

സദ്പരംഗസംഭവം തുലകോടി ദോപി തുണാന്തിതഃ

കാമംധനരിവി ക്രൂരാ വർജ്ജനീയഃസത്രം പ്രളിം

ഈ ദ്രോകത്തിൽ അന്നായാലുത്തമത്തിനു ദാരം വേണ്ടപ്രയത്നം  
കുടി സൂരിക്കന്നാം.

ട. ശ്രദ്ധത്തുല്യാത്മമായ വാക്കുമണ്ഡലത്തോടുകൂടി ശാക്കത്തിൽ  
ത്തിൽ—

രാജാ—“ എങ്കിലെന്നാണിപ്പോരാ എൻറ വാസ്തവത്തെ  
പറയുന്നതു് ? എങ്കിലെന്നാണു് താൻ മരീറാരാളാണെന്നുംപ  
റയുന്നതു്. അക്കട്ട ഇങ്കിലെന്ന പറയാം. (പ്രകാശം)പേരുവ

അയി മാലും! അരവിഞ്ഞേഡി നിശ്ചാരം മുഖത്തിനു അക്കഷിപ്പിയുംക  
നു. കോഡങ്ങളാണും മഗാഡിയ മുഖജ്ഞു് എന്നാണു മുഖജ്ഞമായിട്ടുള്ളതു്. കോഡത്തിനു ബീജക്കോഡമന്നും ഭാണ്ഡാലാരമന്നും. ഭാണ്ഡത്തിനു നൃത്തമ  
നും ചതുരമ്പാപംയമന്നും. ഈ ദ്രോകം നിഭർന്ന, അത്മാനത്രാന്ത്രാസം,  
ശ്രദ്ധം ഈ അലവുകും ദാദാജ്ഞാജ്ഞം മാധ്യമം സാഡി മുഖാജ്ഞാജ്ഞം അലപംക്കു  
തായിരിക്കുന്നു.

നായ രാജാവിന്റെ ധർമ്മധികാരത്തിൽ നിയുക്തനായ ഞാൻ അത്രുമവാസികളുടെ കമ്മ്പിലേള്ളാം നിവിശ്വനമർഗ്ഗ് നടക്കേണ്ട എന്നോ എന്നോ നോക്കാനായി ധർമ്മരഹസ്യത്തിൽ വന്നിരിക്കയാണോ.”

### ഓ. മേത.

കാരണം ചുണിക്കാണിച്ച് സംക്ഷിപ്പേംക്കിയാൽ അംഗീഷ്ഠായുമും ബോധം വരുത്തുന്നതിനൊ മേതുവെന്ന പറയുന്നു. ശാക്തന്ത്രത്തിൽ,

രാജാ—എൻറെ അന്നരാഗനിമിത്തങ്ങളുായ പ്രത്യുക്കവി എങ്ങളും ശക്താളുയുടെ അതുക്കിയിൽ കാണാംണെ.

സ്ഥിനമായ വിരലിന്റെ പാടിതാ

ഭിന്നവല്ല മുപരേവ മീക്ഷ്യതേ.

വണ്ണക്കോട്ടപസിത മേതുദ്രുതമായ

ക്രൂന്തിർക്കവിളിൽ നിന്നവീണാളും

### ഓ. സംശയം

നിശ്ചയാന്തരമല്ലാത്ത വാക്യമാക്കുന്നു. ശാക്തന്ത്രത്തിൽ;—  
കൊണ്ടാടത്തുക്കാലുപം തദിദ്ധരപനതം പാണ്ടി ഞാൻസ്വികരി  
ചുണാമോയില്ലയോ യൈന്യിഗ്രതപരിശുദ്ധനായിട്ടിലാനീ  
ക്കണ്ണാടത്തില്ലാതരാരാഭിനവമിഹികാഗ്രഭമാം കാദ്യംജ്ഞം  
വണ്ണ നാനാനുന്നപോലെന്നവവല്ലപ്രിഭോക്തീരുംനാവക്ക് തുമിശ്ര  
ഒ. ചിഷ്ടാനം.

സ്വപ്നക്ഷ സാല്പുത്തിനവേണ്ടി കാരണം ചുണിക്കാണി  
ക്കുന്നതു പ്രജ്ഞാനം. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ സഹാദവൻ “അതു  
ഭ്രംഞ്ഞാധനക്കുത്തമായ അവധിക്ക ഇതും ചിതംതനെന്.”

### ഒ. തുല്യതക്കം.

പ്രകൃതിഗാമിയായ പദാർധം നിമിത്തം അംകരിക്കുന്നവി  
ന്നയുംതു തുല്യതക്കം.

ശാക്തന്ത്രത്തിലെ ‘മ്രൂണിക്കാതരസുമം’ എന്നദ്ദോക്കത്തി  
ന്റെ നാലും പാദം.

### ഒ. പദ്മാച്ഛയം.

പ്രഥാ ചർമ്മങ്ങളുടെ അന്നത്രപ്രാലപനയാണോ പദ്മാച്ഛയം.

ഉദാ:— തളിത്രപോലയരംസുമനോഹരം  
ലളിത്തഹാവർക്കരാ പോലെ ഭജപ്പൈം  
കിളിമേഴിയ്ക്കു തനേഴ കൗമുഖാപമം  
മിളിത്തമുജപലമാം നവയൈഡവനം.

ഇവിടെ ശബ്ദത്തിനും അന്തർത്തിനും ഒരുപോലെ സൗക്രമ്യം കാണുന്നതിനാൽ പദ്ധതിയും അന്തർ ഉത്തരവും നിരന്നാൽ പദ്ധതിയും ഉത്തരവുമായിരിയ്ക്കും.

മു. നിബന്ധന.

പരപക്ഷനിരാസത്തിനു വേണ്ടി പ്രസിദ്ധാത്മകങ്ങളെ  
ചുത്തുപറയുന്നതിനു നിബന്ധന എന്നാണേപ്പറ്റ.

\* ഉദാ:—ക്ഷാത്രധന്മാചിത്തെൻ്താധനമെന്നും മുക്തദാഖാം പരാദ്ധമുഖം  
കിളുവാലിനിരാമേണ മുക്തദാഖാം പരാദ്ധമുഖം.

മഹ. അഭിപ്രായം.

ശംദഗ്രഹിനിമിത്തം അസംഭാവ്യാത്മ കല്പന ചെയ്യുന്നതി  
നും അഭിപ്രായമെന്നും പറയുന്നു.

ശാക്രത്തളിത്തിന്—

‘പച്ചുംിതു നിസർ്ഗസൂദരമയേ വിനാസംശയം  
തപസ്സിനന്ത്രപമാശവാനിച്ഛവാൻ താപസൻ

ഇത്രാദിദ്രോകം.....നീലോല്ലപത്രധാരകൊണ്ട് സുമില്ല  
തയെ ചീന്തിക്കുന്നതു പോലെ തനെ മുഖലഗാത്രിയായ ശക്കന  
ഇയെ തപസ്സും നിയോഗിക്കുന്നതു് അസംഭാവ്യമാണുംപ  
രാത്രിരിക്കുന്നതിനാൽ അഭിപ്രായം.

മഹ. പ്രാഥി

എൻനൈക്കിലും ഒരു വിശ്വേഷണം കണ്ണിട്ട് അല്ലോ അല്ലോ  
തതിനും വഴിയുണ്ടാകുന്നതു പ്രാഥി.

ഉദാ:— എല്ലായിടത്തും ചുററിതിരിയുന്ന ഇം മേരും എ  
ക്കുറ പ്രിയതമയായ പ്രഭാവതിയെ തീച്ച്ചയായും അറിയാതി

നുവും ! അതുവയത്തിൽ ക്ഷാത്രധനമുഖപ്പുറി തുപന്നുണ്ടിച്ചി  
ട്ടു കാഞ്ഞമില്ല. രാമൻ പരാഞ്ഞുവന്നായിരുന്ന ബോധിയിൽ ശരജോദ അയ  
ച്ചില്ല. ഇവിടെ ക്ഷാത്രധനമാനിരാസത്തിനു വേണ്ടി ഒരു പ്രസിദ്ധാഖാഹര  
ണം എടുക്കുന്നിട്ടിരിക്കും.

· രികയും എല്ലായിട്ടും ചുററിതിരിയുന്ന എന്നവിന്റെ  
ഞമതേ ഇവിടെ മുഴുള്ളത്തിന് കാരണമായിത്തീർന്നതു്.  
മന. വിച്ചാരം.

യുക്തിവചനത്താൽ അപൂര്വകഷത്തിൽത്തെ സാധിക്ഷന്നതു  
വിചാരം.

മര. ദിപ്പം.

ദേശകാലങ്ങളോടു് സാധമ്മം കല്പിച്ച വജ്രിക്ഷന്നതത്തേ  
ദിപ്പം.

വേണിസംഹാരത്തിലെ ‘ഇടിത്തി’ കണ്ണക്കുന്ന ദ്രോകം  
നോക്കുക:—

ഇടിത്തിക്കണക്കു് ത്രിഖനായ അഞ്ചുനിൽ സംഭവമായജ്ഞാ  
തിപ്പിനെ മുഴുള്ളവൻഷ്കാലം എന്നേപ്പാലു വല്പിപ്പിക്കം.  
മര. ഉപദിപ്പം.

ശാസ്ത്രാസ്ത്രത്വം ദ്രോക്കവുമായും ധാക്കുത്തിന്ത ഉപദിപ്പംമെ  
നും പറയുന്നു.

ഉദാ:— ഒക്കും സേവിക്കും ജ്ഞാനം.....ഇത്രാദി ദ്രോഗിലം  
ദ്രോകൾ. വാസ്ത്വായന ദിനിപ്രകാരത്തായ ഏകച്ചാരിനീശ്വരതം  
ഇതിന്നുംക്കിളുമായി സംഗ്രഹിച്ചിരിക്കുന്നു.

മന. ഇണ്ടാതിപാതം-ഇണ്ടത്തിന് വിപരീതമായ കാ,  
ചുമാക്കീൻ.

\* ഉദാ - യദിസംഗ്രഹിയതെത്തമോ ഗ്രഹത്തേസകലെ ദ്രോ  
പാദ; വസന്തിനിരസി പത്രപത്രസ്ഥാപിക്കാ ശ്രീയാ: ജീ  
വനം ഹരസി.

വിപരീതാത്മ യോജിത്തങ്ങളായ അംഗക ഇണ്ടാദിയാന  
അപേക്ഷക്കാണ്ടു് മധ്യരമായും എന്നാൽ നിഷ്ഠം രാഷ്ട്രമായും ഉപ-  
ന്യസിക്കുന്ന സമ്പ്രദായവും ഇണ്ടാതിപാതമാണെന്നു പിലർ  
പറയുന്നു.

“മേഘസ്വരംമലിഞ്ചത്രകക്ഷിലഭവാം” ഇത്രാദി ശാക്രാ  
ഇ ദ്രോക്കത്തിൽ കുറയാവ്യസനത്തിന്റെ വികലുളം ഇണ്ടാ

\* ഹേച്ചറു! അംഗാ: തമസ്ത്വിരേ നാഡിപ്പിക്കുന്നു. അംഗായുടെ പാദത്തെ  
എല്ലംവരും ദ്രാവിക്കുന്നു. കുവന്നേൻ സിരസ്തിൽ അംഗാ: അംഗായുടെ വാസം  
ഇണ്ടാനേക്കു ഇണ്ടാനിലും ശ്രീജക്കട ജീവംനു നാഡിപ്പിക്കുന്നു.

യുർമായ് ഉപന്യസ്ഥിരിക്കുന്നു. പട്ടക്ക അന്തു് വാഴ്ചയുകൾ അഭിമത മല്ലാത്തതിനാൽ നിഷ്ടം രാത്മമായിട്ടാണ് പരിശ മിച്ചതു്.

മര. ഹണാതിശയം. ഉപമാനോപദേശയ മുത്തിസാധ്യാര സമായ ധമ്മങ്ങളിൽനിന്നു് തുപദേശത്തിനു് ഹണം അധിക മായികാശനന്നതേതേ ഹണാതിശയം.

മവ. വിശേഷശാമേനൻ പഠ്യന്നതു് ഭേദക്കടന്മാണ്.

എം - തുപ്പാച്ചാരിവികലോ ദ്രിജാവാസോജനപ്രിയഃ

എം പത്മാകര കിരുഖുധസ്തം സജലാശയഃ

എൻ. അഭിപ്രായത്താത്മസബിയ്യു വേണ്ടിയുള്ള പ്രസിദ്ധാ ത്മക്കടന്മാണു് നിങ്കതം

“ശകന്തരേ! അവിഭെന്തതനേ ക്ഷണാന്തരം നില്ക്കുന്നേ നി നോക്കാണു് ഈ ഇലഞ്ഞതി ഒരു നല്ല വജ്രിചുററിയതുപോ ലൈ ഫ്രോഡിക്കുന്നു.

ശക;—ഈതുകൊണ്ടുതന്നെന്നാണു് നിന്നെന്നപ്രിയംവാദ എന്ന വിളിക്കുന്നതു്.” ശകന്തരയിൽ ലതാത്പരം ആരോപിച്ചിരിക്കു നാതാണു് ഇവിടെ പ്രസിദ്ധാത്മകമാം.

രം. ഒരു വസ്തുവിൽ അന്നേകവസ്തുകളുടെ മുണ്ടാക്കുന്ന സിലിംഗം.

\* “യദ്യപിംഗുമ്രാജസ്യ യദ്യശേഷസ്യവികുമഃ

പ്രമിവ്യാരക്ഷണേ രാജനേകത്തപ്രയിത തസ്തിതം”

രഘു. വക്താവിശ്വർ അഭിമതത്തിനു് വിപരീതമായ വാക്കുകൾ സ്വയം നാവിൽഉഭിച്ചു പോകുന്നതു് ഭംഗം.

വേണീസംഹാരത്തിൽ ഭേദ്യാധനകൾ കണ്ണുകിണ്യാട്ട പറയുന്നു.

സഹഭ്രതഗണം, സബാസ്യവം സാഹമിത്രം സസ്യതം സ

[ഹാസ്യം

സപബലേ നന്നിമാന്തിസം യുഗ്രേനവിരാത പാശ്യസുതഃ:

[സുന്ദരം

ഹേരാഞ്ഞം! ഭൂപരിപാലനാവികയുന്നതിൽ ക്രമരാജൻറെ വീഞ്ഞുവം അന റാനേൻറെ വികുമവും നിന്നിൽ എക്കാപിച്ചിരിക്കുന്നു. രാജുഭരണവിക്രയകമാ യുണ്ടാകുന്ന ഏല്ലാ ക്ഷേരജാഡക്കും സഹിക്കാൻ അഭേദനത്തിനു് ശക്തിയുണ്ട് എന്നും.

ഭാജ്യാധരൻ പാശ്ചാവന്മാരെ ഹനിക്കും എന്നപറയുന്ന് തിനപകരം ഭീമൻ, ഭാജ്യാധനനെ സകലം നശിപ്പിക്കും എന്നപറഞ്ഞുപോകുന്ന

രം. വിപ്രചുണ്ണം. സദേശഹംനിമിത്തം വിചാരത്തിന് അനുമാഡാവാ വരുന്നതാനും വിപ്രചുണ്ണം.

ഉദാ- മതപാഠലാകമദാതാരം സന്ദേശബൈഃ ദൈ: തുതാമതി ത്രയി രാജനിശ്ചത്രാജന്നതമാ വ്യവസായിന.

രം. ഭാക്ഷിണ്ണം. ചേംഖിക്കാണട്ടം വാഴക്കൊണട്ടം അനുഗ്രഹങ്ങട ചിത്രത്തേത് പ്രീണിപ്പിക്കുന്നതുഭാക്ഷിണ്ണം. ഉം ശാക്കനൈള്ളതിൽ “ഞാൻ അവളു ദേ കടംവീടുനാണട്” എന്നപറ എത്തുകൊണട്ട് അംഗളിയകത്രെ കൊടുക്കുന്നു.

രം. അംനനയം. സ്ഥിരം ധനം വാഴക്കും സ്വാത്മം നേടുന്നതും അംനനയം.

അശുദ്ധമാഘത്തിൽ കൂപർ. അംഗപത്മാമാവിജനാട് പരയുന്ന.

“ ദിവാസ്ത്രാമകാവിഡിനം ഭ്രാണത്തുല്പരംശുയ ഭവം നിൽ അസംഭാവ്യമായുള്ള തെന്താണം”

രം. മാലാ- സ്വാദീഷസില്പത്മം അംനകക്കാത്മ്പദബു പ്രതിപാദിക്കുന്നതുമാല.

ഉദാ- അംഗഭാവിഡുത്തിഷാര മറമതതാദേഹാള്ളമണ്ണപ്പാദിയാ മംഗഭാജ നൂദതാലവുന്നതുകൊണ്ടനോട് വീശട്ടയോ റംഗഭായപ്രചരാദരം മടിയിൽനൊച്ചിപ്പാന ഫരായേന്നതാ നംഗഭാജായണമാം ഭവല്ലുഭയുഗം ബാലേതലോട്ടക്കയോ. ?

രം. അത്മാപത്തി. അത്മാന്തരാകതിയിൽനിന്ന് അന്യാത്മ പ്രതീതിജ്ഞാക്കുന്നതും അത്മാപത്തി വേണിസംഹാരത്തിൽ.

ഭത്പാദയം സോതിരദോ വധ്യമനും കിരീടിനാ സിംഗരാജമുപക്ഷ തന്നെനവം ചേരുകടമന്നുമാ.

† തുജ്ജാവഹാരിത്പാം വിമലപത്പാം, വീജാവാസത്പാം ഇന്ത്രിയത്പാം, പരത്മാകരത്പാം ഇവകൊണ്ട ചുഡാപ്പും നീജും ഉല്ലുമാണ് പ്രക്ഷ നീബുധൻ ദീക്ഷനുകൂട്ടേ ഇവാശ്വരാ എന്നാംക്കിം.

**ஹவிச** ஸின்யுராஜாபேக்ஷா ரூபமாய அரத்மான்தனோக்டி தில் கிள் டோள்ளேந் டுட்ராவிஷேகாவிப்ராய் ஸூழிக்ஷன்.

**ஏ. ராம்பால் அரத்ம். ஸூழு. (தொகை)**

ஸாக்னால்தில் டுஜுஸாயத்தென்று சுருக்கென்று தெளி கிள்டு உடன்வரல்ளா. ‘ஸுமங் தபதியஸாயகா’ ஹதுாபி ழேரா கார் கோக்கீக.

**ஏவு. டூஸில்லி லோகப்ராஸிலுமானும் உத்துஷ்டமானும் உத்த அரத்மான்து உள்ளக்கான் பாதாத்மபரிசுயமான் புஸி லி. விதுஞ்சாய்ஶ்ரீயத்தில்.**

அறக்காண்டூவம்ஸௌமபெருது

காய்வஶி துமிகரிவானமக்.

ஏந்தெங்குபயம் வழுத்தாகிமோதாது.

ஏந்தெங்குபயம் வழுத்தாகிமோதாது (கொ-ஶக்ளி) ஹ வித்த ஸுஞ்சுவருதிப்ராஸிலு ஸாப்பாக்காது டுஞ்சுவராஸில்லேர பரிசுயம் ஸில்லிக்ஷன்.

**ஏஸ். பூஷ்டு - அலதூத்மா பாரமாயவாகுத்தாது அ த்மாநெப்பென் செதுநானு பூஷ்டு.**

**எ. ஸாதுபூர். ஸதுஶவஸ்திவிகாந்தித் ஸாதுபூத்தா டுள்ளக்கா தேம்மான ஸாதுபூர்**

ஓமீநெக்ளிடு டுஞ்சுயங்காயிரிக்க்மென்று மேஷு ய யிஷ்டில்லே பராயுன. “ஓராஜாவோ! டுஞ்சுயங்காதக” ஹதுா பி வாக்கார்டு உடாவரல்ளா.

வூஷாநாந்தஸாத்துரைத்த வஸ்துகம்பா செதுநானும் ஸாதுபூத்தென. ஸாக்னால்தில் ( ஏந்தாது காமிஜ்ஜான்து கெ அவஸம் ஹதிமாஸ டுராஸ்தைகில் ஏந்தெந்பதெந்து கேட்கிரிக்ஷனவோ அபுகாரம் கிள்ளர அவஸமயும் ஹவி க்ஷன.)

\* விஶேஷாத்ம். ரூபலாவஸ்தாதி செய்க்கொட்டு.

பியே! ஸீலிங்காஸுமன்றமேவாலெ பரிசேலுவமாய அங்கெண்டு கெள்தியவேலிப்பிக்ஷன். வெதியெட காஸங்கமாய ஹவங் ஹதுஷு வெலைபரிசு தமதே.

നൂ. സംക്ഷപം. അത്മാനരസമാനത്തിൽ അവിശ്വ  
ഷ്ണന്തനേ നിർദ്ദേശിക്കുകയാതെ സ്ഥാനക്ഷപം.

രാജാ. പ്രിയ \* അംഗാനിവേദയസികിം  
ശ്രീംഷകസുമപരിപേലവാനിമധ്യാ

(തനേ നിർദ്ദേശിച്ചിട്ടു്) അയമിഹിത കസുമാനാം

സവാദയിതാവാസ്തി ഭാസജനഃ

നൂ. ഗ്രാനകിത്തനം അത്മം സ്ഥാപിം.

“അംഗികാനത്തസ്മം” ഇത്രാഭി ശാകന്തളിഡ്രോകം ഉഡാ  
വരണം.

നൂ. ലേശം. സാദൃശ്യ താല്പര്യക്കരം വാക്യം അതുലേ  
ം. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ രാജാ.

“ഹതേ ജരതിഗാംഗയേരുരസ്ത്ര ശിവണ്ണിനം  
യാറ്റോലാപാണ്ണധ്യാപത്രാണാം സൈവാസ്ത്രകാഡവിശ്വതി:  
ശിവണ്ണിയെ മുഹിത്തിനിരത്തി വുലബനായ ഭീഷ്മര ഹനി  
ച്ചത്രകൊണ്ട് പാണ്പാവമാക്ക കിട്ടിയതുപോലുള്ള ദ്രോഡാ മീം  
ലനായ അഭിഗ്രഹവിനെ നിഗ്രഹിച്ചതകൊണ്ട് തങ്ങൾക്കും  
ഡാണിക്കും.

നൂ. അഭിപ്രാത്മംത്ര ഭംഗ്രന്തരേണ ചാരയന്തരു്  
മനോരമം.

രതികേളികലഃ കിഞ്ചിത്തോഷമനുമമനരഃ:  
പഞ്ചസൃംഗ സമാലാഭാതു കാദം ബഞ്ചുംബതി പ്രിയാം  
ഇവിടെ കളിയംസം പ്രിയയെ ചുംബിക്കുന്നതു കാണിച്ചുകൊ  
ച്ചതിട്ടു നായകൻ തന്റെ പ്രിയാചുംബനാഭി പ്രായത്തെ സു  
വിപ്പിക്കുന്നു. \*

നൂ. അനകതനിഖിലി വിമേഷാത്മത്തിനേര ഉന്നഹ  
വിസ്തരമാണ് അനകതിഖിലി.

ദ്രുതേതവിധാവേതൈ  
ചാങ്കചാദ്രമസംപ്രതി

\* കീ എന്തിരാണ് കസുമ പേലവഞ്ചളിംയ അംഗങ്ങളെ തവിപ്പിക്കുന്ന  
ഈ നിന്തു ഭാസജനമായ ഇവൻ പുഞ്ചണ്ണിംജുറ തു തന്മജ്ജു.

പ്രാജേഷ്ഠകല്പാണനാമാനാ  
വും തിഷ്ടുപ്പന്നു.

സപ്രദേശവാപവനത്തിൽ വിശ്രാമിത്രസമീപം ഇരിക്കുന്ന രാമലക്ഷ്മിനാമാരെ കണ്ണിട്ട് സവിമാർ സിതയെവിളിച്ചു പറയുന്ന ഭാഗമാണിതു് അവരുടെ ത്രപ്പലാവസ്ഥയും കണ്ണ് ചുറ്റാൻ കളായിരിക്കുമോ എന്ന സംശയിക്കുന്നു. ചുറ്റാൻ കൂടുതലിൽ വരാൻ സംഗതിഎത്തു് എന്നു് തക്കാതിശയം.

നൃ. പ്രിയേക്കൻ. പ്രമാണീകരിക്കുന്നതിനവേണ്ടി  
പൂജ്യമായും ഹാഷ്ജനകമായും ഉള്ള വാക്കുപറയുന്നതു് പ്രി  
യോക്കി.

ഉദാ - പൂജ്യനമുണ്ടാം തദനന്തരം ധലം.

ജീമുതജാലം പ്രാമം തദതാജാലം

സാമാന്യമട്ടിനേരുന്നേതുകാഞ്ഞേയോ

ഗ്രീമക്കപ്പൊന്നുതു് മൻപുസാനാദഃ

അധ്യായം നൃ.

## നാട്യാലപകാരങ്ങൾ.

നാട്യാലപകാരങ്ങൾ നൃ. വിധ മണ്ണ്

എ. അത്രിസു് ഇഷ്ടജനാംഗസ്ഥാക്കനാ.

ശാക്കിത്താളിത്തിൽ നാട്യ ചജന വുഷപവംജപോലെ

ബുദ്ധമതാളിവപതിക്കയിനിയും

മഹിതാഗ്രമവാഡപുത്രവിനേപ്പോൽ

മഹിയിലേക ത്രപമാര്പ്പനവിച്ചതും.

ര. ദിവഭത്താടക്കുടിയ പ്രലംഖിതം അത്രക്കും.

ഉത്തര രാമചരിത്തതിൽ “ഹാ ദേവി ദേവയജനസംഭവേ” ഈ ത്രാദി രാമവില്ലാപാം.

ര. മായയാൽ അനുഭാവ ത്രപത്തെ വിഭാവനം ചൊല്ലുന്നതു് കപടം

\* മുഹമ്മദ് പരിത്യജ്ഞവിധായ കപടം വർച്ച:

നീയതേ രക്ഷസാത്രേന ലക്ഷ്മണാ യുധിസ്ഥിരയം.

ര. അപ്പുമായ പരിഭ്രതത്തോല്പാലും സഹിക്കാതിരിക്കുന്നതു് അക്ഷമാ. ശാക്രത്തുതതിൽ രാജാവു്—“അല്ലെങ്കാണതു വാദിൻ നിങ്ങൾ പരയുന്നതിനെ താൻ വിശ്വസിച്ചു എന്നാൽ ഇംഗ്ലീഷൈ വണ്ണിച്ചിട്ടിട്ടു് എന്നാണിനിക്കേണാൽ പ്രയോജനമുള്ളതു്.”?

ശാർഡ്‌ഗവൻ—യമ്മംഡംശംതന്നേ

ര. സംവലേപമായ വക്രം റവ്മം ശാക്രത്തുതതിൽ എൻ്റെ മഹം പണ്ണാത്തുവേണ്ടി അനുമതിക്കെപ്പുട്ടേണ്ടു്? ഈ ത്രാബി.

ഈ. ഉദ്ധമം. കാഞ്ചത്തിന്റെ അതാംഭരംതു് ഉദ്ധമം.

ര. അത്രയം. ഉൽത്തിജ്ഞാനമുഹേതുവിനെ ഗ്രഹിക്കുന്നതു്. അത്രയം വിഭീഷണൻ താൻ രാമനേതന്നേ അത്രയിക്കും. ഇവിടെ വിഭീഷണൻ തന്റെ രാജ്യപ്രാണി അപമായ ഉൽത്തിജ്ഞകാത്തതിന്റെ മഹേതാവായ രാമനെ അത്രയിക്കുന്നതായി പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

വ. ഉൽപ്രാസനം. സാധുവല്ലാത്ര സാധുമമന്നുനില്ലെങ്കിലും ഉപദാസമാക്കുന്നു. ശാക്രത്തുതതിൽ ശാർഡ്‌ഗവൻ രാജൻ! എ വ്യത്യാനത്താനേതെ കൂടുതാനരത്തിലുള്ള അസംഗം നിമിത്തം അക്കമറന്നപോയിരിക്കുന്നുണ്ടിൽ അധികമായും അനുഭവിച്ചു് ഇതു ദയമുള്ള അഭ്യന്തരങ്ങൾും ഇവാണു ഉച്ചക്ഷിഖാമോ?

എ. സ്പൂര്വാ. ഒരുവസ്തുവിന്റെ രഹസ്യിയത്തും നിമിത്തം അതിൽ അഭ്യന്തരങ്ങൾും ജനിക്കുന്നതു് സ്പൂര്വാ  
ശാക്രത്തുതതിൽ—

കൊണ്ടാടിയൻപൊടപരിക്കുതുകൊമല്ലും നിന്ന്  
ചുണ്ടാകമിപ്പുതിയ പുജ്യമതിന്റെ സാരം  
ഇണംത വളരുന്ന വലയുന്നുനാൽ വണ്ണംപോലെ  
കൊണ്ടത്തെതാഴം കഴലിയാവാഹംപിണ്ടുകും.

\* മുഹമ്മദ് കുളങ്ങിട്ടു് മാനീചൻ കപടത്തുപത്രം അവലുംവിച്ചു് ലക്ഷ്മണനു് യുദ്ധത്തിൽ സംശയം ഇനിപ്പുകുന്നു.

എ. കേഷാദ്ദം, അതിക്രഷ്ണപരവരചികാരിയായകേഷാദ്ദം തിന്ന കേഷാദ്ദം.

ത്രയാതപസ്തിചണ്ഡാലാപ്രസ്തുനവയവത്തിനാ  
നക്കേവലം മത്തോബാലിസ്പാതമാചപാരലോകതഃ  
ചണ്ഡാല! പ്രസ്തുന വധ വത്തിയായിരിക്കുന്നനിന്നാൽ  
കേവലം ഷാലിമാത്രമല്ല ഹതനായതു് നിന്റെ അത്താവും ഹ  
തമായെന്ന സാരം.

പദ്ധതിയാപം - അത്മം സ്ഥാപ്തം.

എ. ഉപപത്തി - അത്മസിഖിക്കായി മേതുവിനേ ഉ  
പന്നുസിക്കുന്നതു് ഉപപത്തി

\* ഉ മുക്കൈതെ മുഖമാണേയാതപ്രയി ജാവതി ജീവതി  
താംയ ലിച്ചുസിജീവസിം രക്ഷാത്മാനം മമാസുഭിഃ  
നായികയുടെ ജീവന്മേതു് നിന്റെ ശരീര രക്ഷാംമാണെന്ന  
പറഞ്ഞിരിക്കുന്നു.

എ. അരുംസാ - ഉദാഹരണം അവഗ്രഹമില്ല.

അരുംസാ സ്പാഞ്ചിജുലാഡേ സ്ത്രീയും അരുംസു് ബാധിക്കാണി  
മതവാദിക്കുന്നും അരുംസാം.

എ. അധ്യവസായകം. കാൽന്തരേത കത്തവുംതപന നി  
ർദ്ദേശിക്കുകയതു് അധ്യവസായകം

അസ്പുവക്ഷഃ ക്ഷണിനേനെവ നിമ്മപ്രഗദയാനയാ; ലാല  
യോന്മുലയാമേപ്പള്ളവനുപയ മല്ലവഃ

എ. വിസ്ത്രം സമശ്രദ്ധേവും അനിജ്ഞപ്പലപ്രദവും അ  
യ കമ്മമാണാം.

‘വേണിസംഹാരത്തിൽ’ ഒക്കെസ്പുംവിപാ ദക്ഷായം.  
ഭാദ്രണോളവിത്തുന്ത

കേശഗ്രഹേ ദിനീയേസ്തീനിന്തനം നില്ലേഷിതാഃ പ്രജാഃ  
ദ്രോപതിയുടെ കേശഗ്രഹ ഘലംതനെന ഭ്രമിയിൽ ഭായ  
ണമായു്വത്തിക്കുന്നു. ദ്രോണസംബന്ധിതം ഇള രണ്ടാമതന്ത

---

\* യാംഗം നീ മരിച്ചാൽ മരിക്കും ജീവിച്ചിരുന്നാൽ ജീവിക്കും.  
ചെങ്ങും. അവൻ ജീവിച്ചിരിക്കുമെന്നു നിനക്ക ആർഹംഖണ്ടക്കിൽ ശ  
രീരത്തെ എന്നുക്കൊട്ടു ഏകാണ്ട് രക്ഷിക്കുക.

കേരളഹതായ പ്രജകൾ നിപ്പേഷിതരായോവിക്കം

മനു. കാർണ്ണദിനമാണ് ഉള്ളൊം. ശാകന്തളത്തിൽ റം ജാവിനോട് തപസ്ഥാനം ;-രാജാവേ !ഞങ്ങൾ മനതയ്ക്കായി പുരപ്പേരിരിക്കുന്നു. ഇതാ മാലിനിന്നറിയുടെ തീരത്തിൽ കലപ തിയായ കണ്ടപ്പേരും അതുമാം കാണപ്പേരുണ്ടുണ്ട്. കാർണ്ണന്നരങ്ങൾ കുവിലും നാവികയിലുക്കിൽ അവിടെ ചെന്ന അതിമിസയ കാരണതെ സ്വീകരിച്ചാലോ.

മാ. ഉത്രതജനം സ്വകാർസിലിക്കുവെണ്ണി അന്നുനേ പ്രേരിപ്പിക്കാനായി കരിന വാക്ക പറയുന്നതു

\* ഇരുജിച്ചുണ്ടാവിയേന്നാണിനാഭേദവബലവന്നസി

യിഗ്യാധിഗ്ര പ്രക്ഷൃന്നതുപേണഞ്ചല്ലുണ്ണേതു ദയാകലാം  
പ്രക്ഷൃന്നവേഷത്തിൽ യുദ്ധംചെയ്യുന്ന ഇരുജിത്തിനെ മുകാശയുഭ്യത്തിൽ വത്തിപ്പിക്കാനായും പറഞ്ഞതിരിക്കുന്ന കരോ രഖാക്കളുായതിനാൽ ഇതു ഉത്രതജനം

മനു. പരിവാദം. കേവലം ഭദ്രന്നയതോ.

മൻ. നീതിശാസ്ത്രാന വത്തനമാകുന്ന. ശാകന്തളത്തിൽ ദിംഘ്‌ഷനകൾ “തപോവന്നങ്ങളിൽ വിനീതവേഷത്താട്ടകുടാ മുവശിക്കേണ്ടതാണ്.”

\* ഇരുജിത്തെ നീ പ്രവർണ്ണവിത്തിനം നാമമാതു ബലവാ നം അണം. കഴും കഴും ഞങ്ങളെ ദയനു പ്രക്ഷൃന്ന വേഷ ത്തിൽ യുദ്ധം ചെയ്യുന്നുണ്ടോ.

റം. അത്മവിശേഷണം. ഉക്തമായ അത്മത്തെത്തന്നേ സോപാലംഭം അനേകവിധത്തിൽ ഉള്ളകീതിക്കുകയാകുന്ന. ശാകന്തളത്തിൽ ശാർഡരവൻ രാജാവിഭിന്നം; —“ഞങ്ങൾ ഉപ സ്രൂപിച്ചതെന്നാണെന്നു ? നിങ്ങൾ ലോകത്തുനാശിൽ വഴി രൂപാംശത്തിൽ വരാണെന്നു മന്ത്രിലായിട്ടില്ലെങ്കാ

ജാതിവിവാഹങ്ങാം യുവതി സച്ചുരിതാപിനിജ

ജനാതിക്കലാക്കവാനിനിമറിച്ച വിശകിതയാം.

ഇത്യാദി. ഇതെന്നാണപന്നസിച്ചതെന്നും? ഇത്യാദി വാക്കു തുയ്തായ ആവന്നസത്പരയായ ഇവഞ്ചേ സഹിയമും ചാരണ ത്തിനായും സീകരിച്ചാലും എന്നുള്ള സോപാക്തമായ അർത്ഥ തെന്ന വീണാട്ടം വീണാട്ടം സൗഖ്യപ്പിക്കുന്നു.

ര. മ. മലും സ്കൂളിൽ നും

\* കാളിരാത്രികരാളേയം ഗ്രീതികിം റിചികിത്സസി  
തജ്ജഗതിയം ത്രാതും താതിതായതാടകാം

ര. അഭിമാനം(സ്കൂളിം.) വേണീസംഹാരത്രിൽ ഭാഗ്യാഃ-  
അംബ! എന്നാണ് ഇങ്ങനെ അസ്ഥാനവും ക്ഷുദ്രവും അതു വാ  
ക്ക പറയുന്നതു്? ഇത്രാം

ര. സാഹാജിം. സങ്കടത്രിൽ പ്രാണൻറ അഖിക്കുല്യമാ  
കനു. വേണീസംഹാരത്രിൽ തുപന്നാട്ട് അധിപത്യമാമാ “അങ്ങ്”  
രാജാവിന്നേൻറ പാർപ്പവത്തിയായിരിക്കുക’ ’ഇത്രാം ഭാഗം നോ  
ക്കുക.

ര. സവിനയമായ അംഗവത്തന്നെത്തരം സ്ഥാപ്തത്തം എ<sup>ം</sup>  
നംപറയുനു.

ര. ഭ്രതക്കാഞ്ചുവ്യാനമാണ് ഉള്ളക്കിത്തനും

ര. യാപ്പേം. ഭ്രതമുഖേനയുള്ള അഭ്യർത്ഥനമാക്കുന്ന  
അള്ളപ്പിഭേദമിവൈഴേഹീം ദയാലുസ് ത്രയിരാലാവാ  
ശിരോഭിക്കുകക്കീഡാം കുംകാരയസിവാനരാം.

രമൻ അംഗദമുഖേന രാഖണന്നാട്ട അഭ്യർത്ഥിക്കുന്നു “ഒവ  
ദേഹിയെ രാമൻകൊട്ടത്താലും. അദ്ദേഹം നിന്നിൽ ദയാലാവാ  
യിരിക്കും എന്തിനു വാനരന്മാരെ ശിരസ്സുകളേ കൊണ്ട് പറ്റുക  
ക്കിട്ടുക്കുന്നും?

ര. അംഗചിതകമ്മം ചെയ്യുമേഷം അതിന്റെശിഖിയ  
ഈ ക്ഷമാപണം അണ്ണ് പറിഹാരം.

ര. പ്രവർത്തനം കാഞ്ചുത്രിഞ്ഞു സാധ്യവായ പ്രവർത്ത  
നും തന്നു.

ര. ആവാം. പൂർവ്വത്തൊക്കതിയാണ് “ദേശം ദേശം  
യമരാതി ശ്രോണിത” ഇത്രാംവേണീസംഹാരദ്ദ്രോക്കും ഉള്ളാവ  
രണ്ണം.

\* കാഞ്ചുത്രിഞ്ഞു കാളിരാത്രിപോലെ ദ്രോക്കരിയാണ്. ഗ്രീക്ക് യന്ന  
നീ എന്തിനു സംശയിക്കുന്ന മുന്നലോകണ്ണാട്ട രക്ഷിക്കുന്നതിനു രാജാം അവാ  
ക്കുഹരിച്ചാലും” ഏന്ത് വിശ്വാമിത്രുകൾ രാഞ്ചേര ഫലും സ്വീകരിക്കുന്നു.

നൂ. 20. അത്മാവധാരണമാണ് യുക്തി.

നൂ. 21. പ്രമദാധികുമരു പ്രമഹം.

ശാകംതളിൽ രാജാവു്—ഈപ്പോൾ പുണ്ണമനോത്തന്ന യ എന്ന താൻ എന്നാണ് അഭിനന്ദിക്കാത്തതു്?.

നൂ. 22. സപാച്ചതരമായ ഉപഭോഗം ശീക്ഷ.

ശാകംതളിൽ അനുസൃത—ഒന്നാഴി അന്ത്രമവാസിയായ ജനത്തിന് അതിമിറിവിശ്വഷതര സാളുകികാത്ത ഒതാനിയ ഷപാലെ പൊയ്ക്കളുന്നതു യുക്തമല്ല.

നൂ. 23. അവധിരിത (അവജ്ഞതാത)കത്തവു കുട്ടന്തെത നിവേദനമെന്നപറയുന്നു.

അവലൂപ്പായം ട.

ചാ തു റ വു തി ക റ.

പുത്തികൾ കൈഗരികീ, സാത്പതി, അരഞ്ഞി, ഭാരതി എ നു നാലുവിധമുണ്ട്. ഫ്രൂംഗാരരസത്തിൽ കൈഗരികിങ്ങം, വീര തതിൽ സാത്പതി അരഞ്ഞി ഇവയും സർത്തു ഭാരതിയും പ്രതി പാദിത്തങ്ങളാണ്.

കൈഗരികീ മനോഹരമായ നായകാദി ഭ്രഷ്ടനവിശ്വഷം കൊണ്ടു ശോഭാതിശയശാഖിനിയായും സ്കൂളംകലയായും ചു ജ്ഞലഗ്രതയായും ഫ്രൂംഗാരപ്രഭവങ്ങളായ ഉപചാരങ്ങളും കൂക്കിയത്തായും ചാരവിലാസയുക്തങ്ങളായും ഇരിക്കും. അതി സ് നമ്മം, നമ്മസ്സും താഴും നമ്മസ്സേഹാടം, നമ്മഗളം! എന്ന നാലുംഗങ്ങൾ ഉണ്ട്.

നമ്മം: ബൈജ്ഞപ്പുകുമിത്തമുത്തു. അതു കൈവല്യം മാ സ്വത്തുമാഡു സംഗ്രഹാരഹാസ്യത്തുപമാഡു സഭയഹാസ്യ ത്രപമാഡു ഇരിക്കാം.

നമ്മസ്സും താഴും സുഖാരംഭവും ഭയാനാവും അതു നവസം ഗമിക്കാം.

നമ്മേഡാടം ഇന്ത്യൻപുകാർഗിതമായ ഭാവങ്ങളാൽ എ ശാരതത അപ്രമാധംസൂചിപ്പിക്കുന്നതു്.

മല്ലാക്കുമൺവല്ലേനാട്ടമതില്ലം.....മല്ലാടി ദ്രോകം നോക്കുക.

നമ്മനാടം. ഫല്ലുനവത്തിയായ നീഡക്കെൻറ വൃവഹ്നി യാണ് നമ്മനാടം.

ഉദാ:—മാലതീ മാധവാത്തിൽ മാധവൻ സവിയുടെ തുപ്പം ധരിച്ചു് മാലതിയുടെ രണ്ടുവ്യവസായത്തെ തെരുന്നതു്.

സംതപ്തതീ. സത്താജി മുണ്ണസംഘക്കയും സാധുവും സമാപ്പിതയും റംബാല്ലുടയും ശോകഭാവ വിരഹിതയും അരയിരിക്കിം. വീരം, രഖദം, അഭ്രതം ഇം രണ്ടുഭാര്യയ്ക്കുതെ എം ഗാരം, കയൻം ഇവരെ ഇം മുതൽ അവലുംവിക്കുകയില്ല. സത്യം; ശാന്തി; ത്രാഗം; ദയ; അഞ്ജരാം ഇവയാണ് 'സത്ര രജങ്ങളായ മുണ്ണക്കുടം.

സംതപ്തതിയും നാലുംഗ്രാമം ഉണ്ട്

മാത്രവിക്കെൻറ ഉസാരാത്തിഗ്രാമങ്ങളും റംഭക്കിനു ഉത്തരാപകമെന്ന പേര്.

മഹാവിരചരിതത്തിൽ—

ബാലി:—

പുക്കുത്തിൻ ഏനികിൽ നിന്നിക്കരാവട്ടവകിവിഖരപ്പിച്ചു  
വിസ്താരമുണ്ടുള്ളൻ—

വക്ഷസ്സുങ്കുനമാക്കിക്കൊടിയശരമെട്ടത്തുക്കോടു

നേരും

രണ്ടായൻ മാർപ്പിളിത്തായതു നിന്നുമൊലിപ്പിച്ചു

നോവിച്ചിടട്ട

രാജില്ലെന്നകിലേ നീയിവൻ സദ്ധനാജ്ഞനു  
വിശ്രാസമാവു.

എന്ന രാമനോട് പർജ്ജന വാക്കുകൾ ഉദാഹരണം.

മന്ത്രശക്തി, ധനശക്തി, ഭദ്രശക്തി ഇവരെ പ്രയോഗിച്ചു് ശത്രുവിക്കെൻറ സഹായിക്കും ഭേദപ്പിക്കുന്നതു് സംഘാതമാക്കും. മുദ്രാരാക്കുസത്തിൽ മന്ത്രശക്തി ഉപയോഗിച്ചു് ചാണകുൻറ രാക്കുസസഹായിക്കും ഭേദപ്പിക്കുന്നതുഭാഹരണം. നാനാ ഭാവസമാനുയമായ ഗംഭീരാക്കത്തി സ്ഥാപനമാകുന്ന.

മഹാവാരചത്തിൽ

രാമൻ—സപർവാരനായ കാത്തീകേയൻറെ വിജയത്തായപ്രീണിതനായ നീലലോഹമിതൻ പരിവഹം സ്ഥാനം രാസിയായ അഞ്ചേങ്കളും നൽകിയ പരമ്പര ഇത്തന്നെയല്ല.

പരമ്പരാമൻ—ഈ! അത്യുപാദമാക്കം പ്രിയമായ അതുപരമ്പര ഇത്തന്നെയാണ്.

ഖവിടെ ദേവവിഷയകമായ രതി, മതി, വീരരസം ഇവായും സമാഗ്രയം കാണണം.

പ്രാരഘുമായ കാഞ്ഞങ്ങളെ വിട്ടിട്ടും അനുമായ കാഞ്ഞത്തെ സംഗതിവാഴായി ഭജിക്കുന്നതു് പാരിവർത്തകം.

ദേവശ്രീസംഹാരത്തിൽ ഭീമൻ—സഹഭ്രാന്ത നീപോയി തുരിയിനെ അന്നവാത്തിക്കുക. എന്നും അഞ്ഞാഗാരത്തിനു പ്രവേശിച്ചു ആരുധ്യസഹായനായും ഭവിക്കുക്കെടു. അഭ്രവാം പ്രാണവും ദയാള യാത്രവോദിക്കുണ്ടാക്കാം ഇത്യാബി.

അരംഭിക്കി. റാധാ ഇന്ത്രജാലം, സംഗ്രാമം, ക്രൂയം മുതലായ ദേവജീതങ്ങളും കുടിയത്രും വധബന്ധാദികളും ലുഡത്തായ തും അതു വൃത്തിയാണ് അരംഭിക്കി. ആത്തിനു നാലു അരംഭങ്ങൾ ഉണ്ട്.

എ. വസ്ത്രത്തമാപനം. മായാ ഇന്ത്രജാലം മുതലായവയാൽ ഉത്തമാപ്രാത്യും രണ്ടുായബീഭത്സാദി രസസുചകയും അതു വസ്തുവാണ്.

ര. ക്രൂലസത്പരങ്ങങ്ങളുടെ സമാധാനത്താണ് സംഫേദനം.

ഒ. നേതാവിൻ്റെ നായകാന്തരലുഹര നീലവത്തമായ ശ്രേഷ്ഠം ശില്പങ്ങളെക്കൊണ്ടും മറ്റൊരു സംക്ഷിപ്തമായ വസ്തു രഹന്തെ സംക്ഷിപ്തി. നായകാന്തരലുഹരം വ്യക്തിഭേദത്താലോ ധാരാളഭേദത്താലോ സംഭവിക്കാം.

എ. ഉദാ:—ബാലിയുടെ നീലത്തിക്കണ്ണശ്രേഷ്ഠം സുരീവൻ രാജത്പും പ്രാപിക്കുന്നതു്.

ര. പരമ്പരാമൻറെ ഏലഭത്ര നീലത്തിക്കു ശ്രേഷ്ഠം അദ്ദേഹത്തിനുണ്ടാകുന്ന ശാന്തത്പും.

ర. ప్రవేశం, త్రాసం నిష్టత్తాని, పల్చయినం, ఇ త్రాపి సంబంధమాయ వస్తు \_\_\_\_\_

భారతివ్వతతి. సంస్కృతబెహులవుం వాకోప్యానంఖుం న శాశ్వతం అత్యయ వ్యాపారమాణం. అతించో ప్రశోచన వీమి, ప్రమసనం అత్థప్రశం ఎన్నం నాలుగంపైఱి ఉణ్ణు.

అంతికయ డంకాలియిత భ్రోతాకణ్ణిట ప్రపుత్తున్నివీ కరణమాణం ప్రశోచన.

“ కల్పం బ్రూహమణిగాకమణివిచిత్ర” ఇత్త్రాపి ఉత్తరంలో చరిత్రాఫ్లోకంణొకిచుక.

మదభ్రత వయ స్వత్రయార ప్రకరణంతిక వివరించుక తీసుత్త.

అంబ్రూయం

కుమావస్తు.

అత్యంగాకణ్ణిట ఉపుత్తియెయ్యం పొంతువెయ్యుత్త ఐద నాయెయ్యం మదం పరిపి ప్రతిపాచించుకించుతు. ఇనీ నాటకి యకమయుట ఐదాకణ్ణించాయ వస్తు‘గెత్తా’నసం ఇవయెప్పిగి చిన్నికాం.

నాటకపుత్తానుత్తినె సూయారణమాయు వస్తుబెణ్ణాణం పరయెన్నతు. వస్తువీర అయికారికం ప్రాసంగికం ఎన్న ప్రివియ తెలుజుణ్ణు. అయికారం ఘలత్తినీర స్పామ్యుం అయికారి అతినీర స్పాధియుం అరుణం. రామాయణంతిక సిత్రప్రాణ్మియాకణ ఘలత్తినీర అణండోకతావాయ రామం తె స్పామి ఆమవా అయికారి. అయికారియె సంబంధి కణావస్తు అయికారికమాకణ. శాకణత్తాత్తిత భష్మషణ పుత్తమాణం అయికారికవస్తు. అఱు కమయిత అత్ప్రణం అ నస్యుతమాయి నిలపియికమణ. అయారికారికమాయ ఇతివ్వ తతమినీర ఉపకరణాతమం అరుణాంగికమాయు ఉపయోగ శంక అప్రయాంవస్తువిగో ప్రాసంగికమణంపోఁ.

പ്രാസംഗികവസ്തു ‘പതാക’ പ്രകരിതീനി രണ്ടില്ലിയം. കമാരംഗത്തിൽ കുട്ടത്തെ കൈയ്ക്കുകും ജനിപ്പിക്കത്തക്കവള്ളും അതിനെ ചെമ്പുക്കരിക്കേണ്ട പോഷപ്പിക്കേണ്ട അമുഖം തന്റെ കുഞ്ഞുമായ ചെത്തുന്നതും എക്കാലേം അന്തിരാലുടംവരെ നീണ്ടുകൂടി ക്കുന്നതുമായ പ്രാസംഗികവസ്തു പതാകയാക്കുന്നു. പ്രകരിയിൽ പ്രധാനപാതയുംകൂടുതലും യാതൊരു പങ്കമില്ല. അതു സ്വപ്നകാലസ്ഥിതിയും അപ്രധാനവുമാണ്. ശാകനിളവിൽ ധനമിന്ത്യൻ സന്നദ്ധിക്കുന്നതും പ്രകരിയതു. അതു രാജാവിന്റെ ശക്തിഭാവിഷ്യകമായ ചിന്തയെ ഉദ്ദീപിപ്പിക്കുന്നതിനാണും വിന്റെ വിജയിക്കുന്നതിനാണും പതാകയാണ്.

പതാകാ പ്രകരി ഇവയ്ക്കും പുറമെ കംഗ്രോപചയത്തിന് ബാജിം, ബിഡ്, കാച്ചിം എന്ന മുന്നു ഉപാധികൾ കുട്ടിഞ്ചുവയ്ക്കുമാണ്. ഒരു വിത്രുപാക്കിയാൽ അതു മുള്ളു് വളർത്തണം ആകും മേം ഫലിക്കുന്നതുപോലെ കാമാസീജിം നാപ്പലുംനുമുക്കിലും അനേക വിധത്തിൽ പരിസ്ഥപ്പിച്ചു് ഫലവുംതായുംവിക്കുന്നു.

ഫലത്തിന്റെ പ്രധമമായ ഫേതുവത്രേ ബീജം. വേണ്ടി സംഹാരത്തിൽ ഭേദപതിയുടെ കേശഗ്രഹണം ബീജം.

കമയ്ക്കു് അവന്നരാത്മതാൽ നേരിട്ടുനി വിത്രുപത്തെതു നീക്കുന്നതു ബിഡ്. ജലത്തിൽപ്പതിച്ചുവിഡുവിനേപ്പാലെ ഫസരിക്കുന്നതു കൊണ്ടു് ബിഡുവെന്ന പേരുംഭാര്യ.

കമയ്ക്കുട പ്രധാനമലനിംഗ്രഹണമായ അന്തിമാവയവമാണ് കാച്ചിം.

ബീജം, ബിഡ്, പതാകാ, പ്രകരികാച്ചിം ഇവയ്ക്കും അത്മപ്രതികൾ എന്നാണപോൾ.

കമാവസ്തുവിൽ പതാകാസമാനക്കങ്ങളുടെ സമചിതമായ സന്നിവേശവും അവയ്ക്കുമാണ്. ഒരു വിധത്തിൽ വിചാരിച്ചുകാഞ്ഞുവിധിക്കാതെവിധത്തിൽ മാറിമറിഞ്ഞു മരൊത്തവിധത്തിൽ കലാഗ്രിക്കുന്നതിനെന്നാണ് പതാകാസമാനമെന്ന പറയുന്നതു്.

പ്രീത്രുനകുല വ്യാപാരത്താൽ പെട്ടെന്നു പ്രധയാജന്നാണു രാപ്രത്രി ഉണ്ടാക്കുന്നതു് ഒന്നാഡുതന പതാകാസമാനക്കും

അരന്നപുയയും പ്രിയംവദയും—

“ ശക്കതളേ ഇപ്പോൾ ഇവിടെ അച്ചുറഞ്ഞായിരുന്നു  
കിൽ”

ശക്കതളു—എന്നാലെന്നാണ് ?

പ്രിയംവദയും അരന്നപുയയും—അതിമിരു ജീവിതസവ്  
സപംകൊണ്ട കുതാത്മനാക്കിചെയ്യും.

ശക്കതളു—പോവിൻ! നിങ്ങൾ എതാക്കണാംക്കു മനസ്സിൽ  
വെച്ചുകൊണ്ട സംസാരിക്കുന്നു.

ഇവിടെ എന്നാമരത്തെ പതാകാസ്റ്റാനക്കം. നാനാബവസ്യ  
സമാന്വയവും അട്ടിശയ്ക്കിംജുവും അതു വാക്കാണ് രണ്ടാമ  
തെരു പതാകാസ്റ്റാനക്കം.

ശാകതതിൽ—“ശക്കതളു (പരിശോധിച്ചു) എൻ്റെ ദേഹ  
സ്ഥിതി അറിയുന്നതിന് അന്ത്യായ ഗൈതനി ഇങ്ങനെ വരി  
കയാണ്”

വേണീസംഹാരത്തിൽ—

०१

രക്തപ്രസാധിത്തളവാഃ ക്ഷതവിഗ്രഹാർത്ഥി  
സപാസ്മാഭവത്തുക്കരം രാജസത്വാഃ സുഖത്വാഃ

ഇത്യുംഖിഡ്രോകം. ഇവിടെ രക്താശിശ്വസ്ത്രകൊണ്ട് ഒ  
ധിരശ്രീരാജത്മകരാ കുടി ഫേശവലംകൊണ്ട് സിലിക്കണ്ണ  
തിനാൽ അതു ബീജാത്മകരു പ്രതിപാദിച്ചു നേതാവിൻ്റെ  
മംഗളാശംസാത്രപമായും പച്ചവസാനിക്കുന്നു.

നിറുപദം വിജനവും ട്രിജ്യപ്രത്യുത്തരോപത്വവും അതു അ  
തേമാപക്ഷപാണമാണ് മുന്നാമതെത്തെ പതാകാസ്റ്റാനക്കം:

ശാകതളുത്തിൽ—

നാശ്ചിരുചിചുരുതെ ശഗിനിസൈവക്തുദ്വാതിയെൻ  
ദ്വാഷിയുറംനാദയതിസംസ്കരണീയങ്ങളിഃ

ഇത്യുംഖിഡ്രോകം നോക്കുക. രാജഭൂഹത്തിലേക്കുള്ള ധാര  
യൈക്കരിക്കുന്നതിനാൽ ഇവിടെ പതാകാസ്റ്റാനക്കം.

വേണീസംഹാരത്തിൽ

കണ്ണകി—ദേവ! ഭണജിച്ചു.

രാജാ—അലറ്.

കണ്ണകി—ഭീമൻ.

രാജാ—ഞങ്ങൾ ?

ക്ഷമയുക്കി—അവാൻറെ.

രാജാ—നീ എന്നാണ് പ്രധാപിക്കേണ്ടത്.

ഇവിടെ ഭാര്യാധനവെന്നു ഉള്ളഭംഗത്തോപമായ പ്രധാന എല്ലതെന്നു സൂചിപ്പിക്കേണ്ടുണ്ട്.

ഒന്നുമുള്ളിൽ കാവുപ്രയോഗ ദേഹവും സൗഖ്യവും (സുസംബലം) പ്രധാനാർത്ഥസ്വകരവും അതു വച്ചനവി നൃാസമാണ് നാലുമാത്രതെ പതാകാഡ്യാനകൾ. ഈ പതാകാ സ്ഥാനക്ക്രമം ചില സമലക്ഷ്യങ്ങളും മംഗലാർത്ഥമായും മറ്റു ചിലസമലക്രമം അമംഗളാർത്ഥമായും എല്ലാ സന്ധികളിലും പ്രയോഗിക്കും. കാവുകത്താവിശ്വേഷണം ഇപ്പോൾ പോലെ വീണ്ടും വീണ്ടും സംയോജിപ്പിക്കാമെന്ന ചിലഞ്ഞ മുഖസന്ധിയിൽ തുട ക്കി വിമർശനവരെ കുമ്മായിപ്രയോഗിക്കേണ്ടതാണെന്നും മറ്റു ചിലഞ്ഞ അഭിപ്രായപ്പെട്ടുണ്ട്.

ഉയിക്കാരികവസ്തു വ്യാത്രമാകവിക്കപ്പെടുത്തുമോ മിന്നമോ അതിരിക്കാം. ശാകാന്തരിലേപ്പോലെ ചുരണ്ടപ്രസിദ്ധമായ വസ്തു വ്യാത്രവും മാല്തി കായവംപോലെ കവികപ്പോൾ കല്പി തമായ വസ്തു കല്പിതവും വിക്രമേംഗരിയ്യതിലേപ്പോലെ ഉണ്ടായപ്രമായതു മിന്നവും ആക്കന്ന ഇതിലൂടെ വ്യാത്രമായിരുന്നാലും നിരസംഗാമങ്ങളെ തുജിച്ചു് ഉചിതമായ ഭേദഗതികൾ വരുത്തുന്നതിന് നാടകക്കത്താവിന് അധികാരംബന്ധിച്ചു്. ഉന്നതെ രാഹവത്തിൽ ഓലിയെവയ്ക്കു് ബൊലിയെ നിന്മരിക്കുന്ന ഭാഗ തെരു രാമന അപഹരണവേദത്തുകമെന്ന കാരണത്താൽ ഉപേ ക്കിച്ചിരിക്കുണ്ട്. ശാകാന്തരിലെതിരെ നായികാനി രാസത്തിന് മെത്ത തുഡായ് ഭവ്യാസസ്ഥിക്കുന്ന ശാപത്തെ കല്പിച്ചിരിക്കുന്നതും നായകന്നു സ്വന്നാവോൽക്കപ്പത്തിനുവേണ്ടി മാത്രമാണ്.

കഥാവസ്തു ആരംഭം യത്നം, പ്രാണ്ട്രാശാ, നിയതാഷ്ടി എലാഗമം എന്ന് അഭ്യവസ്ഥകളിൽകൂടി കുമ്മൻ വളർത്തുവരുന്നു. ഈ അവസ്ഥകളേ യമാന്ത്രമം അത്മപ്രത്യക്ഷജ്ഞാക്ക സംയോജിപ്പിക്കുന്ന കല്പനികളാണ് പണ്ടസന്ധികൾ.

മുവസ്സിയിൽ ബീജവും അരംഭവും തമിൽ യോജിക്കുന്നു. മുവുപ്പലസിലിക്ക് വേണ്ടിയുള്ള ഒഴംഗം കുമാതുമാണ് അരംഭം.

ശാകന്തളം ഓന്നാം അക്കത്തിൽ ജനനാമമെഴലി പുത്രവി നിന്റെ കലേ.....ഹത്രാദി വൈവാഹ സ്വാക്ഷ്രത്തിൽ ബാ ജീവംപത്തിനും നിലം ദയക്കിയിരിക്കുന്നു. അട്ടേരം ഇഷ്ടപ്പു ത്രിയായ ശകന്തളയെ അതിമി.....സോമതീത്മത്തിലേക്കു പോയിരിക്കുന്നു. ഹത്രാദി വാക്കുകൾക്കു് “അരകട്ടേ അവശേ ചെറുന്ന കാണ്കതനെനു്” എന്ന രംജാവു് പറയുവോരു ബീ ജം വിന്ന്യസ്തമായി. മുവസ്സി രഥാം അക്കത്തിൽ രഥഭ്രംപതം ചുറവിന്നുനു് ഹരിക്കുനു് എന്നാഭാഗവരു വ്യാപിച്ചിട്ടുണ്ട്. മുവസ്സിയും പത്രംബന്ധങ്ങളുള്ളവയിൽ അല്ലെന്തെ മുന്നിനു യോജിപ്പിക്കേണ്ടതാണു്. മറ്റൊരുവയു ടെ സന്നിവേശം മുംബിട്ടായാലും മതി.

എ. കാവ്യാത്മ സമൂഹപത്തിയാണു് ഉപക്ഷേപം. ജനനാമമെഴലി, എന്നതൊക്കു് അവശേഖപ്പനകാണകതനു, ഇ മുഖരു ഉപക്ഷേപം.

ര. സമൂഹപന്നാത്മത്തെ അതിശയേന സൃഷ്ടിപ്പിക്കുന്ന മുഖ്യ പരികരം വേണ്ടിസംഹാർത്തിൽ:

പ്രവുദ്ധ, “യദേപരം മമവള. ഹത്രാദി ദ്രോക്കംനോക്കു കേവല മാതൃമ മിക്കതിഹാനു്” എന്ന ശാകന്തള ദ്രോക്കം മരിയുണ്ടാവരുന്നും.

ന. ബീജനിജ്ഞത്തിന്തുപഠായ പരിന്യാസത്തെ  
ക്ഷത്യേയാഗ്രയിവാളായ്മാം മന

സ്ഥതമേ റപമനരകത്മാക്കയാൽ  
സത്രക്കംക്ക വിചികിത്സിത്തക്കളിൽ  
വിത്തവുത്തിയതുതാൻ പ്രമാണമാം,

എന്നഭ്രാകതതിൽ ഉപക്ഷേപിച്ചിരിക്കുന്നു.

ര. മുണ്ണാവ്യാനമാണു് വിലോഭനം. “അംഗരാ ഇവളും സേനാ ആ കണ്ടപച്ചത്രിയായ ശകന്തളു്” എന്നതുടങ്ങി ശകന്തള  
“അതു നിക്കാളം മനസ്സിലാളു വിചാരമാണു്” എന്നാഭാഗവരു വിലോഭനം.

ഓ. ബീജ സംഖ്യാധികാര അർത്ഥങ്ങളുടെ സംസ്കാരം എന്ന യുക്തി. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ സഹായവൻ (ഭീമനോട്) അത്രും! എന്നാണ് മഹാരാജാവിശ്വർ സദ്ഗാരത്തെ തെററിലു വിജയന്നതു്? എന്നാൽ ഭീമവാക്യംവരെ.

എ. സുവാത്മതിന്റെ അഭിഗ്രഹനമാത്രതെ പ്രാഘ്നി. ശാക്ഷി എത്തുത്തിൽ, ‘അത്രുനാം വേപമാനം സ്പൂഷസിതരളിതാപാംഗ മാലോക്കുമാന ഇത്രാബി ഫ്രോകം വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ

മച്ചന്തിക്കുവശത്തോ എന്നാണെന്ന ദത്തക്കു ഭദ്രപബി (കേട്ടിട്ടു സഹഃം), നാമ മുനുകെട്ടിട്ടില്ലാത്ര ഇം വാക്കു വീണ്ടും പരിഞ്ഞാലും, എന്ന ഭാഗവരെ

ഒ. ബീജാഗമന ത്രപമായ മുക്കണ്ണമാധ്യാനം ശാക്ഷി ത്തിൽ, “മനമേ ഇനിയാഗൈപുണ്ണക്കൊള്ളാം” ഇത്രാബി ഫ്രോകം വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ (അണിയരവിൽ) അല്ലയോ വിരാട്ട്രുപ ഭദ്രത്തികളായ രാജാക്കന്നാരെ കുട്ടാലും ഇത്രാബി ഭാഗം.

എ. സുവാദിവേ കൃതമായ അത്മമത്ര വിധാനം. മഹാവീരവിതത്തിൽ പരമ്പര രാത്രി ത്രീരാമനോട്

നിന്നേങ്ങൾപ്പോഴേയ്ക്കും നിവിലിസുവര്ജ്ജനാ നിച്ച ചേന്നീൻ മനസ്സിൽ  
ചിന്നിത്തിങ്കുന്ന നേത്രത്താസവമത്രത്തിയെ—

പ്രാരമ്ഭിക്കാക്കിടന്ന.  
ഇന്നിപ്പും ചുത്തനായ് വേട്ടവന്നിക്കയേണ്ണ  
എൽപ്പിയൻ നീളുസാംബവൻ  
തന്ന ഭോധിക്കുലം തവനിധനമരി—

നോത്രു ഭവിക്കയെത്ര. ഇവിടെ ഒരേസമയത്ര തന്ന ഹഷ്പവിഷാദങ്ങൾ പരമ്പര രാമനു ഉണ്ടായതായുംതതിരിക്കുന്നതിനാൽ വിധാനം

എ. കരുധലോത്തരമായ വാക്കാണ് പരിഭ്രാന്താ.  
ശാക്ഷിത്തുത്തിൽ രാജാ “മുനിതന്നയാനയാന മതിന്ത്രതന്നയി”,  
ഇത്രാബി ഫ്രോകം

വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ ഭദ്രപദി യുദ്ധശിഖകമോ ഇല്ല  
യോ എന്നു സംശയിച്ചിരിക്കേ തുഞ്ഞബുംകേട്ടു് ഭീമനോട്  
“നാടു! എന്നാണ് പ്രാഘ്നിയകാലംതു ഇടിച്ചുകാംപോലെയുള്ളിട്ടുണ്ടു്

“എന്ന സമര ഭരണി മേലാംഗ ഇടവിച്ചാതെ കൈകൾക്കൊരു” എന്ന പറയുന്നിട്ടെന്നു പരിഞ്ഞാവനാ.

മം. ബീജാത്മകിൻറെ പ്രഭാവം കുറഞ്ഞ് തുല്യമാണോ. ശാക്കാളുടെത്തിൽ രാജാ “നിങ്ങൾ അന്നുമാ വിചാരിക്കേണ്ടും, രാജാവികയ്ക്കിനും ലഭിച്ച മുദ്രയാണെന്നും” ഇവിടെ ബീജാർത്ഥം മുച്ചിരിക്കുന്നു. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ ഭേദപദി - “നാമാ” വാണിം സമാഗ്രസ്ഥിപ്പിച്ചാലും, ഭീമൻ “ഭ്രയഃപരിവേഷ്ടാനിലഭജാ വിധുരിതാനന്ദാനന്തിച്ഛ്രഷ്ടിത കൈരവ്യം നാശന്തിപ്പുകോദരം

മു. പ്രതിതാർത്ഥസമാരംഭത്തെക്കരണമെന്നും പറയുന്നു. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ എവി! ഏകദാഖലത്തെ നശിപ്പിക്കാനായി ഇതാ പരപ്പെട്ട കഴിഞ്ഞു.

മര. മനോസാഹനങ്ങളും എന്ന ചിലതും അവിജയക മന്ത്രപന്ഥ യോജിച്ചിരിക്കുന്നവരെ ഭേദപ്പിക്കുന്നതാണു് ഒരു മെണ്ണ മററചിലതും പറയുന്നു.

അണ്ണിയരയിൽ ‘‘ഭൗമാൻ എന്ന രാജനാമം കേടുമാതെ തിൽ ശക്കതള്ളി, ഉത്സാഹം ജനിച്ചതിനാൽ അവിടെ പ്രോണിച്ചുന്നു. ത്രാപമായ ഭേദവും, വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ ഭീമൻ

“ഈനു മുതൽക്കു താൻ നിങ്ങളിൽ നിന്നു വേർപെട്ടിരിക്കുന്നു.” ഇവിടെ സംരത്തേഡനത്രപ്രമായ ഭേദവും ഉചക്ഷിപ്പിക്കുന്നു.

## പ്രതാമിവസന്നി.

പ്രയന്നവീർമ്മംഗലാണു് ദ്രതിക്കുവസന്നി. ഫലപ്രാണിയും തിരിക്കുവേ അതിന്റെണ്ണി ചെയ്യുന്ന അതിപരയോടുകൂടിയ വ്യാപാരത്തെയാണു് തന്നെനും പറയുന്നതു്. “മാം സഖ്യ കാണേണ്ണിതു കാണായും കയാൽ തന്റെ കണ്ണും നിംഫും പലം തന്നേ” എന്ന രുട്ടാഡി മുന്നാം അക്കം അവസാനംവരെ പ്രതിച്ചിവ സന്ധിയംകുന്നു. ദുശ്രമായും അദ്ദുശ്രമായും ബീജാത്മകത്തെ ഈ വിടെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു. മുന്നയെപ്പുറിറിയുള്ള സംസാരത്താലും രാജാവിൻറെ മുന്നയെപ്പുറിത തുത്യമായതാലും മററം മുഖ്യ പ്രയോജനത്തിനു നേരിട്ട് വിശ്വേഷിപ്പിതെന്ന് “മാംവ്യാ കാണേണ്ണിതു കാണായും കാണിക്കിയിരിക്കുന്നതിനാൽ ഇവിടെ സ്വിന്ന്, “എന്നൊരു വ്യാജനയാണു്

எதான் கரிக்கல் குடி அதற்குமத்தினத்திற்கு பிரேவரிக்களைத் தொலூவிக்கூ” ஹவிடெ முபுருப்புயோஜக்டினினாலூத்து யதையும் ஸ்ரீக்கூ. ஹைக்கென் பிரதிவெஸ்ஸிலில் வீட்டிலும் சூ யதையும் ஸஂயோஜிக்கூ.

**பிரதிவெஸ்ஸிக்கூ** மா. அரங்காண்டீஸ்கூ.

“ ம. ஸஂயோஜியக்கமாய் ஸமீக் (அதற்கும்) ஏய் விலா ஸமூகம் எருஷூ. ஏக்கெதாவுயாஜெக்கயாஸ் ..... சிக்கு” எர்ஸ் துக்கெி நாக்கைக்கூய் தாப்புக்கார் எக்கா ஓயங்வரை விலாஸ்.

ஒ. குழுமாயிட்டு பிளிட் நாக்குமாய் பாத்மதெத் தூந் ஸரிக்கூன்று ப்ரிஸ்டீப்.

இ. மூனிக்மலூக்குமத்தமாய்; ஸாதமாய் பிளிட் ஜாலுக்கூ ராத் பெண்ணிழுகெ சூவடிவாட; வெண்ணலில் காணுதுள்ளுவ முருங்கை

ஒ. வியுதம். அநிழுவஸூ விகேஷப்புக்காஸ் வியுதம். ஶாக்காதுத்தில் “தோழி அதைப்புரத்தில் கின பிரித்து போனிட்டு மன்னுவமிலூதெ அரணோட்டு திரிசூ போக்குவர்க் கூடுதலுக்குக்கொள்ளிக்கூன ராஜாவினை ஏக்கினாஸ் தட தேடு கிடக்கும்போது? ஹவிடெ ஸவிமார்த்து துதமாய் ராஜாவு ஸமாகார நயத்தில் ராஜாவின் அவ்வசூதைக்கூயத்தாய் ஸுவிழ்புதிரிக்கூன்திடாக வியுதம்.

ஓ. உபாயாப்புக்காஸ் தாப்பா, ரத்தாவலியில் ஸாகரி கா, “ஓந்துபோக்காரராயோ; லஜா ருவ்வி, பரவுக அதுதா மா

பிரியஸவிவிழம் பேருமர்க்கா ஸர்க்கா கேவுலமேகா” ஓந்துபோக்காரிலாஸ் அரங்காரம்; லஜா வழக்கெ, வலுதாயும் மன்னு பரவுகையும் ஹரிக்கூ. பிரியஸவிவேம். வழக்கெ விழ மங்கென். மர்க்கா கூந்மாதுமே ஸர்க்காயிட்டுஇலூ. ஏக்காண்டை உபாயம் காள்கை விழ்மிக்கூன்திக்கால் தாப்பா.

ஒ. பறிமாஸவாக்காஸ் கம்ம்.

“ததாவலியில் ஸுஸங்கது’ஸவி! நிஅஞ்சே உடேஶிசூ” ஹவிடெ வாங்கோ அடுக்கும் நிர்க்கெ ஹவிடெ வாங்கோ வர்த்தி

ക്കിനു. സാഹമുക്ക് (സാല്പ്രസ്യം) “ഞാൻ അതേരുദ്ദേശിച്ചു സോ ഇവിടെവന്നതു” സുസംഗതാ “അനുപ്രാശങ്ങിക്കേണ്ട. ഈ ചിത്രപ്രലക്കത്തെനോ”

\* പരിഹാസത്തിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന ഭൂതിയത്രെ നംബ്രത്തി. രത്നാവലിയിൽ, ‘സുസംഗതാ’ സബീ! രത്നാവലിനാൽ ഹസ്താവ ലംബവിതയായിട്ടും കോപത്തെ ത്രജിക്കാതെ നീ അഭക്ഷിണ്ണയാ സോ. സാഹരിക “സുസംഗതേ! ഇപ്പോഴം നീ കളിവിട്ടനില്ല ലോ.”

ര. ഇപ്പു ജനാനനയമട്ടു ചാന്ത്യപാസനം. രത്നാവലിയിൽ “ഭോ! വയസ്യ കോപിക്കയെതെ! അവർം കഭൂതിയുടെ ലേക്കു പോയിരിക്കുന്നോ.”

വ. പ്രത്രക്കണ നിജുമരായ വാക്കുണ്ട് വജ്രം.

എ. ഉത്തരേരാത്തര വാക്കുങ്ങളാൽ അന്നരഥാതെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു പ്രഗമനം.

അന്നസൂര്യയും പ്രധിയംവദയും (രാജാവിനെ കണ്ടിട്ടും സന്നോധ്യ തേരുടക്കുടി എന്നിറ്റും) പ്രാത്മനാനത്രപമാളി ഉടനെ സിലിച്ചു മനോർമ്മതിനായിക്കൊണ്ടും സപാഗതം-എന്ന തുടങ്ങി. ഉണ്ണക്കിലും ത്രികളിൽ സംഗ്രഹം—എന്നവരെ ഉത്തരേ ത്തരവാക്കുങ്ങളാൽ അന്നരാഗവിജ്ഞപ്രകാരമും ചെയ്തിരിക്കുന്നു.

മം. വൃസനവ്യാഖ്യിയത്രെ വിരോധം (നിരോധം) “ഈശാ വകളുടെ ഉള്ളിൽ മരത്തുനിന്നുകൊള്ളണേ..”

മഹ. അന്നരാഗത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന് വിശ്വിഷ്ട വച്ച നമാശും പ്രശ്നാ ശാക്തയുടെയിൽ, “കല്ലിനേൽ പല്ലവാംഗീ” എന്ന ദ്രോകം.

മഹ. പ്രസാദനമാശും ഉപന്യാസം.

മനു. ചാതുർബ്ലാസമുഖംളന്തെതെ വള്ളും സംഹാരമെന്നു പറയുന്നു.

\* ഒംശപ്രശ്നാദനത്തിനായും ചെഞ്ഞുന്ന ഹാസ്യമാശും നംബ്രത്തിയെന്നു ചിഹ്നം പറയുന്നു. കാവേരുപ്പകാശകാരനാക്കുടും കോപള്ളിയെയ്യാശും നംബ്രത്തിയെന്നു പറയുന്ന ഉം. അന്നരാഗാൽക്കാടനയിൽ നിന്നുണ്ടാകുന്ന പ്രീതിയാശും നംബ്രത്തിയെന്നു പ്രതാവരംഗീയാം.

## നംസ്സി.

പ്രാഘ്രാഹാപതാകകളിടെ സംബന്ധമാണ് നംസ്സി. ഇവിടെ ബീജം പുർണ്ണയിക്കുന്ന ഉത്തരനായിട്ട് അതിനെ പ്രാഘ്രി യും പിന്നീട് അപ്രാഘ്രിയും വീണ്ടും

അനേപാഷ്ണിവും ഉപക്രോച്ചിപിച്ചിരിക്കും. ശാകന്തളിത്തിൽ നാലാമക്കാ മുതൽ ഗൈത്തമി പറഞ്ഞതുപോലെ ചെയ്യും. ഈ തുവരെ നംസ്സി വ്യാപിച്ചിരിക്കുന്നു.

\* ഭവാസ്സും എൻ്റെ ശാപമാകുന്ന പതാകയും ശീലേന്നാപി കലേന്—ഇത്രാദിശ്രോക്തവിൽ മൃഗരിക്ഷന് പ്രാഘ്രാഹയും ഈ വിടെ സംയോജിക്കുന്നു.

നംസ്സിക്കു ഫുരു അംഗങ്ങളുണ്ട്.

എ. കപടകാരുയർച്ചയവാക്കും അന്താഫരണം വേണ്ടിസം ഹാരതതിൽ ‘അഹരപത്മാമാഹത ഇതി’ ഇത്രാദിശ്രോക്തവിൽ അ പ്രത്യോഗിക്കുന്ന ദാനവും ആത്മാതുരയായി വാക്കു പഞ്ചത്തി രിക്ഷനിന്തിനാൽ അന്താഫരണം.

ര. ത്രിതാത്മകടമാം മാർദ്ദം ശാകന്തളിത്തിൽ “മധ്യാദവി കാതത്തളിപ്പുരവീംജും” ഇത്രാദിശ്രോക്തം.

ഈ. വിതക്കല്പതിപാദനവാക്കുംആചം (വിതക്കംസംശയം)

എ. ഉക്കാൾക്കാരും വാക്കും ഉദാഹരണം. ശാകന്തളിത്തിൽ ദിവ്യാദാനങ്ങൾ എടുത്തുംകൊണ്ട് ആച്ചിക്കമാരമൊർ പ്രവേശി ക്കുന്ന എന്ന തട്ടാഡി കററംതിന്തിന്തിന്ത്യാദാനം പുടക്കയോരം... .....എന്ന ഭാഗംവരു വേണ്ടിസംശയാരത്തിൽ ദേശാദി ശസ്ത്രം വിഭര്ത്തി, ഇത്രാദി.

ഒ. നിംബുകാരാശകമായിരിക്ഷന് ചിത്രത്തിൽ ഇംഗ്ലീഷ്മമായക്കരിക്ഷന് വികാരത്തിൻ്റെ യാമാർത്ത്യാനഭവമാണ് കുമം. ശാകന്തളിത്തിൽ, ‘കളാഷിനി ചില്ലിയോനായത്തി ദുളവാക്കാനൊരുപ്പത്രം—ഇത്രാദി

ഔ. പ്രസ്തുതാപദ്യാഗ്രിയായ സാമദാനവാക്കും സംഗ്രഹം. രത്നാവലിയിൽ—രാജാ—സാധുവയസ്ത്രം ഇതു തനിക്കു പാരിതാഴീകമായിരിക്കുന്നു (എന്ന കടകം ഉൾരിക്കാട്ടക്ഷന്) ഇവിടെ സാമാന്തരാനഭൂതം കുത്രനെ സഭനേഃപ്രിയീച്ചിട്ട് ദാജാവു

സംഗരികാപ്രാളിത്തുപമായ അവധിമന്ദനക്കന്ന്. അനന്മാനം തക്ക  
ശാസ്യപ്രസിദ്ധമായ അനന്മാനം തന്നെ

എ. പ്രാർത്ഥമനാ—രതിഹാശംശവഞ്ചിട്ടെ പ്രാർത്ഥനയാണ്

എ. രഹസ്യാർത്ഥത്തിന്റെ ഉദ്ദേശമന്ത്രങ്ങൾക്കീളി. വേണ്ടി  
സംഘാരത്തിൽ—എക്കബൈപ്പവ വിപാക്കായം—ഇത്രാഭി മുൻ-  
ചുലരിച്ചിട്ടുള്ള ഭ്രാന്തം.

മം. കോപത്രൈഥക്രൂക്കിയവാക്കാണ് ത്രാടക്കം

തരികയന്നമരേ നരേദ്ധുഡാ—ഇത്രാഭി ഹരിമ്പ്രവരിത  
ഭ്രാന്തം.

മഹ. ഇഷ്ടജനാദിസന്ധാനം അധിഖലമാക്കണ.

മറ. റൂപാദിജനിതമായ ഭീതിയന്ത്രേ ഉദ്ദേഗം.

**അവേമർംസന്ധി ഇവിടെ പ്രകരിനിയ താഴ്വികൾ**  
യോജിക്കുന്നു. ശാക്കത്തും സ്നാം അക്കത്തിൽ ചുത്താങ്കര നേര  
ക്കിക്കുന്നും പെടി പ്രവേശിക്കുന്ന എന്നതുമത്തക്ക് “അണി  
യറയിൽ” എന്നവരെയുള്ള ഭാഗം പ്രക്രി. ഇതിന് പ്രവ അം  
ഗ്രാഡംഉണ്ട്.

മ.’ രോഷപ്രധിതവാക്യമാണ് സംഘടനം. ശാക്കത്തു  
തതിൽ ശക്കത്തു (കോപത്രൈഥക്രൂക്കി) മഞ്ചാദക്കട്ടവന്നായ അ  
ങ്ങ്-തന്നെ ഭാവുല്ലിയെ അനുസരിച്ച് മറഞ്ഞുവയ്ക്കുന്ന പ്രതി  
തിയെ ഉണ്ടാക്കാനുണ്ട്. എന്ന ഭാഗംമുതൽ ഇത്തര മസ്തി  
തി.....ഇത്രാഭി ഭ്രാന്തംവരെ സംഘടനം.

ര. \* കാർണ്ണകാരണസമേളനമന്ത്രേ വൃവസായൻ. വേ  
ണിസംഹാരത്തിൽ,

ഭീമൻ; “നിഹിതാശോഷകൗരവ്യഃ ക്ഷീഖോഭഃ ശാസനാ  
സ്പജം” ഇത്രാഭി യുതരംഘ്-ഭരാട്ടുള്ള ഭീമവാക്യം ഭാഞ്ചാധന  
നേരു ഉണ്ടാക്കാനുണ്ട്. കാർണ്ണവും ഭീമതപമാക്കുന്ന സാധ  
നവും ഇവിടെ സമേളിയ്ക്കുന്നു.

---

\* സപരക്കിരിയപ്പുറി ഉപന്യസിക്കന്നതു് വൃവസായമെന്ന മീവർ  
ശാക്കത്തിൽ: ശിക്ഷിക്കം ശിക്ഷാനം നിന്നെന

ഭക്ഷിക്കം രക്ഷാനംഭവിജം.

ക്ഷീഖം-ക്ഷീരമേഹംസ

പക്ഷിവ ക്ഷീരനീരങ്ങ്

എ. ശ്രോകാദവഗംകൊണ്ടുവരാൻ മരജനതിരസ്താരം ദ്വാരം. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ ഭഗവൻ കൃഷ്ണാറജ! സുഭദ്രാഭാതാ (വേ- ‘ജനാതിപ്രീതിമനസ്തതാ’ ഇതുാലി ഫ്രോകംവരെ യുധിഷ്ഠിരൻ ബലഭദ്രനേ ഉളന്നിപ്പിരയുന്നതു്).

ഈ. ഭസനവും ഭയാൽപാദനവും അഞ്ചു് ഭൂതി. വേണ്ടി സംഹാരത്തിൽ ഭീമൻ “ജനേശോവിമലേ കാലേ, എന്നിങ്ങനെ ഭദ്രാധനനോട് പരിയുന്നതു്” (ഭസനം) ശാക്ഷതഭത്തിൽ യഹിക്കാരൻ ബലഭദ്രപുട്ട പ്രവേശിക്കുന്നു. “എന്നതുടങ്ങി ഒരുക്കരിക്കും പരഭ്രതികളും; അങ്ങനെതന്നെ എന്നാണാംവരും (ഉദ്ധേജനം.)

ഈ. വിരോധപ്രശ്നങ്ങം ശക്തി. ശാക്ഷതഭത്തിൽ (അണിയായിരിക്കുന്ന) അത്യുത്തം അത്യുത്തം എന്നമുതൽ—

“പുരോധിതർ നിവനം ചെയ്യുതൻ ഭാഗയെയാൻ ബാധാവും ലാ” ഇതുാലി ഫ്രോകംവരെ. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ; “കാംനും തമഹതാനാം.” ഇതുാലി യുധിഷ്ഠിരവാക്യം.

എ. മരക്കീത്തനമാണ് പ്രസംഗം. ശാക്ഷതഭത്തിൽ മരിയുണ്ടായാൽ കാമമക്കണ്ടപച്ചത്രീം- എന്നഫ്രോകം അ കണ്ടപന്നേറ്റുത്തിരിക്കുന്നു.

ഈ. മനഭ്യോദ്ധൂ സമുദ്ധവന്നമായതും, അഞ്ചു് സേപ്പം, ഉത്തരരാമചാരിത്രനിൽ.

‘അഞ്ചുഡ്യോധിഷ്ഠിതനാദവി ഈ’തുാലിഫ്രോകം.

ഈ. ഇഞ്ചിതാർത്ഥമല്പതിഖാതമാണ് പ്രതിശേധം.

ഈ. കാഞ്ചാത്രയോപഗമനമണ്ഡല വിരോധനം. വേണ്ടി സംഹാരത്തിൽ യുധിഷ്ഠിരൻ, “തിണ്ണിഞ്ചുമ്മേംദബ്യാം” ഈ തുാലിഫ്രോകം.

എ. സംഹാരാർത്ഥത്തെ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നതു് പ്രവേചന. വേണ്ടിസംഹാരത്തിൽ—പാശവാലകൾ “എന്തിൽ സുഖം ഹം” “പുത്രന്താം സംഭിലേനരത്താകലംശാ രാജ്യാലിഷേകകായ്”, ഇതുാലി രാജ്യാലിഷേകത്തിന്നായിട്ടു് രതാകുലശരണങ്ങൾ പൂർണ്ണപ്രാഥം. എന്നിങ്ങനെ സംഹാരാർത്ഥത്തെക്കണ്ണിക്കുന്നു.

എ. കാഞ്ചിസംഗ്രഹമണ്ഡല അതാനം. വേണ്ടിസർബ്ബത്തിൽ—ഭോ! ഭോ! സമന്തപ്പണ്ണക്കണ്ണാരിക്കുള്ളു. “നാഹം

കേഷാന്ത്രങ്കത്” ഹത്യാദി. താൻ രക്ഷസ്സുമല്ല ഭൂതവുമല്ല സ്‌മര്മ്മവിച്ച വയകാൽത്തെ നിമ്പംഗിച്ചവനിരിക്ഷനാവനാണ് എന്ന് ഭീമൻ പറയുന്നതിനാൽ അഭ്യന്നം.

മഹ. കാൽഞ്ഞാർത്ഥമാം’ അപമാനാദികളെ സഹിക്കുന്നതു് ചരാദനം. വേണ്ടിസംഘാരതതിൽ—അജ്ഞനൾ (ഭീമനോട്) ‘അപ്രിയാണികരോത്രപ്രഷ’ ഹത്യാദിയ്ക്കുന്നതു് ദിന്ധും അധികേഷപിക്കുന്നതു് കേട്ടിട്ടു് ജ്ഞേയജ്ഞാ, ഇന്ത്യന്റും വാക്കു കൊണ്ടല്ലോതെ കമ്മംകൊണ്ടു് അപ്രിയം ചെയ്യുന്ന ശക്തനല്ല ല്ലോ. എന്നിങ്ങനെ ഭീമനെ അജ്ഞനൾ സമാധാനബൈപ്പുടു് ത്രാസം.

മഹ. അപവാദം—ദോഷപ്രവർത്തനതു്. ശാക്രതാളത്തിൽ ജനനംമുതൽക്കു ചതിയറിഞ്ഞിട്ടാത്തയി—  
ജീവനമോത്തിരെയാൽ മൊഴി സത്രമല്ലപോതു്.

### നിർവ്വഹണ സന്ധി.

മുഖ്യസ്വാദികളിൽ വികീഴ്ത്തങ്ങളും വീജസംയുക്തങ്ങളും സൗഖ്യത്തികളും എക്കതാനമായു് സമേഖിച്ച ഇവിടെ ഫലോന്നവമായു് തീരുന്നു. ഫലാഘ്നികാൽഞ്ഞാനളംഞ്ഞതാൽ ഈ തിരു മഹർ അംഗങ്ങൾ ഉണ്ടോ.

മ. യുക്തിപൂർവ്വമായ കാൽഞ്ഞാനേപ്പശണം വിഭേദാധം. ശാക്രതാളത്തിൽ—പേരുരാഹാക്ഷ അന്ത്യമായ കലാപ്രതം ഇങ്ങനെ ആരുണ്ണല്ലോ. ഏറ്റു തുടങ്ങി— രാജാവു്— ഇന്ത്യാലും ഭാലും അമ്മയുടേപോൾ ചോദിച്ചെടുക്കിലോ. എന്നതുവരെ വിഭേദാധം.

ര. അത്താർത്ഥത്തിന്റെ സന്ത്രാഘ്നിയാണ് ഉപഗ്രഹനം.

ശാക്രതാളത്തിൽ (താപസികാർ രണ്ടുപേരും) ഇതെന്നോ രാഖുമ്പും. ഇംഗ്രേഡം രക്ഷകളിൽ വച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുന്നല്ലോ.

സ. വീജാപുഗ്രമനംസന്ധി. ദ്വാന്നീസംഹാരത്തിൽഭീമൻ വെതിയജ്ഞവെദിസംഭവേ! താൻ മുന്തു് പറഞ്ഞതോക്കുന്നില്ല—ഇത്യാദി മുഖ്യസന്ധിയിൽ നിക്ഷിപ്തമായ വീജത്തിന്റെ ഒന്നുപയോഗമാണിവിടെ കാണാനതു്.

ବ. କାନ୍ତୁଷ୍ଠରେଖାପୁରିଯୁଦ୍ଧ ଉପର୍ଗ୍ରାହମଣେ ଗ୍ରାମରେ  
ଛେଣ୍ଟୁଥିଲାଏବାଲି! ତୋରୁ ଜୀବିତ୍ତ୍ଵରିକେ କ୍ଷେତ୍ରାସଙ୍ଗ  
ବିଲ୍ପିତମାଯ ବେଳିଯେ ଏକାକିର କେକକରି କେବଣ୍ଟିକଣ  
ବ୍ୟବିକେଣେଇତାରେ ହିତ୍ରୁବାତି.

ଚ. ଅରାନ୍ତରାକରମକଟମନରେ ନିଶ୍ଚିନ୍ତନରେ ପରିଯୁଗ.

ଙ୍ଗ. ପରିବାଦତ୍ତମାଯ ବାକ୍ୟମାରେ ପରିଭାଷଣ.

ଶାକଗତିତରିତ—ରାଜାବୁ—ଉତ୍ତରେ! ତତୁ ଭବତି ଏତୁ  
ରାଜନୀଯର ପରିଯାରେ.

ତାପଣି—ଅତ୍ୟ ଯମଭାରପରିତ୍ୟାଗିଯିବେପରେ ଅରା  
ରିଯୁ.

ର. ଲବ୍ଦୁତମରମନଂ ଫୁତି. ବେଳିସଂଧାରତିତ—

ତୁମ୍ଭେଣ—ବ୍ୟାଗୁ ବାତ୍ସିକୀ ପ୍ରତିକଳାଯ ହୁଏ ପୁଣ୍ୟତ  
ପୋଯିଗଲାର ଆଲିଶେଷକଳାପରିବାଳୁ.

ଘ. ଶ୍ରୀରାମାଲିକଳାତେ ପ୍ରସାଦ.

କଶ୍ରୁପାନ୍ତ—(ଶକଗତିରେ ଦୋଷି) କାନ୍ତି ମନ୍ଦିରାଳ୍ୟରେ  
ସ୍ଥିତିରେ ଲୈବା. ଏଣ୍ଠ ତୁମ୍ଭା ରାଜା:—“ନିରାକାଶରେ  
ତୁମ୍ଭର ପରିବାରର ରାଜାର ହିତରେ ହିତରେ ପରିବାରର  
କଣ ତୋରୁ ହିଚାରିକଣା.

ଙ୍ଗ. ବାନୁତିରାଗମାରେ ଅରାନ୍ତମାନ. ଶାକଗତିତ  
(ଅରାନ୍ତମାନ)  
ତା) ଏତେବେଳେ! ସମାଧାରଣିକ୍ରମେ କେବଳ ମରାର ବିଟ୍ଟି ଏବେ  
କେବଳ ମେତ୍ର ଦୟାଚେତ୍ତରେ ଦୋଷରେ,

ମହ. ଦେବବିଜୁଳିଙ୍ଗରେ ସମୟଂ. ଶାକଗତିତିତ  
ଶକଗତିରେ “ସାର୍ଵତମନରେ ରକେଷ୍ଣରାଜ୍ୟରେ  
“ଅରାନ୍ତମାନ ସାମନ୍ତି ପରାମରଶରେ ସଂଭବିକାମଲ୍ଲେବା”  
ଏଣ୍ଠରେ.

ମହ. ସାମଭାଗାତି ଭାଷଣମଣେ ଭାଷଣମାନ.

ମର. ଉତ୍ତମମାଯ ଅରାନ୍ତମାନର ଉପରାନରେ  
ପୁଷ୍ପବାକ୍ୟରେ ପରିଯୁଗ.

അയ്യായം സ്.  
നായക കുറഞ്ഞ്.

---

രത്നാദിവികാരങ്ങൾ നായികാനായകമാരെ അവലോപിച്ചിരിക്കുന്നതിനാൽ അവരുടെ ലക്ഷ്യങ്ങളും നിന്ന് വിശയത്തിൽ മുഹമ്മദിത്രകാരമാർ വളരെ നിജീപ്പ് കാണിച്ചിട്ടുണ്ട്. അംഗലവുത്തികളിൽ നായികാനായകമാർക്കു ഇന്നിന നിർബിജ്ഞളുണ്ടും വേണ്ടെന്ന് നിർബ്ബഹിയില്ല. എന്നാൽ സംസ്കാരസ്വഭാവം അഞ്ചേരിയില്ല; ഹാംലാറിനേയും മാക്സ്ബെർത്തിനേയും പോലുള്ള ഒരു പാതയും സംസ്കാരം നാടക തുരത്കരം നായകത്തേന അംഗീകരിക്കുന്നില്ല. നായകമാർ ഡിരോഡാത്തൻ, ഡിരോജത്തൻ, ഡിരപ്പുഷ്ടിനൻ, ഡിരപ്പുഷ്ടാനൻ എന്നും പൊതുവേ നാലിനത്തിൽ പെട്ടെന്നുകില്ലോ അവക്കം ദാനശീലം, ആലീനത്, പാണ്ഡിത്യം, ശോഭ, സൗഖ്യം, ദൈനം വന്നുകുത്ത, ബുദ്ധി, ഉത്സാഹം, സാമർത്ഥ്യം, ജനരജികനം, വാഴിക്ക്, സപ്തഭാവമായുള്ളം മുതലായ മുണ്ണങ്ങൾ അംഗീക്കരം ഉണ്ടോ എന്നിക്കുണ്ട്.

**ഡിരോഡാത്തൻ;** അവിക്കത്തുനം ക്ഷമാവാനം, ഗഢിരനം, സ്ഥിരംവുലിയും സുവഭ്രംഖാലികളിൽ സഥാപിത ചിത്തങ്ങളും മുതലായ സ്ഥാപിതാനത്തെ എറ്റവും കാഞ്ഞാത്തവരം ആയിരിക്കും.

ഉദാഹരണം ഭഷ്മംഷനൻ - ത്രീരാമൻ - തടക്കിയവർ.

**ഡിരോജ്ഞതൻ;** ചതിപ്രയോഗക്കാളിയും, ചപലനം, തോപിജ്ഞനം, അത്യപുശംസാപരനം അവക്കാരിയും ആക്കന്ന.

ഉ - 0 - ഭീമസേനൻ.

**ഡിരലുള്ളിതൻ,** നിഖിതനം മുഢശീലനം കലാനിച്ചൻനം ആരു. ഉദാ—മാലക്കിമാധവത്തിലെ മാധവൻ.

**ഡിരപ്പുഷ്ടാനൻ;** നായകസ്വരാന്ത്രമായ മുണ്ണങ്ങളോടുകൂടിയ ഗ്രൂപ്പമാണ് ആണ്.

ഉദാ- രത്നാവലിയിലേ വത്സരാജൻ.

ഗ്രൂപ്പാരനായകനെ വീണ്ടും ദക്ഷിണൻ, അനന്തരുലൻ, മുഖൻ, ശരൻ, എന്ന നാലുയി തരംതിരിക്കാം. ദക്ഷിണനാലുകൾ ഭൂഷണത്തോടുന്നും അനന്തരുലൻ ശ്രീരാമന്നേപ്പോലെ അനന്തരക്കനായിരിക്കണം. അനന്തരുലൻ ശ്രീരാമന്നേപ്പോലെ ഏക പതിനീറത്തേരൊട്ടകുടിക്കിരിക്കണം. ശംക. ഒരു ഗ്രൂപ്പിൽ മാത്രം അനന്തരക്കെനകിലും മറ്റൊരു ഗ്രൂപ്പികളോട് അനന്തരാഗമാണെന്നെന്ന നട്ടി ക്കൊള്ളും അപരാധം ചെയ്യുകൾ ക്രസലിപ്പാതിരിക്കുന്നും സ.പാപരാധത്തെ മറയ്ക്കുന്ന അസത്രം പറക്കുന്നും ചെയ്യുന്നും. ഇങ്ങനെ നായകനാർ ഫന്ന വിധം ഉണ്ട്.

നായകനു സത്യാജിഷ്ഠായ എഴു മുണ്ടാദരം ഉണ്ടായിരിക്കാം.

എ. ശോഭ; മുരതി, ഡാ.ക്കിൻസ്റ്റും മഹേശാഹം, സത്രും, അനന്തരാഗിത, ഒരു സമ്പന്നരിൽ സ്വീം ഇവയാണ് ശോഭ.

ഒ. വിലാസം; ധീരമായനോട്ടവും ചിത്രമായ ശത്രിയും എന്നതിരിയോട്ടകുടിയ ദാക്ഷമാണ് വിലാസം.

എ. രാധാകൃഷ്ണൻ; കേഷ്വാദ്വാഹിത്പോലും ഉദ്ദേശഗരഹിതമായിരിക്കുന്നതു മാധുര്യം.

എ. ഗാംഭീര്യം; ഭയം, ദിവം കോപം സന്ദേശം ഇവയും കീഴിട്ടങ്ങാതിരിക്കുന്നതു ഗാംഭീര്യം.

ഒ. ബെഡി. (സുജും)

എ. തേരേസ്സ്; ആക്ഷേപപരിഭ്വാദികളെ ജീവൻ പോയാലും സഹിക്കാതിരിക്കുക.

എ. ലാളിത്രും; വാക്കിലും വേഷത്തിലും മധുരതയും ഗ്രൂപ്പാരവേഷ്യയും ലാളിത്രും.

എ. രാഘവം; പ്രിയവാക്കാട്ടകുടിയ ഭാനവും ശത്രുമിഥാലികളിൽ സമതയും ഒന്തായും.

നേതാവിബന്നർ സഹായികളായി വത്തിക്കുന്നവരിൽ പ്രധാനിപീംമർദ്ദനന്നുകൊണ്ടു. ഇയാർഡ നായകനും മുണ്ടാദരാട്ടകുടിയ പതാകാനായകനാണ്.

മുംഗാരനായകൻ' വിടൻ, ചേടൻ, വിഴുഷകൻ എന്ന മുന്ന സഹായികളായിരിക്കും. ഇവക്ക് തമിൽ അല്ലെല്ല ദേ ഭദ്രയുള്ള. മുന്നകുട്ടം സപാമിക്കിയുള്ള വരും പലിതം പറ യുന്നതിൽ വിഭജിച്ചും സപാമിയുടെ അന്നരാഹസ്യമല്ലത്തിനു വേണ്ടി മനസ്സുറ പ്രയതിക്കുന്നവരും അണോ.

‘വിക്രാംഗവചോവബൈജി’

ഹാസ്യകാരി വിഴുഷക’ എന്നവിഴുഷക ലക്ഷ്മണം.

നായകൻ ഒഴുത്രും വധിക്കുന്നതിനു നിസ്പജ്ഞാർത്ഥകൻ, മിതാർത്ഥകൻ, സദേശഹാരകൻ എന്ന മുന്നതരകാര്യങ്ങൾ. ഇതിൽ നിസ്പജ്ഞാർത്ഥകൻ’ കുട്ടതൽ സപാതന്ത്ര്യമണ്ഡ്. ഈ ഒപ്പാട്ടകാര്യങ്ങൾ അഭിപ്രായം അറിഞ്ഞു് വേണ്ട കാഞ്ഞങ്ങൾ അയാൾതനേനു പറക്കും പ്രവർത്തിക്കും ചെയ്യുന്നു. മിതാർത്ഥകൻ മിതമായ് പറഞ്ഞു്, കാഞ്ഞം നേടുനു. സദേശഹാരകൻ പറഞ്ഞിട്ടുള്ളതു മാത്രം പറഞ്ഞിട്ട് വിരമിക്കുന്നു.

‘ഉദയച്ഛമുഖാമൺ, മുദ്ധക്കിക, വേണീസംഹാരം തുട ക്കിയ ചില നാടകങ്ങളിൽ നായകനു സവാ പ്രതികുലമായി പ്രവർത്തിക്കുന്ന ഓരോ പ്രതിനിധിക്കും ഉണ്ട്. ക്കായാൾ പ്രായേണ യീരോലതനും പാട്ടിപ്പുംഞ്ചയിരിക്കും. അതുകൊണ്ട് അയാളുടെ ശ്രൂം പരാജയത്തിൽതനേനു പച്ച വസാനിക്കുന്നു.

നായികമാരെ പൊതുവെ സ്തീയാ, പരകീയാ, സാമാന്യാ, എന്ന മുന്നായി വേർത്തിരിക്കുന്നു.

എ. സ്തീയാ (ഉള്ള); - വിനയം, നിജ്ഞാപട്ടം, മഹക മംപരത മുതലായ സർ ഗ്രാമാട്ടോട്ടുടക്കിയ പതിപ്രതയാക്കനു.

ഉംഗമാർ എ.എ-വിധാനുള്ളവരിൽ മുഖ്യാ; മധ്യാ; പ്രഥമാ, ഇവരഞ്ചുപ്രധാനാണു.

പ്രധമാവതിസ്റ്റമായ കൈശ്വരന്താടം മദനവികാരനേരാടംകുടിയ സുഗീലയാണു് മുഖ്യം. അവളിൽ ലജജ അനൃത്യിക്കുണ്ടായിരിക്കും.

മധ്യ. വിചിത്ര സുരതയും പ്രത്യുമാനുരയെനവനയും ഇംഗ്ലീഷ് ചേചനയും അല്ലെന്നും ലജജയുള്ളവും അരുകുന്നു,

പ്രുഹത്തെ ജീവിക്കുന്നതുമുണ്ട്. അം വരു സുര പരവാരം ജൂഡീസ്റ്റുരത്തേക്കാവിദിശയം പ്രായപൂർത്തിവാ നാവള്ളം, ഭർത്താവിനേൽ അധികാരം പ്രയോഗിക്കുന്നവള്ളം, ദാ വോലുതയും അക്കന്ന.

ര. പരകീയാ;-പ്രഭാജ്യാ, കന്മാ എന്ന രണ്ടിവിധം;

സ. സാമാന്യ (സ്ഥാപ്തം.)

(മന + ര + ട)ഇങ്ങനെ പതിനുറവിധത്തിലുള്ള നായി ക്രമാർ വിശ്വാ അവാസമാണെന്നതാൽ: a. സ്പാസിനപതികാ, b. വാസകസ്താപജാ; c. കലഹാന്തരിതാ, d. വിപ്രലഭ്യാ e. അഭിസാരികാ, f. പ്രാശിതപതികാ g. വണ്ണിതാ, h. വിര വോതകണ്ണിതാ. എന്ന ഇന്തത്തിലേത്തിലെക്കിലും പെട്ടു.

ഇവയിലോരോന്നിനും ഉത്തമം മയുമായമാണെന്നും ഉണ്ട്. ഇങ്ങനെ നായികമാർ (മന + ര + ട)  $\times$  r  $\times$  ഒ = ഒരു വിധം അംശം.

നായികമാർക്ക് അംഗാജങ്ങളായി ഭാവം ഫോമം, ഫേലം എന്നും മുന്നം അയയ്താജങ്ങളായി, ശോഭാ, കാന്തി, തീപ്പി, മാധുര്യം, പ്രുഹത്ത, ഏബാജ്യം, ദൈപ്പം എന്ന എഴിം സ്പാസാവജങ്ങളായി ലീല, വിലാസം, വിച്ചുതിതി, ബിഞ്ചുകം, കിലകിഞ്ചിത്തം, മോട്ടായിതാ, കട്ടമിതം, വിഭേദം, ലളിതം, മദം, വിഷ്ടം, തപനം, മെഖല്യും, വിക്രൈപ്പം, കത്തുവല്ലം, മഹിതം, ചക്രി തം, കേളി എന്ന പതിനെട്ടംഔരുദക്ഷാരങ്ങളാണ്.

എ. ഭാവം. ജനനംമുതൽശ്രദ്ധ നിർവ്വികാരമായിരിക്കുന്ന എല്ലാ ഉത്തതിൽ ഉത്തബ്ലബ്ദമാക്കുന്ന വികാരത്തെ ഭാവമെന്നു പറയുന്നു.

a. ഭർത്താവുസ്താദ്യിനമാനഗിരിക്കുന്നവരം.

b. കാടുകുന്നപ്രതിക്കുളിച്ചു സമ്പാദകരമണ്ണിത്തരായ് സ്പാസാവജം സജ്ജമാക്കിയിരിക്കുന്നവർം.

c. കലഹംനിമിത്തം പിരിജന്തിരിക്കുന്നവർം.

d. ഭർത്താവുഡു രഘുനാഥിരിക്കുന്നവർം.

e. നായകനേരാഭിസിരിക്കുന്നവർം.

f. ഭർത്താവിനാൽ ഉപേക്ഷിക്കപ്പെട്ടവർം.

g. പരസ്യീസംഭോഗചിഹ്നങ്ങൊച്ചുക്കുടിവാങ്ങ നായകനേരാട്ട ഇംഗ്ലീഷായിരിക്കുന്നവർം.

h. അത്മംസ് പാള്ളം.

ശക്കതളും; എന്നാണ് ഇതേഹത്തിനെ കണ്ടിട്ടു് താപാ  
വന വിജല്ലമായ ഒരു വികാരത്തിനു തൊൻ വശദ്വൈന്മാനതു്.

ര. ഹാവം; ഭ്രാന്താദിവികാരങ്ങളാൽ സംഭോഗേ ദ്വീപുകൾക്കിട്ടുന്നതും ഇഷ്ടാന്മാരും സംലക്ഷ്യമായിരിക്കുന്ന  
തുമായവികാരം.

ന. അതുന്നസമാലക്ഷ്യമായ വികാരത്തെ ഏലപ്പെടുന്ന  
പരിജ്ഞനം.

ഹാവത്തിനഭാവരണം.  
“വീംഖ്യുകളുടുകാവിലവിനുംഡാതരിച്ചംഡയത്താബ്ദാഖ്യാ  
കാലത്തുള്ളല്ലപോലുണ്ടിനിത്രംലിത്രായണ്ണുസവത്തിനാൽ  
അലജാരമണിയമാകമണിരോമാഞ്ചുംപുതഞ്ചും  
കേണാപംകോഴു്വത്രകോമളാംഗിസുകുതംചെയ്യാരെയോ നോക്കി  
ഏലപ്പെടുക്കാഹരണം.

അതരോമയക്കൈവാണിനിനിനമനകക്കാനിലാല്ലാമൊളി  
ചുംഖ്യുട്ടംപറയ്യാതെനിസവികക്കൈസവ്ത്രവഞ്ചിക്കിലും  
നേരോടെനിസിൽക്കണ്ടക്കൈനിജമനോഭാവതെതലജാക്കല  
അരിരോമാഞ്ചുംക്കൈത്രുമിത്രുവഗ്രീയാതവിളക്കുന്നനി.

ര. ശ്രോദ. അപയേണവനലാലിത്രേഭാഗാദികളാലുള്ള  
അംഗദ്രോഷണം.

“അംഗത്തിലെങ്കുമണിയാതെതായഞ്ചുണ്ണണംതാൻ”  
ഇതുാദിപാവർത്തിവള്ളനം ഉളാഹരണം.

ഓ. കാന്തി; മമപോന്നേഷത്താല്ലണാക്കന്ന അതിവിസ്തൃ  
പ്രിമാധാരാദി.

ഔ. ദീപ്തി; കാന്തിയുടെ അതിവിസ്തൃപ്രിമാധാരാണ്.

വ. മാധ്യമം. (മന്ത്രപ്രവിഹരിച്ചുകഴിഞ്ഞു.)

സ്വാവന്മാനകളിലും വെച്ചുരമണിയമായിരിക്കുന്ന സ്ഥി  
തിമാധ്യമുള്ളമെന്നം പക്ഷംണ്ടു്.

ഉദാ:—“മുല്ലാബേജത്തിനരുതയ്ക്കരവോ” ഇതുാദി.

വ. പ്രഗതഭത—ക്രസലില്ലായ്ക്കരവോ.

ന. ശൗഖ്യം; സഭാപിവിന്യതെതാടക്കുടിയിരിക്കുകയാതു.

മ. ദൈഖ്യം. അതമറ്റാശാവിമുഖവും നിഘഞ്ചവലാവു  
മായ മനോഘൃതതിയാണ്.

ഇവപറ്റം സുപ്രാഞ്ചിഷ്ണസാധാരണമാണിരാം.

മീ. ലീല. നായകൻറെ പ്രീതിക്കവേണ്ടി വാക്കുകളും ചോദ്യകളും ആയാളും അനുകരിക്കയാണ്.

ഹര. വില്യാസം, ഇഷ്ടജനസഭയാംഗിമിത്രം യാാം സ്ഥാനാസനാദികൾക്കും മുഖനാട്ടിചോദ്യകൾക്കും താല്പര്യം ലിക്കമായുണ്ടാകുന്ന വികാരമണ്ട്രം.

“മനം നിശ്ചയമായും വികസിതതരമായു്—

ഭ്രവില്യാസാധ്യമായും

പിന്നെത്തെല്ലാനും മിന്നിനസംതാ

യന്ത്രം വിരിഞ്ഞും

നൗക്കോട്ടുക്കു നോക്കിടക്കിലിരു പൊഴതിൽ

തെല്ല സങ്കോചമാണും

തന്ത്രപംഗിക്കേണ്ട നാനാവിധ നവനോട്ടത്തിനു

പാതുമായു് താൻ.”

ഹര. വിള്ളിത്തി. സപ്പമാത്രവും എന്നാൽ കാലിജ നകർം ആയ അക്കമ്പുരചനയാണ്.

“മിനംപൊന്നോലു കണ്ണു മണിഗണ ലളിതം

കണ്ണം കണ്ണകാണ്ണു

പ്രിനിൽ ചിനികവിശ്രാന്താനണിചികരമക്കാ

ബോധയം മനഹാസം

കനിപ്രായം ക്രതേതാനരംസിക്കുചയും എന

മദ്ധുംഖകിടാവു

തതനേ തൊനിട്ടമണ്ട്രേ സരസമാരാഡിനു കണ്ണ

വനിതിലോക്യാം.”

ഹര. ഇഷ്ടമായ വസ്തുവിൽ സത്രവമായ അനാദിമാണ്.

ഉദഃ—

“നീവല്ലാതെ കൂപാരസം കണവനിൽ കാൺത്രിംഗാതുജീവാൻി ബേഭാവതേതാടക്കുന്നതെന്തു പിശയെന്നൊളിചോദിക്കാവേ പോവട്ടു! സവി! യസ്തംകുരുക്കമയപ്പറികമിക്കേണ്ടബൈ നേവംപല്ലവഗാത്രിചോല്ലി നെടവീദ്ധ്യാട്ടേര വിട്ടീടിനാം.”

ഹര. കിളികിഞ്ചിത്തം. കണ്ണകു സംഗമാദിയിൽ നായി കയ്യു ഹഷ്ടാതിരേകം നിമിത്രം ഉണ്ടാകുന്ന സ്ഥിതത്തിൽനെ സിതാദികളിൽ സാങ്കര്യം ആണോ.

പാണിരോധമവിരോധിതവാഴ്തും;  
ഭസനാശമധുർസ്തിതഗംഡാ  
കാമിനിസ്യുക്കരതേകരദോഷം!  
ഹാരിശ്ചാഞ്ജുതദിതം ചി സുവേപി.

എ. ഇഷ്ടജനതിനീൻറെ കടമാഗ്രവണ്ണത്താലും മരം ഉണ്ടാക്കുന്ന ഭാവത്തെ മൊട്ടായിത്തെമ്പു പറയുന്നു.

എ. നായകൻ നായികയുടെ കേൾഡുന്നുനാദികളെ ശ്രദ്ധി ക്കുവേ സ്വധാഷ്ഠം അയാളുടെ കൈതട്ടുകു മുതലായവചെയ്യുന്നതു കുട്ടമിതം

“മുദ്രാഘീനാഭരം പുൽക്കിയമുലകളുമന്നേറെ രോമാഞ്ചമാണ്‌ം എഞ്ചാഗോദ്രേകുലും കടിത്തമതിൽനിന്നാംഗ്രൂക്കം റുംസിയായും ത്രാസാവേണ്ടവേണ്ടാവിതുമതിമതിയെന്നാക്കലാലാപിനി കിം നിപാണാനു ദീപിതാകിം മമമനസിലയിച്ചേപ്പാദവത്പം ഭവിച്ചേപ്പം”

എ. ഒരുംവിശ്വീണ്ടു ആഗ്രഹനവുത്താനും കേരിക്കുക നി മിതം സുന്ദരാഖ്യായിക്കൃതരാൽ അസ്ഥാനത്തിൽ ആഭരണങ്ങൾ ഉണ്ടായുന്നതു വിശ്വേശം.

എ. ലഘിതം - സുകമാരഹായ അംഗവിന്ധ്യാസമാക്കുന്നു.

എ. മദം. ദൈനവനാദികളുംബാകുന്ന ദർമ്മതു.

എ. വിഹ്രതം പരിഞ്ഞെങ്കാലത്രുതലജ്ജയാലോ മരോ ഓനം മിണ്ണാതിരിക്കുന്നതു തന്നെ

ടം. തപനം. കാരുകൻ പിരിയുന്നോടം സുരാവുശത്താൽ പലതും ചേഞ്ചിക്കുന്നതു തപനം.

ടം. മെംഡ്യം ഒരു കമ്പയില്ലാത്തവളേപ്പോലെ അറിയാ കുന്ന കാഞ്ഞാജൈപ്പറിയും നായകനൊട് അതുമിതും ചോദിക്കുന്നതു മെംഡ്യം

ഉദാ:- നാട്! എൻ്റെ കക്ഷാന്തതിൽ വെച്ചിരിക്കുന്ന മുക്കാഫലം എന്തിനീൻറെ ഫലം (കായ്) അതണ്ട്?

ടം. ആഭരണങ്ങൾ പാതിയണിയുക; വെള്ളതെ ചുറ്റു പാട്ടം നോക്കുക; മുതലായ ചേഞ്ചാവിശ്വേഷങ്ങളെ വിക്കേപ മെന്നു പറയുന്നു.

ടം. കത്തുവലതാ. രമ്പമായ വസ്തുകാണ്ണനും അതിൽ അനുഹം ജനിക്കുന്നതു്.

കുർ. ദയാവനോത്തരമുള്ളിക്കുന്ന രൂപമാ മഹാസാമി ആക്സിക് വികാരമാക്കുന്നമഹസിതം.

ടാ. എന്തെങ്കിലും കൂദാശയ്ക്കുൽ ദയിതെറ്റിര മുവിൽ വെച്ച ദയസ്വർമ്മങ്ങൾ കാണിക്കുന്നതു് ചക്കിതം.

ടന്റെ. കേളി (അർത്ഥം സ്വീജ്ഞാ)

ഭഖമാരായ നൂതനികമാർ തങ്ങളുടെ അന്നരാഗത്തെ പല പ്രകാരത്തിൽ പ്രകാശിപ്പിക്കുന്നു! കൂദാക്കുന്ന കാണ്ണവോർ ലജ്ജാവിക്കുക; മുഖ്യത്തുനേർക്കാതിരിക്കുക; അതി ക്രാന്തനായ നായകനെ തിതിക്കുലാലും മറ്റൊരു മറ്റൊരിക്കുവോർ നോക്കുക; തന്നോട് പലേ ചോദ്യങ്ങൾ ചോദിച്ചുലാലും മറ്റൊരമായും അധ്യാത്മവിജയയും ഗത്തദിസ്പരംതൊട്ടം അല്പമാത്രം സംസ്കാരിക്കുക; അനുഗ്രഹാർ നായകനേപ്പറ്റി സംസാരിക്കുവോർ അവധാനപൂർവ്വം കേരിക്കുക മുവയ്ക്കേ മുലനായികമായുടെ പ്രധാനമായ അന്നരാഗചോദ്യുകൾ. ശാക്തത്തിൽ രാജാവു് ശക്തിയെ വർദ്ധിപ്പിക്കുന്നതു നോക്കുക.

മ. എന്നാലുപമതോട്--ഈത്രം

ട. മല്ലക്കുമ്പിൻി വല്ലനോടുമതിലും-ഈത്രാദി

പ്രിയസവിധത്തിൽ നിന്ന പോവാൻ മടിക്കുക; അഞ്ചെന്നും ധരിക്കാതെ അയാളുടെ ദ്രുജിപമം പ്രാപിക്കാതിരിക്കുക; വാക്കുകൊണ്ടു മറ്റൊരു നായകക്കുന്ന പരിജനങ്ങളെ വരീകൾ കുകുക; വിരലുകൊണ്ടു ഭ്രമിയിൽ വരക്കുക; കൂക്കഷപൂർവ്വം നോക്കുക; അധിരാത്രം ദംശിക്കുക; പ്രിയംഞ്ചലപ്പോരും സത്തുജ്ഞനായും ഇല്ലാത്തപ്പോരും മലിനയായും മുരിക്കുക; ഇന്താതിരി വേഷുകൾം സവർന്നായികാസാധാരണങ്ങളും.

ലേവകൾ, സ്ഥിശ്വാസീക്കിത്തങ്ങൾ, മുതിസംല്പ്രൂഷണം ഈ ഉപാധാനങ്ങളാണ് പോതുവിൽ നായികമാർ അന്നരാഗപ്രകാശ തതിനെ വേണ്ടി പ്രധാനിക്കുന്നതു്.

അധ്യായം മറ്റ്:

ഒഴുംകാവുപ്പങ്ങളേയും ജീവൻ രസമാക്കും. വിഭാവാശ ഭാവങ്ങളേ കൊണ്ടും വാദിച്ചാരീ സത്ത്വാരീ ഭാവങ്ങളേക്കൊണ്ടും

அதுபொல்லுமாய் தின் ரதிஶோகாடி டாவுண்டக்கா திகழித் ஸமாயிலோவக்ஷன்றாய் சுமயுணரும்; அதுநாடகம் குற ஸ்கரை காவுப் பாதிக்கரையாசெறுந் ஸந்தாய்வீர மந ஸ்திர் அங்கிக்கான ஸ்பாலுத்ரப் பாடு ரஸ்.

உறுப்பியரையாசெறமாய் ஏதேக்கிலும் வஸ்துவித் தின் ஸ எஜாத்தமாக்கான ஸுவகரமொ டுவக்குமொ அதய விக்காரத்தை ஒன்று அதிவ்பூஷ்டுமாக்கான அவாயமயை டாவமென் பார யூந்.

ஏதேக்கிலும் ஒது டாவம் ஸஜாத்தியமாயை விஜாத்தியமா என்று உதித் யாதொனினாலும் அவுப்பாரித்தொயிரிக்கக்கான் ஸ்திர் ஸமாயிலோவம்.

நடுாலிக்குத்தெ ஸமாயிலோவம் கொள்ள மாறும் ரஸமுள்ளக் கிலீ. அதுபொல்லுத்தைன் ரஸத்திவீர பூயான யம்ம். ஸஂஸமாங்கன் வங்கநேங்கைத்துத் தாத்தின் ஸமாயிலோவக்கிலும் அது ரஸமலீ.

நடுாலி மனோவிகாரணத்தெ காரணமாய் யாதொன் வூ ஹரிக்கைப்பூத்தான் அது தனை விலோவம். அதுரை அவலப்பவி ஆ நடுாலிவிகாரணமால் அங்கிக்கான அது அதுபாவகவிலோ வவும் அவைகை உதித்துவிகாரத்தெத்துப்பிழிக்கானது யாதொன் அது உதிப்பகவிலோவவும் அதுக்கான.

நடுாலிவிகாரணமால் நாயிகாநாயக்குமானதெ சில சே ஒக்கரவுசிக்கீ அங்கவைப்பூத்தான்.

உடு:—ஒடுடோர் கடங்கஷம் நுதலாயவயயஞு அங்காவ கைப்பா.

வூலிசாரிலோவக்கைப்பால் ஒது ரஸத்தின்புதேக்குத்துவயலீ. அது ஸமாகுத்திலெ திரமாலக்கு போலை வங்காபோஷம் து விக்கான. ரதி, மாஸம், ஶோகம், குந்தம், உத்துவமரம், தெயம், தீஞ்சூ, விழுயம், ரை ஏதுநீ ஸமாயிலோவக்ஷன்றான். கவி வாக்குத்தாலோ நாடகாடிநயத்தாலோ ஸந்தாய்வீரதை பேருக்கைவீரதை ஏதுத்தித் புதிச்சூபித்து ஞாங்காரம், வாஸுப், கங்கா, ரங்கம், வீரம், தெயாங்கம், செஷின்ஸம், அதுத்தம், ஶாநம் ஏந்திரஸ்வக்ஷன்றாய் சுமயுந்து.

അപക്ഷങ്ങളിൽ സപ്രദാവന മാരിയായ സ്വഭാവംകു പ്രായാന്നും കമ്പിക്കുന്നു. അതിനാലുണ്ട്.

“എകോരജസാ ഭവേദംഗീ  
വീരത്രംഗാരയോർപ്പയോ”

എന്ന വിധിയിൽക്കായതു്. പ്രഹസനങ്ങളിൽ മാത്രം ഹാസ്യരസം അംഗിയായിരിക്കുന്നു. ഉത്തരരാമചരിത്തതിൽ കവി കുടഞ്ഞത്താംഗിയാക്കിയിരിക്കുന്നതു് പ്രസ്തവിയിക്കു് ഒരു അപ്രവാദമാകുന്നു. എന്നാൽ അതിലെ സ്വം ധർമ്മവീരമെന്നൊക്കെനാവിപ്രഥാമെന്നൊന്നാപിക്കുന്നതിനും വിഷമമില്ല.

സവർശസ്വഭാവിലുംവച്ചു് ഗ്രേജുമാര്യജീളതു് ത്രംഗാരമാകുന്നു. സംസംസാരികൾക്കും അതുനിയമേന്ന അബദ്ധവ വിശയമാക്കുന്നതാൽ അതിനെ സവർശചക്രവർത്തിയായു് നാം മാനുഷിയുണ്ട്. നാടകത്തിൽ സംഭാഗത്രംഗാരം അല്പമായുമാത്രമേഖലയുള്ളൂ.

വീരത്തിനു് ധർമ്മവീരം, ദയാവീരം, രണവീരം, ഭാനവീരം എന്ന പലവിധ വിഭാഗങ്ങളുണ്ട്.

#### ഉദാഹരണം

യുദ്ധവീരം = ദരാവീരചരിതം.

ഭാനവീരം = നാഗ്നാനദി

ഭദ്രവീരം = ധ്രൂരാക്ഷസം

ധർമ്മവീരം = ഉത്തരരാമചരിതം.

മുത്രസം അംഗിയായിരുന്നാലും മറ്റ സ്വഭാവഭേദം ഒപ്പിക്കുവും അംഗങ്ങളുായു് വരിക്കാവുന്നതാണ്. നിഃഘണ്ടത്തിൽ അത്രത്രസൂചം ഉണ്ടായിരിക്കുണ്ടു്.

സൗത്തിരുന്ന പരിച്ഛാജ്ഞിയും അതിനാൽ ഗ്രാമമായമായും ത്രംഗിത്രംക്കും പ്രകാശിപ്പിക്കുന്ന രചനയും അപേക്ഷിതമായും വീരരസം ഹാജാവളംഡിയും ത്രംഗാരസം മാറ്റുന്നുണ്ടാണുകരുവും അതുകുന്നു. സദാശിവംബരാകൊണ്ടു് ചിത്രാധിംബുരുന്നുകും സൗഖ്യലൂതിക്കു വിലുപ്പം വരുത്തുന്നതു് അംഗചീതമാണ്.





